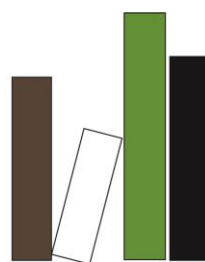

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO GYMNÁZIA

zpracovaný podle RVP G

...blíže gymnázium...

Obsah:

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

- 1.1 Název ŠVP
- 1.2 Vzdělávací program
- 1.3 Forma vzdělávání
- 1.4 Údaje o škole
- 1.5 Zřizovatel
- 1.6 Platnost dokumentu

2. PŘEHLED ZKRATEK POUŽITÝCH V ŠVP

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

- 3.1 Velikost školy
- 3.2 Umístění a vybavení školy (materiální, technické, hygienické)
- 3.3 Charakteristika pedagogického sboru
- 3.4 Dlouhodobé projekty
- 3.5 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

4. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

- 4.1 Zaměření školy
- 4.2 Profil žáka (absolventa)
- 4.3 Organizace přijímacího řízení
- 4.4 Organizace maturitní zkoušky
- 4.5 Výchovné a vzdělávací strategie
- 4.6 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- 4.7 Vzdělávání žáků mimořádně nadaných
- 4.8 Začlenění průřezových témat

5. UČEBNÍ PLÁN

- 5.1 Přehled vyučovacích předmětů
- 5.2 Učební plán
 - 5.2.1 Učební plán, poznámky k učebnímu plánu – vyšší stupeň osmiletého gymnázia
 - 5.2.2 Učební plán, poznámky k učebnímu plánu – čtyřleté studium
- 5.3 Volitelné předměty
- 5.4 Pravidelné akce

6. UČEBNÍ OSNOVY - Název vyučovacího předmětu

- Charakteristika vyučovacího předmětu
- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu pro jednotlivé ročníky

- 6.1 Český jazyk a literatura
- 6.2 Anglický jazyk
- 6.3 Německý jazyk
- 6.4 Matematika
- 6.5 Dějepis
- 6.6 Základy společenských věd
- 6.7 Fyzika
- 6.8 Chemie, Práce s laboratorní technikou
- 6.9 Biologie
- 6.10 Zeměpis
- 6.11 Informační a výpočetní technika
- 6.12 Estetická výchova hudební, Estetická výchova výtvarná
- 6.13 Tělesná výchova

7. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1 Název ŠVP

BLIŽŠÍ GYMNAZIUM - Školní vzdělávací program gymnázia

1.2 Vzdělávací program

Gymnázium je organizováno jako čtyřleté a osmileté gymnázium s následujícími obory:

79-41-K/81 Gymnázium – studium denní – délka studia 8 let

79-41-K/41 Gymnázium – studium denní – délka studia 4 roky

1.3 Forma vzdělávání

Forma vzdělávání: denní studium

1.4 Údaje o škole

Název	Základní škola a Gymnázium Vodňany
Adresa	Alešova 50, 389 01 Vodňany
IČ	63289938
IZO	110021461
RED-IZO	600008746
Ředitel	Mgr. Jarmila Rybáčková
Kontakty	kancelar.gymnazium@zsgvodnany.cz tel.: 383 383 743 Martin.Schacherl@zsgvodnany.cz zastupce.gymnazium@zsgvodnany.cz tel: 383 385 170 Mgr. Andrea Randáková (koordinátor ŠVP)

1.5 Zřizovatel

Název:	Město Vodňany,
Adresa:	Náměstí Svobody 18/I, 389 01 Vodňany
Kontakty	tel: 383 379 111 www.vodnany.eu

1.6 Platnost dokumentu od: 1. 9. 2018

Podpis ředitele školy:

V pedagogické radě projednáno dne 1. 9. 2018, školskou radou dne 31. 8. 2018

Č.j. ZŠGV 192 /2018

Razítko školy:

2. PŘEHLED ZKRATEK POUŽÍVANÝCH V ŠVP

Názvy vyučovacích předmětů:

AJ	Anglický jazyk
BIO	Biologie
CJ	Cizí jazyk
ČJL	Český jazyk a literatura
Děj	Dějepis
EVH	Estetická výchova hudební
EVV	Estetická výchova výtvarná
FYZ	Fyzika
CHE	Chemie
IVT	Informatika a výpočetní technika
MAT	Matematika
NJ	Německý jazyk
OBV	Občanská výchova
TV	Tělesná výchova
ZEM	Zeměpis

Průřezová témata:

EV	Environmentální výchova
MV	Mediální výchova
MKV	Multikulturní výchova
OSV	Osobností a sociální výchova
VMGES	Výchova k myšlení v globálních a evropských souvislostech

Jiné použité zkratky:

ČŠI	Česká školní inspekce
IKT	informační a komunikační technologie
INT	integrace
JETE	jaderná elektrárna Temelín
KALIBRO	evaluační testy kalibro
MŠMT	ministerstvo školství
KK	klíčové kompetence
OA	obchodní akademie
OVO	očekávané výstupy vzdělávacího oboru

PC	osobní počítač
PPP	pedagogicko psychologická poradna
PT	průřezová témata
RVP	Rámcový vzdělávací plán
RVP ZV	RVP pro základní školy
SCIO	evaluační testy SCIO
SPU	specifické poruchy učení
ŠVP	školní vzdělávací program
TO	tématický okruh
TU	třídní učitel
VP	výchovný poradce
NG	nižší gymnázium
VG	vyšší gymnázium
PLPP	plán pedagogické podpory
IVP	individuální vzdělávací plán

3 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

3.1 Velikost školy

Základní škola a Gymnázium Vodňany je základní a střední škola (dále jen ZŠG Vodňany, týká-li se pouze gymnázia pak Gymnázium Vodňany), **poskytující** úplné základní a všeobecné střední vzdělání zakončené maturitní zkouškou. V rámci středního vzdělání škola nabízí osmiletý a čtyřletý obor, které jsou organizovány jako denní. **Cílová kapacita školy je nové číslo 272 žáků.** Výkonové parametry školy jsou dlouhodobě stabilní, výrazně ale zaostávají za cílovou kapacitou. Výuka probíhá na nižším (I.- IV. ročník nižšího gymnázia) a na vyšším stupni (1.- 4. ročník vyššího gymnázia) víceletého gymnázia, popř. ve čtyřletém vzdělávání; vždy po jedné třídě v ročníku. Škola nabízí dva obory vzdělání: víceletý (79-41-K/81) a čtyřletý (79-41-K/41).

Vodňanské gymnázium **bylo (znovu)založeno v roce 1992.** Svou tradicí navazuje na školu gymnaziálního typu (Jedenáctiletá střední škola/Střední všeobecně vzdělávací škola), která ve Vodňanech působila v letech 1952 – 1967/68. Do sítě škol bylo gymnázium (znovu)zařazeno rozhodnutím MŠMT ČR s účinností od 1. 7. 1994, právní subjektivitu má od 1. 1. 1995. K 1. 1. 2016 bylo **Gymnázium, Vodňany, Bavorovská 1046** sloučeno se dvěma základními školami **Základní školou, Alešova 50 a Základní školou, Bavorovská 1046.** Vznikl tak nový subjekt s názvem **Základní škola a Gymnázium Vodňany.** Škola je zřízena jako příspěvková organizace s právní subjektivitou. **Gymnázium je umístěno na okraji města, v areálu v ulici na Bavorovské 1046, v pavilonu B.** Tento areál je umístěn v klidné lokalitě, která poskytuje žákům rozsáhlé prostorové zázemí. Spádovou oblast školy tvoří nejen město Vodňany, ale i Netolice, Bavorov, Protivín, Strunkovice nad Blanicí, Zliv, Písek, Strakonice, Prachatice či České Budějovice. Více jak polovinu žáků školy tvoří dojíždějící žáci. Přímo před areálem školy je autobusová zastávka, vzdálenost školy od autobusového či vlakového nádraží je do deseti minut chůze.

Gymnázium ~~Vodňany~~ je určeno pro nadanější žáky, u kterých se předpokládá následné terciální vzdělávání. Uchazeči o víceletá gymnázia jsou výrazně studijními typy dětí s nejvyššími studijními předpoklady a vysokou představou rodičů o tom, že budoucnost jejich dítěte je spojena s vyšší odbornou či vysokou školou.

3.2 Umístění a vybavení školy (materiální, technické, hygienické)

Škola je umístěna na okraji města, v areálu v ulici na Bavorovská 1046 v pavilonu B. Tento areál je umístěn v klidné lokalitě, žákům poskytuje rozsáhlé prostorové zázemí kolem školy. Spádovou oblast gymnázia tvoří nejen město Vodňany, ale i Netolice, Bavorov, Protivín, Strunkovice nad Blanicí, Zliv, Písek, Strakonice, Prachatice či České Budějovice. Více jak polovinu žáků školy tvoří dojíždějící žáci. Přímo před areálem školy je autobusová zastávka, vzdálenost školy od autobusového či vlakového nádraží je do deseti minut chůze.

Výuka se uskutečňuje v 8 kmenových učebnách a ve 4 odborných učebnách (1 počítačová učebna, 2 jazykové učebny, učebna fyziky, chemie a biologie). Pro gymnázium i základní školu je společná školní jídelna a tělocvična. V zimě škola využívá také městskou sportovní halu. V areálu školy je venkovní kombinované hřiště a atletická dráha s umělým povrchem a hřiště na plážový volejbal.

V době volna a přestávek mohou žáci využívat odpočinkové koutky na chodbách, IKT učebnu, školní dvůr s basketbalovými koši a stoly na stolní tenis. K dispozici jsou občerstvovací automaty. Všichni vyučující mají své kabinety vybavené PC, mají volný přístup na internet, používají tiskárnu, která se nachází ve sborovně a na chodbě školy.

Z hlediska materiálně technického zabezpečení výuky stojí za zmínku vybavení učebny Informační a komunikační centrum a odborné učebny pro vyučovací předměty chemie, fyziky a biologie. Gymnázium je dobře vybaveno kvalitní audiovizuální technikou (CD a DVD přehrávače, plazmové televizory, digitální fotoaparát, tablety apod.) a dataprojektory s interaktivními tabulemi SmartBoard. Na dobré úrovni je i vybavení kopírovací technikou.

Hygienické vybavení školy odpovídá předepsaným normám. Sociální zařízení jsou oddělené pro žáky a zaměstnance školy.

3.3 Charakteristika pedagogického sboru

Gymnázium Vodňany je co do počtu zaměstnanců malou organizací. Pedagogický sbor čítá cca 20 pedagogických pracovníků, tvoří jej jak mladí, tak i zkušení pedagogové. Všichni pedagogičtí pracovníci jsou plně způsobilí k právním úkonům a mají odbornou kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost, kterou vykonávají. Aprobovanost pedagogického sboru se pohybuje kolem 95%. Na škole pracuje výchovný poradce, metodik prevence sociálně patologických jevů a metodik pro environmentální výchovu – všichni absolvovali/ují příslušné specializační studium. Vedení školy tvoří ředitel školy, statutární zástupce ředitele školy a hospodářka školy.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků reflektuje zájmy a potřeby školy a konkrétních učitelů a zároveň materiální, popř. organizační možnosti organizace. Pracovníci školy se vzdělávají pravidelně v poskytování první pomoci, a to vždy ve dvouletém cyklu.

3.4 Dlouhodobé projekty

Gymnázium Vodňany dlouhodobě spolupracuje s **Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích, konkrétně s Pedagogickou fakultou a Fakultou rybářství a ochrany vod.** Těžiště spolupráce tvoří realizace projektů, které se zaměřují na modernizaci výuky gymnázia např. českého jazyka a literatury, cizích jazyků, biologie či chemie. Gymnázium Vodňany disponuje **širokou a stabilní sítí zahraničních partnerských škol v mnoha zemích.**

Školská rada je orgán školy umožňující zákonným zástupcům nezletilých a zletilých žáků, zletilým žákům, pedagogickým pracovníkům školy, zřizovateli a dalším osobám podílet se na správě školy. Na škole funguje **Studentská rada**, je poradním orgánem ředitele školy, který umožňuje zástupcům žáků účastnit se na správě gymnázia. Cílem **Nadačního fondu Gymnázia Vodňany** je organizování a výkon nadačních aktivit, zejména formou poskytování nadačních příspěvků třetím osobám ve vymezených oblastech: (podpora talentovaných žáků, doplňování potřebných učebních pomůcek, které není možno koupit z rozpočtu školy, podpora zájmové činnosti žáků, podpora partnerských styků se školami v zahraničí).

Gymnázium Vodňany dlouhodobě provádí plánované a systémové autoevaluační aktivity. Autoevaluační proces školy je založen na dílčích hodnoceních konkrétních oblastí života školy. Vlastní hodnocení školy je vždy zaměřeno

- na cíle, které si škola stanovila zejména v koncepčním záměru rozvoje školy a ve školním vzdělávacím programu (na jejich reálnost a stupeň důležitosti),
- na posouzení, jakým způsobem škola plní tyto cíle s přihlédnutím k dalším cílům uvedeným zejména v rámcovém vzdělávacím programu a odpovídajících právních předpisech,
- na oblasti uvedené níže, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků, a oblasti, ve kterých je třeba úroveň vzdělávání zlepšit, včetně návrhů příslušných opatření,
- na účinnost přijatých opatření.

Impulsy pro tematické zaměření autoevaluace poskytují škole také výstupy externí evaluace (ČSI, zřizovatel, revize BOZP, testování např. NIQES či výsledky žáků školy ve společné části MZ apod.) a podněty od subjektů spjatých s životem školy. Na autoevaluaci se podílejí všichni účastníci výchovně vzdělávacího procesu. Autoevaluace Gymnázia Vodňany má bipolární charakter (vnitřní/vnější sebehodnotící systém). Autoevaluační systém školy zahrnuje tyto hlavní oblasti:

- podmínky ke vzdělávání,
- průběh vzdělávání,
- podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání,
- výsledky vzdělávání žáků, v případě středních škol a vyšších odborných škol také uplatnitelnost absolventů na trhu práce,
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků,
- úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům.

Výsledky z vlastního hodnocení školy jsou východiskem pro zpracování **výroční zprávy o činnosti školy**. Ředitelka školy zpracovává každoročně výroční zprávu o činnosti školy za příslušný školní rok, zasílá ji zřizovateli a zveřejňuje vždy na přístupném místě ve škole. Do výroční zprávy může každý nahlížet a pořizovat si z ní opisy a výpisy, anebo za cenu v místě obvyklou může obdržet její kopii. Poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím tím není dotčeno.

Součástí autoevaluace je i **studentské hodnocení výuky**, které gymnázium organizuje od školního roku 2006/2007 jako jednu z mnoha forem hodnocení své výchovně vzdělávací práce. Od roku 2010 doplnilo studentské hodnocení výuky i **testování postojů žáků k výchovně vzdělávacím činnostem školy**, a projekt **Učitelé na mé škole**.

3.5 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Škola organizuje **dvakrát ročně třídní schůzky a dvakrát ročně konzultační odpoledne pro rodiče a zákonné zástupce žáků**. Individuální konzultace jsou samozřejmostí. Rodiče mohou školu navštívit kdykoliv

po vzájemné dohodě s vyučujícím. Názory rodičů a dílčí problémy vzdělávání zjišťuje škola i formou anket a dotazníků. Nezastupitelnou roli ve vzájemné komunikaci má i aktivní schránka důvěry, a to v hmatatelné (na chodbě v přízemí školy) i elektronické podobě. Zpravidla jedenkrát ročně pořádá škola Den otevřených dveří pro veřejnost. Rodiče a veřejnost jsou o činnosti školy informováni i prostřednictvím webových stránek školy.

Spoluúčast žáků na rozvoji školy je realizována prostřednictvím volené Studentské rady. Pravidla spolupráce respektují práva a povinnosti obou stran v souladu se stanovenými legislativními normami. Informace o škole jsou veřejnosti předávány zejména tradičním Dnem otevřených dveří, prezentací na Burzách škol, systematickou inzercí v regionálních médiích a www.gymnaziumvodnany.cz.

Vedení školy, výchovný poradce metodik prevence a třídní učitelé spolupracují při řešení výchovných a vzdělávacích problémů s PPP ve Strakonicih, s Odborem sociálních věcí na městském úřadě Vodňany, s Městskou policií ve Vodňanech a s Policií České republiky.

Gymnázium Vodňany úzce spolupracuje s městem Vodňany, s Městským muzeem a galerií Vodňany. Dlouhodobě škola spolupracuje i se základními (např. organizace soutěží Vodňanský vědomostní víceboj) a středními školami (organizace sportovních soutěží O pohár starosty města Vodňany), gymnázii a vysokými školami. Nepravidelná, ale významná je spolupráce s mnoha dalšími, především regionálními institucemi a organizacemi, kterými jsou např. městská knihovna ve Vodňanech, JETE, OA v Písku a další.

4 CHARAKTERISTIKA ŠVP

4.1 Zaměření školy

Primárním cílem našeho gymnázia je důkladná komplexní příprava žáků ke studiu na vyšší odborné a vysoké škole. Proto se již od 1. ročníku škola snaží vytvářet kvalitní výchovně - vzdělávací systém. Toho se snaží dosáhnout diferenciací na humanitní, přírodovědné a všeobecné obory.

ŠVP školy je přizpůsoben individuálním potřebám a požadavkům žáků s přihlédnutím k potřebám regionu ve spolupráci s místními organizacemi a výchovně - vzdělávacími institucemi.

Velkou motivací pro žáky je výuka cizích jazyků, které jsou v současné době neoddělitelnou součástí všeobecné gramotnosti. Výuka AJ a NJ na naší škole plynule navazuje na předchozí jazykové vzdělání. Tato výuka je bohatě podporována družebními styky s partnerskými školami.

Vzhledem k neustále rostoucí potřebě získávání a vyhodnocování nových informací je jednou z důležitých priorit školy výuka informačních technologií.

Důležitá je pro nás odbornost, pedagogická způsobilost a zaujatost učitelů pro svůj obor.

Škola se také připojuje k celosvětově diskutovanému tématu ochrany životního prostředí a snaží se poskytnout žákům velké množství informací v rámci ekologické a environmentální výchovy.

Žáci školy se aktivně zapojují do charitativních i jiných akcí v sociální oblasti.

4.2 Profil žáka (absolventa)

Gymnázium Vodňany se snaží vzdělávat, vychovávat a připravovat své absolventy tak, aby byli schopni se aktivně účastnit společenského, kulturního a politického dění.

Absolvent je dobře připraven složit zkoušky na jím vybraný vysokoškolský obor nebo pokračovat ve studiu na vyšší odborné škole, a tím dosáhnout všech svých studijních cílů.

Studium žáků na Gymnáziu Vodňany je zaměřeno všeobecně, na vyšším stupni se profiluje v oborech, které jsou zajímavé nebo důležité pro jeho další studium, profesi, životní cíle.

Absolvent chápe potřebu a nutnost dalšího celoživotního vzdělávání.

Po ukončení vodňanského Gymnázia ovládá absolvent velmi dobře 2 cizí jazyky slovem i písmem a je počítačově gramotný na takové úrovni, aby byl schopen po absolvování maturitní zkoušky najít na trhu práce uplatnění odpovídající jeho schopnostem, dovednostem a znalostem.

Absolvent samostatně řeší zadané úkoly, je schopen pracovat v týmu, vhodně a přiměřeně prezentuje a obhájí svůj názor.

Gymnázium Vodňany vychovává své žáky v sociálně zralé jedince, kteří jsou si vědomi svých práv a povinností v dobře fungující společnosti.

4.3 Organizace přijímacího řízení

Gymnázium Vodňany organizuje v termínu stanoveném MŠMT přijímací řízení pro žáky po 5. ročníku základní školy do osmiletého oboru vzdělání (obor 79-41-K81 – gymnázium, denní a obor 79-41-K41 – gymnázium, denní). Přijato může být jak do osmiletého, tak do čtyřletého studia 30 žáků (tj. jedna třída v ročníku). Podmínky přijetí ke vzdělávání na gymnáziu upravuje školský zákon a příslušné prováděcí předpisy. Při přijímacím řízení je uchazeč hodnocen podle výsledků na vysvědčení z předchozího vzdělávání a dalších skutečností, které mají identifikovat předpoklady uchazeče pro studium na gymnáziu. Součástí přijímacího řízení může být i přijímací zkouška. V případě konání přijímací zkoušky jsou obsah, forma a kritéria stanovena v daném termínu zvláštním předpisem.

Informace o přijímacím řízení, jeho organizaci, kritériích a další podrobnosti jsou k dispozici na webových stránkách školy.

4.4 Organizace maturitní zkoušky

Gymnázium Vodňany organizuje vzdělávání vedoucí k dosažení středního vzdělání, ukončené maturitní zkouškou. Účelem maturitní zkoušky je ověřit, jak žáci dosáhli cílů vzdělávání stanovených rámcovým a školním vzdělávacím programem v oboru vzdělávání 79-41-K/81 a 79-41-K/41, které jsou organizovány jako denní osmileté vzdělávání. Zejména pak ověřit úroveň klíčových vědomostí, dovedností a postojů žáka, které jsou důležité pro jeho další vzdělávání nebo výkon povolání, popřípadě odborných činností. Maturitní zkouška se skládá ze společné a profilové části. Společná část maturitní zkoušky se skládá ze dvou zkoušek a tvoří ji zkušební předměty **český jazyk a literatura, cizí jazyk (AJ/NJ), nebo matematika**. V rámci společné části maturitní zkoušky může žák konat maximálně dvě nepovinné zkoušky (**cizí jazyk /AJ-NJ/, matematika**). Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze dvou povinných zkoušek, žák si volí z nabídky: **cizí jazyk** (povinně pokud si žák ve společné části zvolil matematiku), **občanská výchova/Základy společenských věd, dějepis, zeměpis, matematika, fyzika, chemie, biologie, informatika a výpočetní technika**. Ústní zkoušky profilové části maturitní zkoušky se konají formou **ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí**. V rámci profilové části maturitní zkoušky může žák konat maximálně dvě nepovinné zkoušky (viz seznam předmětů pro profilovou část maturitní zkoušky + **estetická výchova výtvarná a estetická výchova hudební, tělesná výchova**).

Podrobnosti o maturitní zkoušce jsou obsaženy v zákoně č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a příslušných prováděcích předpisech.

Gymnázium Vodňany organizuje vzdělávání vedoucí k dosažení středního vzdělání, ukončené maturitní zkouškou. Účelem maturitní zkoušky je ověřit, jak žáci dosáhli cílů vzdělávání stanovených rámcovým a školním vzdělávacím programem v oboru vzdělávání 79-41-K/81 a 79-41-K/41, které jsou organizovány jako denní osmileté/čtyřleté studium. Zejména pak ověřit úroveň klíčových vědomostí, dovedností a postojů žáka, které jsou důležité pro jeho další vzdělávání nebo výkon povolání, popřípadě odborných činností. Podrobnosti o

maturitní zkoušky jsou obsaženy v zákoně č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a příslušných prováděcích předpisech. Maturitní zkouška se skládá ze společné a profilové části.

4.5 Výchové a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- ❖ Učíme žáky porozumět textu a zadání, umět s ním pracovat, umět vyhledat informace v textu.
- ❖ Vedeme žáky k hodnocení vlastních studijních výkonů, dovedností, schopností a k jejich posouzení s reálnými možnostmi.
- ❖ Škola motivuje žáky zadáváním zajímavých projektů v rámci výuky i domácí práce, přípravou na soutěže a olympiády.
- ❖ Snažíme se poskytovat nadstandardní atraktivní informace v rámci tématu, a tím prohloubit zájem žáků o učivo.
- ❖ Podněcujeme zájem žáků o učivo pestrou nabídkou předmětových exkurzí, výstav, besed, přednášek, filmových a divadelních představení.
- ❖ Individuálním přístupem k žákům podporujeme jejich motivaci a vytváříme podmínky k dosažení úspěchu.
- ❖ Během studia žáky vedeme ke zpracování a prezentaci vlastních prací a projektů obsahujících klíčové informace použitelné pro další studium a život.
- ❖ Snažíme se vytvářet žákům optimální podmínky, situace a prostředí, které přispívají k jejich dobrému pocitu z učení.
- ❖ Umožňujeme organizaci volnočasových aktivit žáků.

Kompetence k řešení problému

- ❖ Zadáváme problémové úkoly z praxe, s návazností na známé okolí žáků.
- ❖ Požadujeme po žácích, aby přemýšleli o příčinách a důsledcích jednání a jevů.
- ❖ Rozvíjíme žakovu schopnost samostatně vyhledat problém a navrhnout jeho vhodné řešení.
- ❖ Vedeme žáky k samostatnému hodnocení výsledků práce, a to i v případě, kdy neodpovídají očekávaným výstupům.
- ❖ Podporujeme logické myšlení, schopnost analýzy, syntézy, úsudku, porovnání a aplikace vzorových úloh na nové problémy.
- ❖ Necháváme žáky vyhledávat informace k dané problematice, třídit je a zpracovávat.
- ❖ Žáci prezentují dosažené výsledky, k čemuž využívají odborné učebny.

Kompetence občanské

- ❖ Vedeme žáky k uvědomění, pochopení a dodržování základních pravidel chování ve společnosti. Ve škole jsou tato pravidla zakotvena v jasně stanoveném školním řádu.
- ❖ Vychováváme žáky k respektování druhých (národnostní a kulturní rozdíly, tělesně postižení...).
- ❖ Klademe důraz na žáky jako ekologicky myslící jedince (třídění odpadu, projekty environmentální výchovy).
- ❖ Škola se snaží připravit žáky pro budoucí život jako svobodné, zodpovědné a samostatně uvažující osobnosti, které jsou schopny uplatňovat svá práva ve společnosti a plnit své povinnosti.
- ❖ Škola podporuje praktické poznávání kultur jiných národů (výměnné pobyty, zájezdy...).
- ❖ Cílem školy je také podporovat zájem a účast žáků na veřejném dění.

Kompetence k podnikavosti

- ❖ Vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a k posouzení svých reálných možností při profesní orientaci.
- ❖ Vedeme žáky k tomu, aby se dokázali pružně zorientovat na trhu práce (gymnázium spolupracuje s pracovním úřadem) a nenechali se odradit případným neúspěchem.
- ❖ Vybavujeme žáka dovednostmi nezbytnými pro úspěšné absolvování přijímacího řízení do zaměstnání.
- ❖ Výběrem volitelných předmětů pomáháme žákům při profesní orientaci.
- ❖ Nabízíme různorodou zájmovou aktivitu mimo vyučování.

Kompetence komunikativní

- ❖ Rozvíjíme komunikační schopnosti žáků v rámci kolektivu, s jednotlivými spolužáky, učiteli i ostatními lidmi ve škole i mimo školu.
- ❖ Učíme žáky naslouchat názorům jiných, obhajovat vhodnou formou svůj vlastní názor a logicky argumentovat.
- ❖ Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme žáky ke spolupráci při vyučování.
- ❖ Podporujeme snahy žáků vydávat vlastní časopis a vedeme je k publikování v regionálním tisku.
- ❖ Žáci se podílejí na zpracování fotodokumentace ze školního života.
- ❖ Podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami.
- ❖ Realizujeme adaptační kurzy, které urychlí utvoření kolektivu prvních ročníků a pomáhají harmonizovat vztahy v problémových třídách.
- ❖ Žáci mají možnost vyjadřovat své připomínky k chodu školy na pravidelných setkáních studentské rady.

- ❖ Podporujeme komunikaci s jinými školami (např. v rakouském Schärdingu).

Kompetence sociální a personální

- ❖ Snažíme se žáky naučit týmové práci a vzájemné pomoci.
- ❖ Žáky vedeme k respektování a dodržování pravidel.
- ❖ Při praktických činnostech řešení problémových úkolů využíváme skupinovou práci.
- ❖ Vedeme žáky k odmítavým postojům k asociálním jevům a aktivnímu přístupu na jejich odstraňování.
- ❖ U žáků usilujeme o zaujetí stanoviska k problému, jeho vyjádření a obhájení.
- ❖ Pomáháme žákům nahlížet na svou osobu a začlenit se do společnosti.
- ❖ Umožňujeme žákům vyzkoušet si různé sociální role.
- ❖ Vyžadujeme, aby si žák uvědomoval svoji jedinečnost, ale zároveň respektoval ostatní lidi.

4.6 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole uskutečňována podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory v jednotlivých vyučovacích předmětech. Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci PLPP (Plánu pedagogické podpory) nebo IVP (individuálního vzdělávacího plánu).

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

Plán pedagogické podpory (PLPP) se na naší škole zpracovává pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně. *PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Obsahuje popis obtíží žáka. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení metod práce s žákem se zřetelem na jeho individuální schopnosti a možnosti. Stanoví se rovněž způsoby kontroly osvojení znalostí a dovedností a kritéria hodnocení žáka v konkrétních předmětech. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.* Jako podpůrná opatření pro žáky s SVP jsou na naší škole využívány metody práce podle doporučení ŠPZ (Školského poradenského zařízení) a přiznaného stupně podpory zejména v oblasti organizace výuky – střídání forem a činností výuky, využívání skupinového vyučování s postupným přechodem k systému kooperativní výuky. V případě doporučení je možné žákovi vložit do vyučovací hodiny krátkou přestávku. K vyhodnocování naplňování cílů dochází nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování PO.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

Individuální vzdělávací plán (IVP) se na naší škole zpracovává pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně. *IVP na naší škole sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce a podpory školského poradenského zařízení.* Učitelé přizpůsobují své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření v souladu s pravidly, které stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb. *IVP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími ve spolupráci se školním týmem výchovného poradenství a školského poradenského zařízení, s cílem stanovení metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností a stanovení kritérií hodnocení žáka v konkrétních předmětech. Výchovný poradce stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Při vzdělávání žáků s LMP zohledňujeme jejich problémy v učení - čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času, obtížné rozlišování podstatného a podružného, neschopnost pracovat s abstrakcí a sníženou možnost učit se na základě zkušenosti. Bereme na vědomí problémy s technikou učení, problémy s porozuměním významu slov a s krátkodobou pamětí, které znemožňuje dobré fungování pracovní paměti. Tito žáci disponují malou představivostí, nedostatečnou jazykovou způsobilostí a nižší schopností číst a pamatovat si čtené. Z těchto problémů vycházíme při tvorbě IVP*

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména v oblasti metod výuky – respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků, metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi, důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu a respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů.

V oblasti organizace výuky – střídání forem a činností během výuky, využívání skupinové výuky zejména u mladších žáků, postupný přechod k systému kooperativní výuky a v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka a poskytnutí možnosti logopedické péče. Školské poradenské zařízení vyhodnocuje plnění IVP 2 krát ročně.

4.7 Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Přístup k nadaným a mimořádně nadaným žákům se uskutečňuje v souladu s ustanoveními školského zákona a prováděcími předpisy a po dohodě s příslušným školským poradenským zařízením, přičemž jsou vždy zohledněny specifické dovednosti žáka. Ředitel školy může s písemným doporučením školského poradenského zařízení povolit nezletilému žákovi s mimořádným nadáním na žádost jeho zákonného zástupce a zletilému žákovi na jeho žádost vzdělávání podle **individuálního vzdělávacího plánu (IVP)** s ohledem na jeho osobnost a druh nadání. Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným [poradcem](#) a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavě IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky. Při sestavování IVP je brán ohled na osobnost žáka, druh jeho nadání a na to, aby nedošlo k přetížení žáka.

Mimořádně nadanému žákovi je umožněno, má-li o to zájem, **navštěvovat kurzy na vysoké škole, docházet na výuku některých předmětů do vyšších tříd, studovat na přechodnou dobu na zahraniční škole**. Je podporován a motivován k tomu, aby **se účastnil různých soutěží, podílel se na realizaci školních nebo vlastních projektů, doplňoval své znalosti samostudiem odborné literatury, e-learningem, samostatným vyhledáváním informací na internetu**. Nadaným žákům jsou **zadávány náročnější samostatné úkoly** (referáty k probíranému učivu), někdy jsou také **pověřováni vedením skupin**.

Ředitelka školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka na žádost zákonného zástupce či samotného mimořádně nadaného zletilého žáka přeradit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Součástí žádosti žáka, který plní povinnou školní docházku, je vyjádření školského poradenského zařízení a praktického lékaře pro děti a dorost. Podmínkou přerazení je vykonání zkoušek ze vzdělávacího obsahu nebo části vzdělávacího obsahu ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitelka školy.

Výchova a vzdělávání nadaných žáků vyžaduje schopnost pedagoga identifikovat takového žáka a vytvořit pro něj optimální vzdělávací prostředí. Škola při hledání možností způsobu práce s těmito žáky spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou. V průběhu vzdělávání mimořádně nadaného žáka je důležitá i spolupráce mezi pedagogy. Učitelé kladou na tohoto žáka nároky o málo vyšší, než jsou jeho současné

možnosti, aby se mohly dále rozvíjet jeho schopnosti, dovednosti a rozšiřovat jeho znalosti. Vyjadřují žákovi podporu například tím, že akceptují možnost různých způsobů řešení problémů, a také přijetím faktu, že mimořádně nadaný žák může být ve vzdělávacích oborech, které jsou jeho zálibou a kterým se tedy intenzivně věnuje, více informovaný, než-li jsou oni sami.

Monitorování mimořádně nadaných žáků probíhá na gymnáziu již od přijímacího řízení na základě spolupráce se základní školou, odkud žák přichází. Základní informace škole poskytuje již přihláška k přijímacímu řízení, která obsahuje nejen výsledky žáka ve výuce, ale i v mimoškolních aktivitách, umístění v soutěžích a olympiádách aj. Je také navázána spolupráce s rodinou žáka.

Žáci na gymnáziu projevují vyšší motivaci a zájem o studium, než je obvyklé na jiných typech škol. Z forem a metod je často využívána výuka orientovaná na řešení problémů, projektové vyučování, integrace jednotlivých vzdělávacích oborů a práce s multimediálním zařízením. Škola se snaží vytvářet ve výuce různé příležitosti, při kterých by měl každý žák možnost objevit a projevit své nadání. V případě, že učitel při výuce zjistí, že žák projevuje nově některé mimořádné schopnosti, doporučí žákovi a jeho rodičům návštěvu školského poradenského zařízení, kde bude žák odborně psychologicky diagnostikován. Výchovný poradce poskytne rodině též informace o odborně poradenských centrech pro vzdělávání mimořádně nadaných žáků.

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost, dále školními speciálními pedagogy. Péče o nadané a mimořádně nadané žáky je koordinována školním speciálním pedagogem. Při vzdělávání nadaných či mimořádně nadaných žáků naše škola spolupracuje s Pedagogickou fakultou JČU v Českých Budějovicích. Pracovníci této instituce poskytují konzultace podle potřeby. Pedagogové naší školy se vzdělávají v této problematice v rámci jejich DVPP.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků jakými jsou například:

- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole,
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka;
- obohacování vzdělávacího obsahu,
- zadávání specifických úkolů, projektů,
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol,
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit.

4.8 Začlenění průřezových témat

Tematické okruhy průřezových témat jsou realizovány integrací do konkrétních předmětů: integrováno do předmětu např. INT/DĚJ

Průřezová témata: Mediální výchova				
název tématického okruhu	1. VG	2. VG	3. VG	4. VG
Média a mediální produkce		INT/ZSV, IVT		
Mediální produkty a jejich význam	INT/ČJL			
Uživatelé		INT/ZSV		
Účinky mediální produkce a vliv médií		INT/ZSV		
Role médií v moderních dějinách		INT/ČJL		INT/Děj

Průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova				
název tématického okruhu	1. VG	2. VG	3. VG	4. VG
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	INT/TV INT/ZSV INT/EVV	INT/EVV		
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	INT/MAT INT/ZSV INT/EVV	INT/EVV INT/MAT	INT/MAT	INT/TV INT/MAT
Sociální komunikace	INT/EVV	INT/TV INT/ZSV INT/EVV		INT/ČJL
Morálka všedního dne	INT/ČJL	INT/FYZ		INT/ČJL INT/ZSV
Spolupráce a soutěž	INT/EVV	INT/ZSV INT/EVV	INT/TV	

Průřezová témata: Multikulturní výchova				
název tématického okruhu	1. VG	2. VG	3. VG	4. VG
Základní problémy sociokulturních problémů	INT/EVV	INT/EVV INT/ZSV INT/Děj INT/ZEM	INT/ZEM	INT/ZSV INT/Děj
Psychosociální aspekty interkulturality	INT/ZSV INT/ČJL			INT/AJ
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého prostředí				INT/AJ

Průřezová témata: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

název tématického okruhu	1. VG	2. VG	3. VG	4. VG
Globalizační a rozvojové procesy		INT/ZEM		
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky		INT/ZEM	INT/ZSV INT/FYZ	INT/FYZ
Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce			INT/ZSV	
Žijeme v Evropě		INT/AJ	INT/ZSV INT/AJ	INT/AJ INT/NJ
Vzdělávání v Evropě a ve světě			INT/AJ INT/NJ	

Průřezová témata: Environmentální výchova				
název tématického okruhu	1. VG	2. VG	3. VG	4. VG
Problematika vztahů organismů a prostředí	INT/EVV	INT/EVV		INT/BIO
Člověk a životní prostředí	INT/EVV INT/DĚJ INT/CHE	INT/EVV INT/ZSV INT/ZEM	INT/ZEM	INT/AJ INT/BIO
Životní prostředí regionu a České republiky	INT/CHE		INT/FYZ	INT/BIO INT/ZEM

5 UČEBNÍ PLÁN

5.1. Přehled vyučovacích předmětů

Pořadové číslo	Název vyučovacích předmětů	Zkratka	Poznámky k vyučovacím předmětům	Vzdělávací oblast Vzdělávací obor
1.	Český jazyk a literatura	ČJL	Povinný předmět pro všechny žáky ve všech ročnících	Jazyk a jazyková komunikace Český jazyk a lit.
2.	Anglický jazyk	AJ	Povinný předmět pro všechny žáky ve všech ročnících	Jazyk a jazyková komunikace Cizí jazyk
3.	Německý jazyk	NJ	2. povinný cizí jazyk pro všechny žáky od 2. ročníku nižšího stupně gymnázia	Jazyk a jazyková komunikace Český jazyk a lit.
4.	Matematika	MAT	Povinný předmět pro všechny žáky ve všech ročnících	Matematika a její aplikace Mat. a její aplikace
5.	Informační a výpočetní technika	IVT	Povinný předmět pro všechny žáky.	IKT IKT
6.	Dějepis	DĚJ	Povinný předmět pro všechny žáky ve všech ročnících	Člověk a společnost Dějepis
7.	Základy společenských věd	ZSV	Povinný předmět pro všechny žáky ve všech ročnících Integrovan vzdělávací obor Svět práce. Integrovan vzdělávací obor Výchova ke zdraví	Člověk a společnost Občanská výchova Člověk a svět práce Svět práce Člověk a zdraví Výchova ke zdraví
8.	Fyzika	FYZ	Povinný předmět pro všechny žáky ve všech ročnících	Člověk a příroda Fyzika
9.	Chemie	CHE	Povinný předmět pro všechny žáky ve všech ročnících Integrovan vzdělávací obor Práce s laboratorní technikou	Člověk a příroda Chemie Člověk a svět práce Práce s lab. technikou
10.	Biologie	BIO	Povinný předmět pro všechny žáky ve všech ročnících	Člověk a příroda Biologie
11.	Zeměpis	ZEM	Povinný předmět pro všechny žáky ve všech ročnících	Člověk a příroda Zeměpis
12.	Estetická výchova hudební	EVH	Povinný předmět pro všechny žáky ve všech ročnících	Umění a kultura Hudební výchova
13.	Estetická výchova výtvarná	EVV	Povinný předmět pro všechny žáky ve všech ročnících	Umění a kultura Výtvarná výchova
14.	Tělesná výchova	TV	Povinný předmět pro všechny žáky ve všech ročnících. Integrovan vzdělávací obor Výchova ke zdraví	Člověk a zdraví Tělesná výchova Člověk a zdraví Výchova ke zdraví

15.	Povinně volitelný předmět	PVP	Povinný předmět pro všechny žáky ve všech ročnících.	Volitelné vzdělávací aktivity
-----	----------------------------------	------------	--	--------------------------------------

5.2 Učební plán

5.2.1 Učební plán

Učební plán pro osmileté studium (vyšší stupeň) Gymnázia Vodňany					
Předmět	1.VG (kvinta)	2.VG (sexta)	3.VG (septima)	4.VG (oktáva)	celkem
Český jazyk a literatura	5	4	4	4	17
Anglický jazyk	3	3	3	3	12
další cizí jazyk – Německý jazyk	3	3	3	3	12
Matematika	5	4	4	4	17
Dějepis	2	2	2	2	8
Základy společenských věd	1	1	2	2	6
Fyzika	2	2	2	1	7
Chemie	2	2	2	1	7
Biologie	2	2	2	2	8
Zeměpis	2	2	2	1	7
Informatika a výpočetní technika	1	1	1	2	5
Estetická výchova hudební	2	2	-	-	4
Estetická výchova výtvarná	2	2	-	-	4
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Volitelný předmět 1	1	3	4	6	14
Volitelný předmět 2	-				
Volitelný předmět 3	-				
	33h	33h	33h	33h	132

poznámky:

Integrace předmětů

Výchova ke zdraví - ZSV (1. VG, 2. VG)

- TV (1. VG)

- Dvoudenní kurz „Ochrana člověka za mimořádných událostí“

Člověk a svět práce INT do ZSV (3.VG)

PT INT do jednotlivých předmětů během studia (1.-4.VG)

5.2.2 Učební plán

Učební plán pro čtyřleté studium Gymnázia Vodňany					
Předmět	1.VG	2.VG	3.VG	4.VG	celkem
Český jazyk a literatura	5	4	4	4	17
Anglický jazyk	3	3	3	3	12
další cizí jazyk – Německý jazyk	3	3	3	3	12
Matematika	5	4	4	4	17
Dějepis	2	2	2	2	8
Základy společenských věd	1	1	2	2	6
Fyzika	2	2	2	1	7
Chemie	2	2	2	1	7
Biologie	2	2	2	2	8
Zeměpis	2	2	2	1	7
Informatika a výpočetní technika	1	1	1	2	5
Estetická výchova hudební	2	2	-	-	4
Estetická výchova výtvarná	2	2	-	-	4
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Volitelný předmět 1	1	3	4	6	14
Volitelný předmět 2	-				
Volitelný předmět 3	-				
	33h	33h	33h	33h	132

poznámky:

Integrace předmětů

Výchova ke zdraví - ZSV (1. VG, 2. VG)

- TV (1. VG)

- Dvoudenní kurz „Ochrana člověka za mimořádných událostí“

Člověk a svět práce INT do ZSV (3.VG)

PT INT do jednotlivých předmětů během studia (1.-4.VG)

5.3 Volitelné předměty

Na vyšším stupni gymnázia (a ve čtyřleté formě studia) mají žáci možnost výběru volitelných předmětů celkem ve 14 vyučovacích hodinách. Volitelné předměty jsou zařazeny od 1. ročníku vyššího stupně osmiletého gymnázia i čtyřletého oboru se vzrůstající tendencí a jsou určeny pro všechny žáky školy. Žák má možnost si zvolit v daném školním roce stanovený počet volitelných předmětů z nabídky: *Konverzace z cizího jazyka (anglický/německý jazyk)*, *Seminář a cvičení z českého jazyka a literatury*, *Seminář a cvičení z matematiky*, *Seminář a cvičení z dějepisu*, *Seminář a cvičení ze základů společenských věd*, *Seminář a cvičení z fyziky*, *Seminář a cvičení z chemie*, *Seminář a cvičení z biologie*, *Seminář a cvičení ze zeměpisu*, *Seminář a cvičení z informatiky a výpočetní techniky*. Zvolený předmět (kritérium většinového zájmu v ročníku) se stává pro žáka povinným. Učební osnovy volitelných předmětů jsou pod názvem **Volitelné předměty** každoročně modifikovanou přílohou ŠVP G – BLIŽŠÍ GYMNAZIUM. Škola nabízí žákům i nepovinné předměty (bližší podmínky o nabídce nepovinných předmětů stanovuje každoročně ředitelka školy).

5.4 Pravidelné školní akce

1.VG / 2.VG	Lyžařský výcvik	1 týden
1.VG	Biologická exkurze	3 dny
1.VG	Exkurze ČJL knihovnictví	1 den
2.VG	Biologická exkurze	3 dny
3.VG	Sportovní kurz	1 týden
1., 2., 3., 4.VG	Ochrana člověka za mimořádných událostí	2 dny
1., 2., 3., 4.VG	Výuka v blocích	2 dny (září a prosinec)
Nespecifikováno	Program protidrogové prevence a Prevence dalších sociopatogenních jevů	

V době konání školních akcí odpadá výuka ostatních předmětů

6 UČEBNÍ OSNOVY

Název vyučovacího předmětu

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchovně vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu pro jednotlivé ročníky

6.1 Český jazyk a literatura

Garant oboru: Mgr. Petra Dudáková

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace.

Časová dotace v předmětu český jazyk a literatura pro vyšší stupeň gymnázia:

1. ročník	5 hodin týdně
2. ročník	4 hodiny týdně
3. ročník	4 hodiny týdně
4. ročník	4 hodiny týdně

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách.

Rozšiřuje se vědomí užívání jazyka jako základního nástroje pro rozvíjení abstraktního myšlení a v prohlubování vyjadřovacích a komunikačních schopností. Důraz je kladen na užívání jazyka v různých komunikačních situacích, a to v psané i mluvené podobě.

Hodiny literatury jsou zaměřeny na rozvíjení schopnosti prožitku literárního díla a dovednosti odhalit funkci konkrétních výrazových prostředků. Předmět by měl pěstovat citlivý osobní vztah k rodnému jazyku a vychovávat k celoživotnímu čtenářství. Žáci mají stanoveny povinně přečíst deset knih z Kánonu titulů za školní rok. Měl by napomáhat rozvíjení osobnosti a podporovat vědomí kulturních souvislostí. Žák získává základní informace o vývoji české i světové literatury. Seznamuje se s literární teorií. Studium českého jazyka a literatury je na vyšším stupni gymnázia povinně zakončeno maturitní zkouškou.

Kompetence k učení

- ❖ Žáky motivujeme a připravujeme je na celoživotní vzdělávání.
- ❖ Učíme žáky pracovat s textem – porozumět mu, vyhledávat informace a dále s nimi pracovat.
- ❖ Vedeme žáky k tomu, aby se naučili kriticky přistupovat k informacím, ty pak dokázali zpracovávat a využít při studiu.
- ❖ Žákům nabízíme exkurze, přednášky, filmové a divadelní představení.

- ❖ Vedeme žáky k hodnocení vlastních studijních výkonů, dovedností, schopností a k jejich posouzení s reálnými možnostmi.
- ❖ Motivujeme žáky zadáváním zajímavých projektů v rámci výuky i domácí práce, přípravou na soutěže a olympiády.
- ❖ Snažíme se poskytovat nadstandardní atraktivní informace v rámci tématu, a tím prohloubit zájem žáků o učivo.
- ❖ Individuálním přístupem k žákům podporujeme jejich motivaci a vytváříme podmínky k dosažení úspěchu.
- ❖ Během studia žáky vedeme ke zpracování a prezentaci vlastních prací a projektů obsahujících klíčové informace použitelné pro další studium a život.

Kompetence k řešení problému

- ❖ Po rozpoznání problému vedeme žáka k hledání různých způsobů jeho řešení.
- ❖ Podporujeme tvořivost a samostatnost při řešení problému
- ❖ Při řešení problému podporujeme týmovou spolupráci.
- ❖ Podporujeme využití moderních technologií při řešení problému.
- ❖ Vedeme žáky k samostatnému hodnocení výsledků práce a to i v případě, kdy neodpovídají očekávaným výstupům.
- ❖ Podporujeme logické myšlení, schopnost analýzy, syntézy, úsudku, porovnání a aplikace vzorových úloh na nové problémy.

Kompetence komunikativní

- ❖ Rozvíjíme komunikační schopnosti žáků v rámci kolektivu.
- ❖ Žáky učíme naslouchat názorům jiných, obhajovat vhodnou formou svůj vlastní názor a logicky argumentovat.
- ❖ V psaných i mluvených projevech vedeme žáky k tomu, aby se vyjadřovali jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit.
- ❖ Učíme žáky nonverbální komunikaci
- ❖ Podporujeme snahy žáků vydávat vlastní časopis a vedeme je k publikování v regionálním tisku.

Kompetence sociální a personální

- ❖ Snažíme se žáky naučit týmové práci a vzájemné pomoci.
- ❖ Vedeme žáky k respektování a dodržování pravidel.
- ❖ Využíváme skupinovou práci při řešení problémových úkolů.
- ❖ Pomáháme žákům nahlížet na svou osobu a začlenit se do společnosti.
- ❖ Žákům umožňujeme vyzkoušet si i jiné sociální role.
- ❖ Vyžadujeme, aby si žák uvědomoval svoji jedinečnost, ale zároveň respektoval i ostatní.
- ❖ Vedeme žáky k odmítavým postojům k asociálním jevům a aktivnímu přístupu na jejich odstraňování.

Kompetence občanské

- ❖ Vedeme žáky k tomu, aby si uvědomovali, pochopili a dodržovali základní pravidla chování ve společnosti.
- ❖ Vychováváme žáky k respektování druhých (národnosti a kulturní rozdíly, tělesné postižení...).
- ❖ Podporujeme praktické poznávání kultur jiných národů.
- ❖ Podporujeme zájem na veřejném dění.
- ❖ Klademe důraz na žáky jako ekologicky myslící jedince.
- ❖ Snažíme se připravit žáky pro budoucí život jako svobodné, zodpovědné a samostatně uvažující osobnosti, které jsou schopny uplatňovat svá práva ve společnosti a plnit své povinnosti.
- ❖ Podporujeme účast žáků na veřejném dění.

Kompetence k podnikavosti

- ❖ Žákům pomáháme a umožňujeme rozhodovat se o svém dalším vzdělávání a profesním zaměření.
- ❖ Vedeme žáky k tomu, aby uměli kriticky vyhodnotit informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech.
- ❖ Stanovujeme společně s žáky cíle, kterých se snaží dosáhnout – průběžně vyhodnocuje dosažené výsledky a koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl.
- ❖ Žáky vedeme k chápání podstaty a principu podnikání, i s ohledem na možná rizika.

Český jazyk a literatura

Očekávané výstupy z RVP VG	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
1. VG			
Žák ◀ odlišuje různé variety národního jazyka, které vhodně využívá ve svém jazykovém projevu ◀ popíše základní rysy češtiny a zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence ◀ ovládá zásady spisovné výslovnosti ◀ vhodně užívá zvukové prostředky řeči (přízvuky, pauzy, správné frázování apod.) ◀ dodržuje zásady pravopisu účinně využívá možností grafického členění textu ◀ vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny ◀ volí adekvátní komunikační strategie	Obecné poučení o jazyku a řeči Žák ◀ vysvětlí pojem jazyk a řeč, objasní vztah myšlení a jazyka, charakterizuje základní etapy vývoje literárního jazyka, objasní vztah češtiny a slovanských jazyků Zvuková stránka jazyka ◀ objasní základní pojmy z fonetiky a fonologie a vysvětlí jejich praktické užití ◀ na samostatných projevech prokáže praktickou znalost zásad správné výslovnosti, vhodně využívá zvukové prostředky řeči Grafická stránka jazyka ◀ prokáže na samostatném písemném projevu znalost zásad českého pravopisu Nauka o slohu ◀ vysvětlí vztah stylistiky k ostatním lingvistickým vědám ◀ objasní základní pojmy stylistiky ◀ vhodně využívá jazykové prostředky v závislosti na komunikační situaci ◀ používá základní útvary stylu prostěsdělovacího	jazyk a řeč, jazyková komunikace, myšlení a jazyk, národní jazyk a jeho útvary, čeština a slovanské jazyky, jazyková kultura, základní vývojové tendence systém českých hlásek, zásady správné výslovnosti, prostředky souvislé řeči základní principy českého pravopisu – vyjmenovaná slova, velká písmena, shoda podmětu s přísudkem, pravopis přídavných jmen styl – individuální, stylistika – nauka o slohu, slohotvorní činitelé – objektivní, subjektivní prostředí a účastníci komunikace, jejich role, funkce komunikátů, komunikační strategie, monolog a dialog, vztah otázka a odpověď styl prostěsdělovací a jeho útvary (konverzace, dopisy, telefonické rozhovory, SMS, e-mailová komunikace)	EVV ZSV DĚJ PT: Mediální produkty a jejich význam

Literární komunikace ◄rozliší umělecký text od neuměleckého ◄nalezne jevy, které činí text uměleckým ◄objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem ◄popíše specifické prostředky básnického jazyka ◄rozliší a popíše jednotky vyprávění ◄ rozezná typy promluv ◄vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů ◄vysvětlí specifičnost vývoje literatury	Základy literární vědy ◄rozliší umělecký text od neuměleckého, objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a popíše, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, na konkrétních případech popíše specifické prostředky básnického jazyka, rozlišuje a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře, rozezná typy promluv a posoudí jejich funkci v konkrétním textu, získané dovednosti a vědomosti, své schopnosti dokáže uplatnit při rozboru přečtených děl různých autorů ze světové i české literatury Starověká literatura, středověká literatura, baroko, klasicismus a osvícenství v české a světové literatuře ◄ vysvětlí odlišnosti v chápání literární tvorby ve starověku, středověku i novověku i dnes ◄ charakterizuje základní období literárního vývoje ve světě i u nás ◄ rozezná základní žánry a uvede jejich příklady ◄na základě vlastní četby doloží základní rysy probíraných uměleckých směrů, popíše, jak se projeví v různých zemích, objasní vztahy současné literatury k literárním památkám minulosti na příkladech z vlastní četby Preromantismus ◄ rozliší umělecký text od neuměleckého, objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a popíše, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu ◄ na konkrétních případech popíše specifické prostředky básnického jazyka, rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře. ◄ rozezná typy promluv a posoudí jejich funkci v konkrétním textu – nácvik začíná v prvním ročníku a prolíná se všemi ročníky následujícími Národní obrození ◄ vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové, objasní vztahy současné literatury k	literární teorie, literární historie, literární kritika, poetika, literatura a její funkce jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby lit. díla – tropy, figury, rytmus, rým, monolog a dialog, typy kompozice, motiv, téma učivo z jazykové komunikace – přímá a nepřímá řeč, nevlastní přímá a polopřímá řeč periodizace literatury, vývoj kontextu světové a české literatury do poč. 19. stol. tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností od antiky po počátek vývoj literárních druhů a žánrů text a intertextovost	PT: Psychosociální aspekty interkulturality PT: Morálka všedního dne
--	--	---	--

	literárním dílům minulosti na příkladech z vlastní četby		
--	--	--	--

Český jazyk a literatura			
Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
2. VG			

Žák ◀ v projevu volí vhodné výrazové prostředky ◀ vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu ◀ ovládá rozvrstvení slovní zásoby ◀ používá vhodné jazykové příručky ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví ◀ dodržuje zásady pravopisu ◀ účinně využívá možností grafického členění textu ◀ vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny ◀ volí adekvátní komunikační strategie ◀ posoudí a interpretuje komunikační účinky textu mluveného i psaného ◀ používá různé prostředky textového navazování, které vedou ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení	Nauka o slovní zásobě a tvoření slov Žák ◀ v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, podle jejich funkce a ve vztahu k dané situaci, kontextu a adresátovi ◀ ve svém projevu uplatňuje znalost zásad českého pravopisu, tvarosloví a slovotvorných principů českého jazyka ◀ ovládá rozvrstvení slovní zásoby, používá vhodné jazykové prostředky spisovné i nespisovné, vysvětlí změny ve slovní zásobě, význam frazeologických spojení, vztahy mezi slovy, umí najít ponaučení ve vhodných příručkách Tvarosloví ◀ užívá českou normu skloňování jmen i časování sloves včetně hlavních výjimek, umí najít ponaučení ve vhodných příručkách ◀ odliší spisovné i nespisovné tvary ◀ orientuje se v celém tvaroslovném systému, zvládá třídění slov na slovní druhy podle tří hlavních kritérií, objasní mluvnické kategorie a chápe možnosti využití této znalosti při výuce cizích jazyků Grafická stránka jazyka ◀ prokáže na samostatném písemném projevu znalost zásad českého pravopisu Publicistický styl ◀ vysvětlí vztahy mezi psanou a mluvenou publicistikou, zvláštnosti publicistických žánrů ◀ vyhledává hlavní informace v textech psané publicistiky, rozeznává společenskou a estetickou hodnotu publicistických textů ◀ hodnotí kvalitu informací z různých zdrojů ◀ hodnotí vliv médií na vlastní jednání ◀ napíše novinovou zprávu, fejeton, analytický článek, reportáž, kritiku	jednotky slovní zásoby (včetně frazeologických), významové vztahy mezi slovy, rozšiřování slovní zásoby, způsoby tvoření slov, změny ve slovní zásobě, slovotvorný a morfematický rozbor slova, práce s různými typy slovníků slovní druhy a jejich mluvnické kategorie pravopis vyplývající ze stavby slova, pravopis vyplývající z tvarosloví, velká písmena, interpunkce zpravodajské žánry, žánry psané a mluvené publicistiky reklama - prostředky působení na adresáta, jazyková hra, humor, komika slohová charakteristika výrazových prostředků – zvukových, grafických, lexikálních, morfologických, slovotvorných komunikační strategie, funkce komunikátů (apel, přesvědčování, argumentace, kontakt...)	EVV ZSV DĚJ PT: role médií v moderních dějinách
--	--	---	--

Literární komunikace ◀ vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů ◀ vysvětlí specifičnost vývoje literatury	Česká a světová literatura 19. století ◀ vystihne podstatné rysy základních period vývoje světové a české literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení ◀ vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové, objasní vztahy současné literatury k literárním dílům minulosti na příkladech z vlastní četby ◀ na základě vlastní četby doloží základní rysy probíraných uměleckých směrů, popíše, jak se projeví v různých uměních, rozezná základní žánry a uvede jejich příklady ◀ samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl ◀ na konkrétních případech popíše specifické prostředky básnického jazyka, rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře	pojmy: romantismus a realismus, typizace Hugo, Byron, Balzac, Dickens, prokletí básníci Mácha, Erben, Tyl, Němcová, Havlíček, Neruda, Březina tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností – je konkretizováno pro každý školní rok jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla literární kritika – počátky v české literatuře 19. století	
---	--	--	--

Český jazyk a literatura

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
3. VG			
Jazyk a jazyková komunikace Žák ◀ v písemném projevu volí vhodné výrazové prostředky ◀ ve svém projevu uplatňuje znalosti syntaktických principů ◀ využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a druhích vět podle záměru mluvčího ◀ používá různé prostředky textového navazování ◀ dodržuje zásady pravopisu ◀ účinně využívá možnosti grafického členění textu ◀ vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny ◀ pořizuje z textu výpisky, zpracovává	Skladba Žák ◀ využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druhích vět podle záměru mluvčího k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího ◀ používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu. Grafická stránka jazyka ◀ ve svém projevu uplatňuje znalost zásad českého pravopisu – syntaktických principů českého jazyka Odborný styl	základní principy větné stavby (větné členy a jejich vztahy); výpověď jako jednotka komunikace (druhy výpovědi podle záměru mluvčího, aktuální členění výpovědi); souvětí; základy valenční a textové syntaxe základní vlastnosti textu, principy jeho výstavby – nepravidelnosti větné stavby; narativní postupy – řeč přímá, nepřímá, nevlastní přímá, polopřímá, výstavba monologu, dialogu interpunkce v celém rozsahu i s výjimkami a obtížnějšími případy styl odborný v celém rozsahu s důrazem na slohové	EVV ZSV DĚJ

výtahy a konspekty ◀ využívá různých informačních zdrojů Literární komunikace ◀ rozliší umělecký text od neuměleckého ◀ nalezne jevy, které činí text uměleckým ◀ objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem ◀ popíše specifické prostředky básnického jazyka ◀ rozliší a popíše jednotky vyprávění ◀ rozezná typy promluv ◀ vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů ◀ vysvětlí specifičnost vývoje literatury	◀ vhodně využívá a kombinuje jednotlivé funkční styly, slohové postupy a útvary; volí adekvátní komunikační strategie; posuzuje a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří všestrannou analýzou textu. ◀ pořizuje z odborného textu výpisky, zpracovává osnovy, výtahy, anotace, shrnutí ◀ Efektivně a samostatně používá různé informační zdroje, slovníky, encyklopedie, internet Světová a česká literatura na přelomu století ◀ rozliší umělecký text od neuměleckého, objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a popíše, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu ◀ na konkrétních případech popíše specifické prostředky básnického jazyka, rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře ◀ rozezná typy promluv a posoudí jejich funkci v konkrétním textu – nácvik začíná v prvním ročníku a prolíná se všemi ročníky následujícími Poezie, próza a drama ve světové literatuře do druhé světové války ◀ vystihne podstatné rysy základních period vývoje světové a české literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení ◀ na základě vlastní četby doloží základní rysy probíraných uměleckých směrů, popíše, jak se projeví v různých uměních, rozezná základní žánry a uvede jejich příklady ◀ samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl Česká poezie, próza a drama do druhé světové války ◀ vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové, objasní vztahy současné literatury k literárním dílům minulosti na příkladech z vlastní četby ◀ na konkrétních případech popíše specifické prostředky básnického	útvary úvaha, výklad; teoreticky odborné a prakticky odborné komunikáty mluvené i psané styl popularizačních textů; esejistický styl; práce s odborným textem základní vlastnosti textu, principy jeho výstavby – koherence textu (navazování, odkazování, tematické posloupnosti); členění textu a jeho signály; odstavec a další jednotky, vzájemné vztahy textů periodizace literatury, vývoj kontextu světové a české literatury počátku 20. st., tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností – bude konkretizováno pro každý školní rok vývoj literárních druhů a žánrů čtenářské kompetence symbolismus, impresionismus, dekadence anarchističtí buřiči futurismus, dadaismus, kubismus, kubofuturismus, surrealismus, expresionismus, počátky existencialismu autorské osobnosti – Appolinaire realismus v literatuře 20. st.; antiutopie; metoda proudu vědomí; absurdní drama tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností – je konkretizováno pro každý školní rok (Kafka, Joyce, Proust, Exupéry, Barbusse, Steinbeck, Hemingway, Bulgakov, Shaw, Brecht...) periodizace české literatury tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností – je konkretizováno pro každý školní rok	
---	--	--	--

	jazyka, rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře	(Čapek, Vančura, Olbracht, Nezval...) pojmy – metoda proudu vědomí, realismus ve 20. století, expresionismus, existencialismus, absurdní drama, epické drama, legionářská literatura, obrana člověka, lidskosti a demokracie, ruralisté, psychologická próza, katolická próza, experimentální a lyrická próza, humoristická próza literární kritika – vrcholy v české literatuře počátku 20. století	
--	--	--	--

Český jazyk a literatura

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
4. VG			
Žák ◀ odlišuje různé variety národního jazyka, které vhodně využívá ve svém jazykovém projevu ◀ popíše základní rysy češtiny a zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence ◀ ovládá zásady spisovné výslovnosti ◀ v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky ◀ volí adekvátní komunikační strategie ◀ využívá základní principy rétoriky ◀ interpretuje komunikační účinky textu Literární komunikace ◀ rozliší umělecký text od neuměleckého ◀ nalezne jevy, které činí text uměleckým ◀ objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem ◀ popíše specifické	Historický vývoj češtiny, přehled vývoje naší jazykovědy Žák ◀ na vybraných textech vyloží základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence Administrativní styl ◀ v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, podle jejich funkce a ve vztahu k dané situaci, kontextu a adresátovi ◀ v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, podle jejich funkce a ve vztahu k dané situaci, kontextu a adresátovi Řečnický styl, základy rétoriky ◀ odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá v souladu s komunikační strategií ◀ v mluveném projevu využívá základní principy rétoriky ◀ volí adekvátní komunikační strategie, respektuje partnera ◀ přizpůsobuje se mu nebo s ním polemizuje ◀ rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit ◀ vhodně využívá jazykové prostředky i nonverbální prostředky a interpretuje je v řeči Světová literatura v druhé polovině 20. století – poezie, próza, drama ◀ rozliší umělecký text od neuměleckého, objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a popíše, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu ◀ na konkrétních případech popíše specifické prostředky básnického jazyka, rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor,	základní vývojové tendence českého jazyka styl administrativní – úřední písemnosti, doklady, formuláře; jednání s institucemi styl umělecké literatury text a intertextovost – kontext, vliv a způsoby mezitextového navazování a mezitextové komunikace (motto, citát, aluze), žánry založené na mezitextovém navazování (parodie, travestie, plagiát) prostředí a účastníci komunikace, jejich role, funkce komunikátů (sebevyjádření, apel, přesvědčování, argumentace, kontakt...) míra připravenosti, veřejnosti a oficiálnosti komunikace – komunikační strategie – adresnost, ohled na partnera (volba jazykového útvaru, prostředků verbálních a neverbálních; vyjadřování přímé a nepřímé, jazyková etiketa) monolog a dialog – využití v textu, druhy literárního dialogu; vztah otázka a odpověď funkční styly – druhy řečnických projevů, příprava a realizace řečnického vystoupení periodizace literatury, vývoj kontextu světové literatury dvacátého století tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností – je konkretizováno pro každý školní rok vývoj literárních druhů a žánrů	EVV DĚJ ZSV PT: morálka všedního dne PT: sociální komunikace

prostředky básnického jazyka ◀ rozliší a popíše jednotky vyprávění ◀ rozezná typy promluv ◀ rozliší různé texty – tzv. literatura vážná, střední proud, literární brak ◀ vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů ◀ vysvětlí specifičnost vývoje literatury	vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře. ◀ rozezná typy promluv a posoudí jejich funkci v konkrétním textu – nácvik začíná v prvním ročníku a prolíná se všemi ročníky následujícími ◀ vystihne podstatné rysy základních period vývoje světové a české literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení ◀ na základě vlastní četby doloží základní rysy probíraných uměleckých směrů, popíše, jak se projeví v různých uměních, rozezná základní žánry a uvede jejich příklady ◀ samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl ◀ při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárně vědných termínech; identifikuje využití jednoho textu v jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře, postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu ◀ rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní ◀ tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje, získané schopnosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	pojmy – neorealismus, nový román, magický realismus, existencialismus, rozhněvaní mladí muži, absurdní drama, beatnická literatura, antiutopie, postmoderna, triviální a braková literatura metody interpretace textu – interpretační postupy a konvence, význam a smysl, popis, analýza, výklad a vlastní interpretace textu, interpretace a nadinterpretace textu a intertextovost – kontext, vliv a způsoby mezitextového navazování a mezotextové komunikace (motto, citát, aluze), žánry založené na mezitextovém navazování (parodie, travestie, plagiát), hraniční rysy textu (předmluva...) specifický vývoj české literatury po druhé světové válce	
--	--	---	--

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

TATO KAPITOLA JE SPOLUFINANCOVÁNA
EVROPSKÝM SOCIÁLNÍM FONDEM A STÁTNÍM ROZPOČTEM ČESKÉ REPUBLIKY

6.2 Anglický jazyk

Garant oboru: Mgr. Milena Čejková

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace.

Časová dotace v předmětu anglický jazyk pro vyšší stupeň gymnázia:

1. ročník	3 hodiny týdně
2. ročník	3 hodiny týdně
3. ročník	3 hodiny týdně
4. ročník	3 hodiny týdně

Předmět má časovou dotaci 3 hodin týdně.

V závislosti na počtu žáků ve třídě se vytvoří jedna nebo dvě jazykové skupiny (minimální počet žáků ve třídě pro dělené skupiny je 23).

Výuka probíhá buď v kmenových třídách nebo ve specializovaných jazykových učebnách.

Důraz je kladen na komunikační schopnosti, čemuž je podřízena i výuka gramatiky. Hlavním cílem výuky je vytvářet, rozvíjet a upevňovat schopnost dorozumět se v běžných životních situacích. S tímto cílem rozvíjíme u žáků receptivní a produktivní řečové dovednosti na úlohách odpovídajících jejich jazykové úrovni (schopnost porozumět textu a projevu).

Nedílnou součástí výuky jsou reálie anglicky mluvících zemí. Do výuky jsou integrována průřezová témata (viz. Vzdelávací obsah vyučovacího předmětu) především Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova. Studium anglického jazyka lze na vyšším stupni gymnázia zakončit maturitní zkouškou.

Společný evropský referenční rámec

B1

Žák rozumí hlavním myšlenkám běžného mluveného i psaného projevu obsahujícího i neznámé výrazy, včetně abstraktních. Dokáže spontánně reagovat při rozhovoru s rodilým mluvčím. Jeho mluvený projev je víceméně plynulý. Dokáže se plyně vyjadřovat psanou formou, vyjádřit a vysvětlit tak svůj názor na současné problémy.

B2

Žák je schopen plyně konverzovat na konkrétní, abstraktní a odborná témata. Bez větších problémů čte

a rozumí autentickým cizojazyčným textům, rozumí mluvenému projevu a rozlišuje různé přízvuky a dialekty. Rozumí složitějším gramatickým jevům, slovními spojeními a idiomům a sám je dokáže používat. Dovede napsat souvislý strukturovaný text, např. esej, článek, úvahu apod.

Kompetence k učení

- ❖ Žáky motivujeme a připravujeme je na celoživotní vzdělávání.
- ❖ Učíme žáky pracovat s textem – porozumět mu, vyhledávat informace a dále s nimi pracovat.
- ❖ Vedeme žáky k tomu, aby se naučili kriticky přistupovat k informacím, ty pak dokázali zpracovávat a využít při studiu.
- ❖ Nabízíme žákům exkurze, přednášky, filmová a divadelní představení.
- ❖ Zdůrazňujeme potřebu neustále se vzdělávat v cizím jazyce a rozšiřovat si tak obzor.

Kompetence k řešení problému

- ❖ Po rozpoznání problému vedeme žáka k hledání různých způsobů jeho řešení.
- ❖ Podporujeme tvořivost a samostatnost při řešení problému.
- ❖ Při řešení problému podporujeme týmovou spolupráci.
- ❖ Podporujeme využití moderních technologií při řešení problému.

Kompetence komunikativní

- ❖ Rozvíjíme komunikační schopnosti žáků v rámci kolektivu.
- ❖ Žáky učíme naslouchat názorům jiných, obhajovat vhodnou formou svůj vlastní názor a logicky argumentovat.
- ❖ V psaných i mluvených projevech žáky učíme vyjadřovat se jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit.
- ❖ Učíme žáky nonverbální komunikaci.

Kompetence sociální a personální

- ❖ Snažíme se žáky naučit týmové práci a vzájemné pomoci.
- ❖ Žáky vedeme k respektování a dodržování pravidel.
- ❖ Využíváme skupinovou práci při řešení problémových úkolů.
- ❖ Pomáháme žákům nahlížet na svou osobu a začlenit se do společnosti.
- ❖ Žákům umožňujeme vyzkoušet si i jiné sociální role.
- ❖ Vyžadujeme, aby si žák uvědomoval svoji jedinečnost, ale zároveň respektoval i ostatní

Kompetence občanské

- ❖ Žáky vedeme k uvědomování, pochopení a dodržování základních pravidel chování ve společnosti.
- ❖ Vychováváme žáky k respektování druhých (národnosti a kulturní rozdíly, tělesné postižení...).
- ❖ Podporujeme praktické poznávání kultur jiných národů.
- ❖ Podporujeme zájem žáků na veřejném dění.

Kompetence k podnikavosti

- ❖ Žákům pomáháme a umožňujeme rozhodovat se o svém dalším vzdělávání a profesním zaměření.
- ❖ Vedeme žáky k tomu, aby uměli kriticky vyhodnotit informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech.
- ❖ Vedeme žáky k tomu, aby si stanovovali cíle, kterých se snaží dosáhnout – průběžně vyhodnocujeme dosažené výsledky a korigujeme další činnost s ohledem na stanovený cíl.
- ❖ Žáky vedeme k chápání podstaty a principu podnikání, i s ohledem na možná rizika.

Anglický jazyk

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo úroveň podle SERR B1	Přesahy a vazby
1. VG			
Žák RECEPTIVNÍ, ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI: ◀ porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu jednoduššího obsahu na aktuální téma ◀ rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí ◀ porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu jednoduššího obsahu na aktuální téma ◀ v textu rozliší hlavní a doplňující informace ◀ vyhledá informace z různých textů na konkrétní téma ◀ využívá různé druhy slovníků PRODUKTIVNÍ, ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI: ◀ formuluje svůj názor srozumitelně ◀ srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text s jednodušší slovní zásobou a jazykovými strukturami ◀ přednese jednoduchý souvislý projev na zadané téma ◀ sestaví jednodušší, souvislý text	Žák ◀ žák rozumí popisu (např. osoby, sportovní zprávy, životopisu, filmu, města či venkova) ◀ porozumí jednoduššímu psanému a slyšenému textu (např. o volnočasových aktivitách mládeže, módě, sportovní události, obchodech, mobilu, filmových žánrech, zvycích v jiných zemích) ◀ vystihne hlavní body ve slyšeném projevu na aktuální téma ◀ rozumí hlavním bodům a myšlenkám čteného textu méně složitěho obsahu ◀ používá dvojjazyčný i jednoduchý výkladový slovník ◀ sestaví srozumitelný popis (např. vzhled a charakter člověka, sportovní události, místo, kde žije, směr cesty, významná budova, způsob stolování a chování Čechů) ◀ vyjádří své stanovisko (např. na bydlení ve městě vs. na venkově, co se líbí vs. co se nelíbí, shlédnutý film, obchody, užitečnost technologie) ◀ gramaticky správně formuluje otázky a pracuje se získanými informacemi ◀ přednese jednodušší souvislý projev na dané téma ◀ převypráví autentický text s adekvátní slovní zásobou a	SLOVNÍ ZÁSoba A TÉMATA: vzhled a charakteristika osoby koníčky a zájmy sport a volný čas město a venkov film, TV nakupování, peníze technologie, zvyky, tradice, svátky, oslavy GRAMATIKA: přítomné časy, sloveso + -ing / infinitiv minulé časy, členy, kvantifikátory stupňování příd. jmen předpřítomný čas, will vs. going to nulová podmínka modální must, mustn't, needn't první podmínka SPEAKING: vyjádří, co se líbí, převyprávění události, popis cesty, nákup v obchodě, domluvení si schůzky, pozvání konverzace na probíraná témata WRITING: osobní profil, leták, obsah filmu neformální i formální dopis, esej, příběh, obsah knihy READING + LISTENING porozumění článkům vztahujícím se k probíraným tématům porozumění nahrávkám o tématu	ZSV ČJ ZEM

Anglický jazyk

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo úroveň podle SERR B2	Přesahy a vazby
2. VG			
Žák RECEPTIVNÍ, ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI: ◀čte nahlas a plynule foneticky správně texty přiměřeného rozsahu ◀porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu méně složitěho obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní informace ◀rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení ◀porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu méně složitěho obsahu na aktuální téma ◀identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace ◀vyhledá informace z různých textů na konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi ◀využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu ◀postihne zápletku i sled událostí ve filmu či divadelní hře PRODUKTIVNÍ, ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI: ◀formuluje svůj názor srozumitelně	Žák ◀rozumí slyšenému i čtenému textu na aktuální téma ◀rozumí rozhlasovému projevu či zprávě ◀pochopí hlavní myšlenku a vyhledá konkrétní informace ◀vystihne hlavní body naučeného textu (např. o přírodní katastrofě, zločinu, povolání, dietě, výpočetní technice, různých publikacích) ◀pojmenuje slovní zásobu (např.: globální problémy, trestné činy, literární žánry, oblečení, nemoci) ◀rozumí slyšeným dotazníkovým otázkám ◀pochopí hlavní myšlenku a hlavní body textu slyšené i čtené písně ◀gramaticky správně formuluje sled událostí během dne ◀vyjádří a obhájí si svůj názor reprodukuje něčí sdělení	SLOVNÍ ZÁSoba A TÉMATA: globální problémy zločin a zločinci publikace, knihy oblečení, móda, národnosti pocity povolání lidské tělo, nemoci technika GRAMATIKA: 2. podmínka, předminulý čas tvorba přídavných jmen pomocí přípon trpný rod statická a dynamická slovesa used to zvolací věty, frázová slovesa přídavná jména - ed vs. -ing vztažné věty předpřítomný čas průběhový, časové věty budoucí čas průběhový SPEAKING: dávání rad, převyprávění události dialog v knihovně a knihkupectví WRITING: vyprávění příběhu, obsah knihy, úvaha strukturovaný životopis, žádost o práci, READING + LISTENING: porozumění článkům / nahrávkám souvisejících s probíranými tématy	ČJL BIO IVT ZEM OBV PT: žijeme v Evropě

◀volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text s méně složitou slovní zásobou a jazykovými strukturami ▶ přednese souvislý projev na dané téma ▶ sestaví souvislý text na různá témata a vyjádří své stanovisko ▶ popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související ▶ logicky strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů ▶ s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předá obsahově méně složité informace ▶ používá adekvátní všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace aniž by redukoval sdělenou informaci INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI: ▶ vyjádří a obhájí své myšlenky a názory vhodnou písemnou i ústní formou ▶ adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých textů ▶ reaguje spontánně a v složitějších běžných situacích užívá vhodných výrazů a obrátů ▶ komunikuje plynule a foneticky správně na konkrétní i abstraktní témata v běžných situacích ▶ při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá	▶ vyhledá a srozumitelně předá informace ze čteného textu ▶ nahradí v textu vybraná slova vhodnými synonymy ▶ vysvětlí hovorové výrazy běžnými slovy ▶ popíše své pocity v běžných situacích ▶ vyměňuje si s ostatními názory ▶ simuluje rozhovor se známou osobou ▶ komunikuje srozumitelně na dané téma ▶ zeptá se na radu či detaily popisované události	HOMEWORK, GROUP WORK, PROJECTS: při práci ve skupině naplňuje a koordinuje jednotlivé činnosti dokáže vyhledat a zpracovat získané informace prosazuje své nápady prokazuje svou tvořivost, ale i zodpovědnost při plnění úkolů a povinností samostatně se připravuje na vyučování
---	--	--

témata			
--------	--	--	--

Anglický jazyk

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo úroveň podle SERR B2	Přesahy a vazby
3. VG			
RECEPTIVNÍ, ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI: Žák ▶porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace ▶rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích ▶porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma ▶identifikuje strukturu textu a	Žák ▶rozumí obsahu čteného, populárně naučného článku a doplní ho o chybějící detailní informace ▶rozliší pravdivé a nepravdivé informace ve slyšeném projevu ▶rozumí hlavním bodům a detailním informacím čteného textu (např. o kriminálním příběhu, seznamování se, uměleckých žánrech) ▶rozliší chronologii děje z dovolené ve slyšeném dialogu ▶pochopí myšlenku citátu ▶ve slyšeném rozhovoru rozliší názory jednotlivých mluvčích	SLOVNÍ ZÁSoba A TÉMATA: dům a zahrada schůzky, vztahy cestování, dovolená peníze, platby divadlo, výtvarné umění lidé, hrdinové, popis finance, majetek, hodnoty životní etapy, mládí vs. stáří, generační rozdíly GRAMATIKA: nepřímá řeč, frázová slovesa, stupňování přídavných jmen i příslovcí, práci věty větné dodatky, 3. podmínka, trpný rod, zvrtná zájmena, účelové věty, so vs. such předminulé časy, kvantifikátory, budoucí průběhový čas, předbudoucí čas SPEAKING: zdvořilé dotazy, vyjádření souhlasu a nesouhlasu popis fotografií vyjádření pro a proti	ČJL ZSV EVV ZEM PT: - žijeme v Evropě - vzdělávání v Evropě

rozliší hlavní a doplňující informace ◀vyhledá informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi ◀odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů ◀využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média ◀čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce ◀postihne zápletku i sled událostí ve filmu či divadelní hře PRODUKTIVNÍ, ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI: ◀formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule ◀volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícím náročnějšímu textu ◀přednese souvislý projev na dané téma ◀sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko ◀podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi souvisejí ◀logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů	◀pojmenuje výrazy či vyhledá neznámá slova ◀vyvodí závěr situace / činnosti na základě pochopení faktů ◀reprodukuje vyslechnutý text ◀reprodukuje dotazy jiných ◀popíše skutečnou, nebo fiktivní událost v životě ◀formuluje hlavní myšlenku písemně	vyjádření argumentů konverzace k probíraným tématům WRITING: rezervace ubytování reakce na pozvání, pozdrav z dovolené, novinový článek READING / LISTENING: porozumění článkům / nahrávkám souvisejících s probíranými tématy HOMEWORK, GROUP WORK, PROJECTS: / umí zpracovat získané informace automotivace dokáže plánovat a zkoordinovat vlastní činnost získané poznatky dokáže propojit s již nabytými je schopný týmové práce prokáže svou tvořivost prosazuje své nápady	
--	--	--	--

◀s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předá obsahově méně složité informace ▶používá adekvátní všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace aniž by redukoval to, co chce sdělit ▶využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI: vyjádří a obhájí své myšlenky a názory vhodnou písemnou i ústní formou ▶adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických a imaginativních textů ▶reaguje spontánně a v složitějších méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů ▶komunikuje plynule a foneticky správně na téma abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích ▶při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů	▶vede diskusi, vyjádří svůj názor ▶reaguje na názory jiných ▶porovnává zážitky s jinými ▶domluví se na kompromisu s využitím vhodných výrazových prostředků		
--	---	--	--

Anglický jazyk

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo úroveň podle SERR B2	Přesahy a vazby
4. VG			
RECEPTIVNÍ, ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI: Žák ◀porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace ◀rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích ◀porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma ◀identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace ◀vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi ◀odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů ◀využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média ◀čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce	Žák ◀rozumí hlavním bodům a detailním informacím čteného textu ◀rozliší pravdivé a nepravdivé informace ve slyšeném projevu ◀ve slyšeném rozhovoru rozliší názory jednotlivých mluvčích ◀vystihne hlavní body ve slyšeném i psaném projevu na aktuální téma ◀používá k vyhledání neznámých výrazů výkladový i odborný slovník ◀rozumí otázkám a dokáže na ně odpovědět nebo vyhledat odpověď v textu ◀dokáže odvodit význam nových slov na základě kontextu, mezinárodních výrazů či znalosti tvorby slov	SLOVNÍ ZÁSoba A TÉMATA: zvířata zpravodajství, noviny víra, náboženství životní prostředí internet pracovní trh vesmír GRAMATIKA: účelové věty, vztahné věty, nepřímá řeč, podmětová vs. předmětová otázka, tázací dovětky modální slovesa + minulost, frázová slovesa, trpný rod SPEAKING: popis obsahu článku, vyjádření názoru pracovní pohovor konverzace k probíraným tématům WRITING: popis účelu, úvaha, životopis převyprávění události READING / LISTENING porozumění článkům / nahrávkám k probíraným tématům HOMEWORK, GROUP WORK, PROJECTS: umí zpracovat získané informace automotivace dokáže plánovat a zkoordinovat vlastní činnost samostatně se připravuje na vyučování, doplňuje si vědomosti, získává nové poznatky	BIO ZSV IVT ČJL ZEM PT: - žijeme v Evropě PT: - psychosociální aspekty, interkulturality - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého prostředí PT: - Člověk a životní prostředí

názory různých faktografických a imaginativních textů ◀ reaguje spontánně a v složitějších méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů ◀ komunikuje plynule a foneticky správně na téma abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích ◀ při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů	◀ komunikuje spontánně a gramaticky správně ◀ umí interpretovat a uplatňovat získané informace		
---	--	--	--

[obsah](#)

6.3 Německý jazyk

Garant oboru: Mgr. Michael Sekyrka

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace.

Časová dotace v předmětu německý jazyk pro vyšší stupeň gymnázia:

1. ročník	3 hodiny týdně
2. ročník	3 hodiny týdně
3. ročník	3 hodiny týdně
4. ročník	3 hodiny týdně

V závislosti na počtu žáků ve třídě se vytvoří jedna nebo dvě jazykové skupiny (minimální počet žáků ve třídě pro dělení skupiny je 23).

Výuka probíhá buď v kmenových třídách nebo ve specializovaných jazykových učebnách.

Důraz je kladen na komunikační schopnosti, čemuž je podřízena i výuka gramatiky. Hlavním cílem výuky je vytvářet, rozvíjet a upevňovat schopnost porozumět se v běžných životních situacích. S tímto cílem rozvíjíme u žáků receptivní a produktivní řečové dovednosti na úlohách odpovídajících jejich jazykové úrovni (schopnost porozumět textu a projevu). Nedílnou součástí výuky jsou reálie německy mluvících zemí. Do výuky jsou integrována průřezová témata (viz Vzdelávací obsah vyučovacího předmětu). Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (tematické okruhy Žijeme v Evropě; Vzdelávání v Evropě a ve světě) a Multikulturní výchova (realizováno v rámci konverzačních témat Feste und Bräuche v jednotlivých ročnících během školního roku). Studium německého jazyka lze na vyšším stupni gymnázia zakončit maturitní zkouškou. Výuka NJ na gymnáziu je ukončena na úrovni B1 (středně pokročilý) dle SERR.

Úroveň B1 (středně pokročilý)

- žák rozumí hlavním myšlenkám běžného mluveného i psaného projevu obsahujícího i neznámé výrazy, včetně abstraktních
- dokáže spontánně reagovat při rozhovoru s rodilým mluvčím
- jeho mluvený projev je víceméně plynulý
- dokáže se plyně vyjadřovat psanou formou, vyjádřit a vysvětlit tak svůj názor na současné problémy

Společný evropský referenční rámec

A2

Rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. velmi základní osobní a rodinné informace, nakupování, místopis, zaměstnání). Může komunikovat při jednoduchých a rutinních úkolech, které vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných záležitostech. Umí s pomocí jednoduchých výrazů popsat aspekty svého vzdělání, bezprostřední okolí a bezprostřední potřeby.

B1

Žák je schopen plynne konverzovat na konkrétní, abstraktní a odborná témata. Bez větších problémů čte a rozumí autentickým cizojazyčným textům. Rozumí mluvenému projevu a rozlišuje různé přízvuky a dialekty. Rozumí složitějším gramatickým jevům, slovním spojením a idiomům a sám je dokáže používat. Dovede napsat souvislý strukturovaný text, např. esej, článek, úvahu apod.

Kompetence k učení

- ❖ Vedeme žáky a připravujeme je na celoživotní učení.
- ❖ Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace.
- ❖ Na praktických příkladech vysvětlujeme smysl a cíl učení se cizím jazykům.
- ❖ Posilujeme pozitivní vztah k učení.
- ❖ Pozitivně motivujeme, povzbuzujeme, učíme trpělivosti.
- ❖ Zdůrazňujeme potřebu neustále se vzdělávat v cizím jazyce a rozšiřovat si tak obzor.

Kompetence k řešení problému

- ❖ Vytvářením problémových úkolů a situací učíme žáky řešit problémy v praxi a nebát se jich.
- ❖ Hledáme různé způsoby řešení problému.
- ❖ Podporujeme tvořivost a samostatnost při řešení problému.
- ❖ Vedeme žáky k používání logického myšlení.
- ❖ Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problému.
- ❖ Využíváme moderní techniku při řešení problému.

Kompetence komunikativní

- ❖ Rozvíjíme komunikační schopnosti žáků v rámci kolektivu.
- ❖ Učíme žáky naslouchat názorům jiných, vyjadřovat a obhajovat vhodně svůj názor, logicky argumentovat.
- ❖ Používáme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme žáky ke spolupráci.
- ❖ Dbáme na kulturní úroveň komunikace.
- ❖ Učíme žáky nonverbální komunikaci.

Kompetence sociální a personální

- ❖ Podporujeme týmovou práci a vzájemnou pomoc.
- ❖ Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé sociální role.
- ❖ Žáky vedeme k respektování a dodržování pravidel.
- ❖ Umožňujeme žákům uvědomovat si svou jedinečnost, ale zároveň respektovat ostatní.

- ❖ Vedeme žáky k odmítavým postojům asociálních jevů a k aktivnímu přístupu na jejich odstraňování.

Kompetence občanské

- ❖ Vedeme žáky k uvědomění, pochopení a dodržování základních pravidel chování ve společnosti.
- ❖ Vychováváme žáky k respektování druhých.
- ❖ Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví.
- ❖ Klademe důraz na žáky jako ekologicky myslící jedince.
- ❖ Podporujeme veškeré vhodné pozitivní aktivity (sport, kultura...) praktické poznávání kultur jiných národů (výměnné pobyty, zájezdy...).
- ❖ Budujeme přátelskou atmosféru ve třídě i ve škole.

Kompetence k podnikavosti

- ❖ Vedeme žáka k rozhodování v reálných životních situacích.
- ❖ Žáky vedeme k adaptaci na dané pracovní podmínky.
- ❖ Demonstrujeme na konkrétních příkladech (nabídky zaměstnání, inzeráty apod.) lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládnutí cizího jazyka.
- ❖ Motivujeme žáky k dosažení jimi zvoleného budoucího povolání.
- ❖ Připravujeme žáky na možná rizika a na zodpovědnost tato rizika nést.
- ❖ Podněcujeme žáka k uplatňování aktivního přístupu, iniciativy a tvořivosti při tvorbě projektů.

Německý jazyk

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo úroveň podle SERR A2	Přesahy a vazby
1. VG			
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák ◀ rozumí hlavním bodům či myšlenkám ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma ◀ identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace ◀ rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy ◀ odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu ◀ užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení ◀ využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI ◀ srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžné téma ◀ formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně ◀ logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma ◀ sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek ◀ jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související	Žák ◀ se orientuje v běžných tématech a rozumí hlavním myšlenkám mluveného i psaného textu ◀ orientuje se v jednoduchém textu a umí rozpoznat důležité informace ◀ rozlišuje jednotlivé mluvčí ◀ dokáže odvodit význam nových slov na základě kontextu a osvojené slovní zásoby ◀ přizpůsobí čtení povaze a účelu textu ◀ pracuje s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem ◀ reprodukuje obsah textu, promluvy, konverzace ◀ sestaví s použitím známé slovní zásoby souvislé texty (ústně i písemně), vztahující se k probíraným tématům ◀ pracuje s větami a s odpovídajícími texty gramaticky a lexikálně správně ◀ reprodukuje nebo komentuje text a vyjádří vlastní názor ◀ sestaví (ústně i písemně) kratší souvislý koherentní text týkající se jeho okolí a zájmů ◀ získává a poskytuje informace (v situacích souvisejících s probíranými tématy) ◀ při zpracování méně frekventovaných témat používá překladový slovník	Gramatika Přivlastňovací zájmena Perfektum sloves – přičestí sloves s odlučitelnými a neodlučitelnými předponami Věta hlavní a vedlejší (dass, weil) Způsobová slovesa v préteritu Stupňování příd. jmen Souvěti se spojkou wenn Zvratná slovesa Skloňování welch-, jed-, dies- Skloňování přídavných jmen po ČU a ČN Řadové číslovky Témata Ferien, Urlaub Meine Zukunftspläne, Studium und Berufe Freundschaft Eigenschaften Medien Alltag Mode und Design Mehr über mich, Charakteristik Komunikativní dovednosti Pläne machen Chat-Text schreiben Komplimente machen Anweisungen weiter geben und wiederholen Über Gefühle sprechen Kompromisse suchen Reakce a řešení standartních situací typu	ZEM DĚJ ZSV EVV

◀ shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace ◀ využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI ◀ vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života ◀ reaguje adekvátně gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů ◀ s jistotou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků ◀ zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných, každodenních situacích	◀ vyjadřuje své názory, reaguje adekvátně na sdělení a domluví se v běžných situacích (písemnou i ústní formou) ◀ užívá vhodných výrazů a frazeologismů ◀ zapojí se do konverzace odpovídající úrovni jeho znalostí a komunikuje foneticky správně. ◀ komunikuje spontánně a snaží se o gramatickou správnost	Was machst du jeden Tag? Wann und wo treffen wir uns (Verabredung)? Was gefällt mir (nicht)? Kannst du mir bitte mit ... helfen? Wie fühlst du dich? Domácí úkoly Projektová práce – individuální nebo skupinová Rollenspiele	
--	---	---	--

Německý jazyk

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo úroveň podle SERR A2	Přesahy a vazby
2. VG			
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák ◀ rozumí hlavním bodům či myšlenkám ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma ◀ identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace ◀ rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy ◀ odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu ◀ užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení ◀ využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI ◀ srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžné téma ◀ formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně ◀ logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma ◀ sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek ◀ jednoduše a souvisle popíše své okolí, své	Žák ◀ se orientuje v běžných tématech a rozumí hlavním myšlenkám mluveného i psaného textu ◀ orientuje se v jednoduchém textu a umí rozpoznat důležité informace ◀ rozlišuje jednotlivé mluvčí, rozliší různé styly a citová zabarvení ◀ dokáže odvodit význam nových slov na základě kontextu a osvojené slovní zásoby ◀ přizpůsobí čtení povaze a účelu textu ◀ pracuje s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem ◀ reprodukuje obsah textu, promluvy, konverzace ◀ sestaví s použitím známé slovní zásoby souvislé texty (ústně i písemně), vztahující se k probíraným tématům ◀ pracuje s větami a s odpovídajícími texty gramaticky a lexikálně správně ◀ reprodukuje nebo komentuje text a vyjádří vlastní názor ◀ sestaví (ústně i písemně) souvislý, koherentní text týkající se jeho okolí a zájmů ◀ získává a poskytuje informace (v situacích souvisejících s probíranými tématy) ◀ při zpracování méně frekventovaných témat	Gramatika Minulé časy způsobových sloves Spojka sondern Slovesa legen/liegen; stellen/stehten Neříčné otázky začínající na W Místní předložky Souvěť souřadná: trotzdem Zápor: keiner, niemand, nie, nichts Zpodstatnění sloves Složeniny Slovesa se dvěma předměty Témata Fitness und Sport Austausch Unsere Feste und Bräuche Berlin Umwelt Reisen durch Deutschland Familienfeier Komunikativní dovednosti Ausreden Über Ängste und Sorgen sprechen Verständigungsprobleme klären Wegbeschreiben Tips zum Umweltschutz Reise planen und Karten bestellen Reakce a řešení standardních situací typu Wovor hast du Angst?	ZEM DĚJ ZSV EVV

zájmy a činnosti s nimi související ◀ shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace ◀ využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI ◀ vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života ◀ reaguje adekvátně gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů ◀ s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků ◀ zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných, každodenních situacích	používá překladový slovník ◀ vyjadřuje své názory, reaguje adekvátně na sdělení a domluví se v běžných situacích (písemnou i ústní formou) ◀ užívá vhodných výrazů a frazeologismů ◀ zapojí se do konverzace odpovídající úrovni jeho znalostí a komunikuje foneticky správně ◀ komunikuje spontánně a snaží se o gramatickou správnost	Wie feiert man bei uns ...? Wen lade ich ein? Was muss ich für die Party besorgen. Wie trenne ich Müll? Domácí úkoly Projektová práce – individuální nebo skupinová Rollenspiele	
---	---	--	--

Německý jazyk

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo úroveň podle SERR B1	Přesahy a vazby
3. VG			
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák ◀ rozumí hlavním bodům či myšlenkám ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma ◀ identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace ◀ rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy ◀ odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu ◀ užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení ◀ využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI ◀ srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžné téma - formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně ◀ logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma ◀ sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek ◀ jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související	Žák ◀ se orientuje v běžných tématech a rozumí hlavním myšlenkám mluveného i psaného textu ◀ orientuje se v náročnějším textu a umí rozpoznat důležité informace ◀ rozlišuje jednotlivé mluvčí, rozliší různé styly a citová zabarvení ◀ dokáže odvodit význam nových slov na základě kontextu a osvojené slovní zásoby ◀ přizpůsobí čtení povaze a účelu textu ◀ pracuje s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem ◀ reprodukuje obsah textu, promluvy, konverzace ◀ sestaví s použitím známé slovní zásoby souvislé texty (ústně i písemně), vztahující se k probíraným tématům ◀ pracuje s větami a s odpovídajícími texty gramaticky a lexikálně správně ◀ reprodukuje nebo komentuje text a vyjádří vlastní názor ◀ sestaví (ústně i písemně) souvislý, koherentní text týkající se jeho okolí a zájmů ◀ získává a poskytuje informace (v situacích souvisejících s probíranými tématy) ◀ při zpracování méně frekventovaných témat používá překladový slovník	Gramatika - Reke sloves - Vztažné věty - Konjunktiv II. - Budoucí čas - Zájmenná příslovce (tázací, ukazovací) - Zkracování vět s um...zu - Časové spojky - Nepřímé otázky - Předložky s 2. pádem - Minulé časy sloves - Skloňování příd.jmen Témata - Vorbilder - Beruf - Träume und Wünsche - Zukunft - Gute Besserung - Engagement - Geld verdienen und ausgeben - Die Politik und ich - Planet Erde - Schönheit - Reisen	ZEM DĚJ ZSV PT: Vzdělávání v Evropě a ve světě

◀ shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace ◀ využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI ◀ vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života ◀ reaguje adekvátně gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů ◀ s jistotou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků ◀ zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných, každodenních situacích	◀ vyjadřuje své názory, reaguje adekvátně na sdělení a domluví se v běžných situacích (písemnou i ústní formou) ◀ užívá vhodných výrazů a frazeologismů ◀ zapojí se do konverzace odpovídající úrovni jeho znalostí a komunikuje foneticky správně. ◀ komunikuje spontánně a snaží se o gramatickou správnost	Komunikativní dovednosti - etwas erklären - einen Fragebogen beantworten - Alternativen nennen - Begriffe definieren - ein Brainstorming machen - Ratschläge formulieren - eine E-Mail beantworten - Meinung äussern und begründen Reakce a řešení standartních situací typu - Warum bewundere ich diese Leute? - Wovon träume ich? - Wie stelle ich mir meine Zukunft vor? - Wofür gebe ich das Gld aus? - Wie trenne ich mühl? Domácí úkoly Projektová práce – individuální nebo skupinová Rollenspiele	
--	---	---	--

Německý jazyk

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo úroveň podle SERR B1	Přesahy a vazby
4. VG			
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák ◀ rozumí hlavním bodům či myšlenkám ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma ◀ identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace ◀ rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy ◀ odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu ◀ užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení ◀ využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI ◀ srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžné téma ◀ formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně ◀ logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma ◀ sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek ◀ jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související ◀ shrne a ústně i písemně sdělí běžné,	Žák ◀ se orientuje v běžných tématech a rozumí hlavním myšlenkám mluveného i psaného textu ◀ orientuje se v komplikovaném textu a umí rozpoznat důležité informace ◀ rozlišuje jednotlivé mluvčí, rozliší různé styly a citová zabarvení ◀ dokáže odvodit význam nových slov na základě kontextu a osvojené slovní zásoby ◀ přizpůsobí čtení povaze a účelu textu ◀ pracuje s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem ◀ reprodukuje obsah textu, promluvy, konverzace ◀ sestaví s použitím známé slovní zásoby souvislé texty (ústně i písemně), vztahující se k probíraným tématům ◀ pracuje s větami a s odpovídajícími texty gramaticky a lexikálně správně ◀ reprodukuje nebo komentuje text a vyjádří vlastní názor ◀ sestaví (ústně i písemně) souvislý, koherentní text týkající se jeho okolí a zájmů ◀ získává a poskytuje informace (v situacích souvisejících s probíranými tématy) ◀ při zpracování méně frekventovaných témat používá překladový slovník	Gramatika - Nepřímé otázky - Trpný rod - Zájmeno einander - Skloňování přídavných jmen (bez členu) - Vicedílné spojky - Plusquamperfektum - Časové spojky - Slovesná přičestí Témata - Spass haben - Technik - Reálie německy mluvících zemí (Německo, Rakousko, Švýcarsko) - Berufsleben - Mach keinen - Geschichte Europas - Einen Krimi lesen Komunikativní dovednosti - jemanden überzeugen - eine Diskussion führen - einige Dialektwörter verstehen - eine Bewerbung schreiben - Streitgespräche führen	ZEM DĚJ ZSV PT: Žijeme v Evropě

obsahově jednoduché informace ◀ využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI ▶ vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života ▶ reaguje adekvátně gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů ▶ s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků ▶ zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných, každodenních situacích	▶ vyjadřuje své názory, reaguje adekvátně na sdělení a domluví se v běžných situacích (písemnou i ústní formou) ▶ užívá vhodných výrazů a frazeologismů ▶ zapojí se do konverzace odpovídající úrovni jeho znalostí a komunikuje foneticky správně ▶ komunikuje spontánně a snaží se o gramatickou správnost	- Ereignisse vergleichen - ein Referat vorbereiten Reakce a řešení standardních situací typu - Was macht mir Spass? - Was alles schaffe ich? - Kenne ich die deutschsprachigen Länder? - Qualifikation für die Arbeitsstelle - Das macht mir Stress - Meine geschichtliche Ereignisse Domácí úkoly Projektová práce – individuální nebo skupinová Rollenspiele	
---	--	--	--

[obsah](#)

6.4 Matematika

Garant oboru: PaedDr. Ivana Kalivodová

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace.

Časová dotace v předmětu matematika pro vyšší stupeň gymnázia:

1. ročník	5 hodin týdně
2. ročník	4 hodiny týdně
3. ročník	4 hodiny týdně
4. ročník	4 hodiny týdně

Výuka matematiky klade důraz na rozvoj logického a abstraktního myšlení žáků, které přispívá k jejich celkovému intelektuálnímu rozvoji. Výuka matematiky pěstuje v žácích schopnost aplikovat nabyté poznatky při samostatném řešení úloh a problémů. Studium matematiky lze na vyšším stupni gymnázia zakončit maturitní zkouškou.

Kompetence k učení

- ❖ Učíme žáky soustředěně naslouchat a vnímat výklad učiva.
- ❖ Učíme žáky porozumět textu, vyhledat z něj informace, systematicky je zapsat a zpracovat.
- ❖ Učíme žáky používat matematické termíny, matematické znaky, symboly, zápisy.
- ❖ Vedeme žáky k hodnocení vlastních studijních výkonů, schopností a dovedností.
- ❖ Vytváříme prostor pro samostatnou domácí přípravu.
- ❖ Podporujeme motivaci žáků k učení a vytváříme podmínky k dosažení úspěchu.
- ❖ Vedeme žáky k potřebě opakovat, procvičovat, propojovat dříve nabyté poznatky s novými.
- ❖ Necháváme pracovat žáky s vhodnými pomůckami (tabulky, kalkulačky...)

Kompetence k řešení problémů

- ❖ Nabízíme zajímavé problémové úlohy a dáváme prostor pro jejich řešení.
- ❖ Necháváme žáky vyhledávat informace k dané problematice, třídit je a zpracovávat.
- ❖ Nutíme žáky přemýšlet o problému z různých hledisek a v různých souvislostech.
- ❖ Podporujeme logické myšlení a schopnost aplikace vzorových úloh na nové problémy.
- ❖ Vedeme žáky k nevzdávání při prvním neúspěchu a k hledání jiných cest vedoucích k cíli.
- ❖ Necháváme žáky odhadovat výsledky a kriticky je hodnotit.
- ❖ Vybízíme žáky k týmové práci při řešení obtížných úkolů.
- ❖ Předkládáme logické zápisy úloh, demonstrujeme jejich důležitost.
- ❖ Odbouráváme strach ze špatných odpovědí, evokujeme přátelské prostředí

Kompetence komunikativní

- ❖ Vedeme žáky k vyjadřování myšlenek v logickém sledu.
- ❖ Nutíme žáky používat vymezené matematické pojmy, odbourávat parazitní zájmena.
- ❖ Učíme naslouchat názorům jiných.
- ❖ Necháváme žáky formulovat hypotézy, zdůvodňovat je nebo vyvracet.
- ❖ Učíme vhodné argumentaci, věcné obhajobě vlastního názoru.
- ❖ Začleňujeme formy týmové práce při vyučování.
- ❖ Podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami.

Kompetence sociální a interpersonální

- ❖ Snažíme se žáky naučit týmové práci a vzájemné pomoci.
- ❖ Oceňujeme dobrou práci ze strany žáků, motivujeme ostatní pochvalou těch nejlepších.
- ❖ Motivujeme k účasti na matematických soutěžích.
- ❖ Učíme zdravému sebevědomí, ale zároveň k respektu ostatních.
- ❖ Vedeme k ohleduplnému a uctivému jednání.

Kompetence občanské

- ❖ Vedeme žáky k dodržování základních pravidel chování ve společnosti.
- ❖ Vychováváme žáky k respektování odlišností národnostních, kulturních, tělesných...
- ❖ Vedeme k ekologickému chování.
- ❖ Vedeme žáky k jejich zodpovědnému přístupu k sobě i k druhým.

Kompetence k podnikavosti

- ❖ Vedeme žáky k věcné argumentaci.
- ❖ Hledáme nejeftivnější řešení.
- ❖ Zobrazujeme problémovou situaci graficky.
- ❖ Odhadujeme výsledky před řešením problémů.
- ❖ Zpracováváme a vyhodnocujeme výsledky, posuzujeme reálnost řešení.
- ❖ Vedeme k samostatné práci a nutnosti vyhledávat informace v různých zdrojích.
- ❖ Podněcujeme pro poučení se z vlastních chyb.

Matematika – zařazení tématických celků podle ročníků

Argumentace a ověřování	základní poznatky (1.VG)
Číslo a proměnná	rovnice a nerovnice (1.VG), funkce (2.VG), goniometrie (2.VG)
Práce s daty, kombinatorika, pravděpodobnost	kombinatorika, pravděpodobnost, statistika (3.VG)
Závislosti a funkční vztahy	funkce (2.VG), goniometrie (2.VG), posloupnosti a řady (4.VG)
Geometrie	planimetrie (1.VG), stereometrie (2.VG), analytická geometrie (3.VG)

Matematika

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
1. VG			
Žák ◀ používá symbolický jazyk matematiky ◀ rozliší definici a větu ◀ rozliší správný a nesprávný úsudek ◀ tvoří a zdůvodňuje hypotézy ◀ vyvrací nesprávná tvrzení ◀ zdůvodní svůj postup, ověří řešení ◀ užívá vlastnosti dělitelnosti čísel ◀ operuje s intervaly, výrazy ◀ určí definiční obor výrazu ◀ rozkládá mnohočleny v součín ◀ řeší lineární a kvadratické (ne)rovnice ◀ řeší soustavy rovnic ◀ rozlišuje (ne)ekvivalentní úpravy ◀ graficky znázorní řešení (ne)rovnic ◀ aplikuje geom. význam abs. hodnoty ◀ užívá rovnic při řešení úloh ◀ odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor ◀ užívá geometrické pojmy ◀ třídí rovinné útvary ◀ určí vz. polohu lin. útvarů v rovině ◀ řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení a konstrukce dle výpočtu ◀ řeší planimetrické problémy motivované praxí	Žák ◀ používá mat. jazyk, log. spojky, kvantifikátory ◀ rozliší definici a mat. větu ◀ zná typy důkazů, dokáže jednoduché mat. věty ◀ rozhodne o pravdivosti výroku, neguje výrok ◀ užívá dělitelnost čísel při řešení úloh ◀ upraví mocninu se záporným exponentem ◀ operuje s lomenými výrazy, určí podmínky ◀ rozloží mnohočlen v součín ◀ vytvoří průnik a sjednocení intervalů ◀ řeší lineární a kvadratické (ne)rovnice ◀ soustavy lineárních rovnic ◀ rozhodne o nutnosti provést zkoušku ◀ graficky znázorní řešení rovnice a nerovnice o dvou neznámých a jejich soustav ◀ aplikuje geom. význam absolutní hodnoty při řešení lineárních rovnic s absolutní hodnotou ◀ odhaduje výsledky výpočtů, využívá kalkulačku ◀ řeší slovní úlohy motivované praxí ◀ užívá teorie množin ke geometrickým zápisům ◀ užívá tabulky k výpočtům obvodů a obsahů ◀ aplikuje věty o trojúhelnících v úlohách z praxe ◀ řeší konstrukční úlohy ◀ při řešení úloh užívá shodných zobrazení, množin bodů dané vlastnosti, příp. výpočtu ◀ řeší teoretické planimetrické úlohy i problémy motivované praxí	Základní poznatky - číselné obory - množina, podmnožina - rovnost množin, operace s množinami - výrok a jeho negace, složený výrok - logické spojky a kvantifikátory - definice, axiom, věta, důkaz - dělitelnost v oboru přirozených čísel - mocniny s celým exponentem - mnohočleny, lomené výrazy Rovnice a nerovnice - lineární a jejich soustavy - v součinném a podílovém tvaru - s absolutní hodnotou - kvadratické - s neznámou ve jmenovateli - pod odmocninou Planimetrie - rovinné útvary a jejich klasifikace - obvody a obsahy - shodnost a podobnost trojúhelníků - Pythagorova věta a věty Euklidovy - množiny bodů dané vlastnosti - úhly v kružnici - shodná zobrazení, stejnolehlost - konstrukční úlohy	ČJL FYZ CHE EVV PT: seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

Matematika

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
2. VG			
Žák ◀načrtne grafy funkcí zadaných jednoduchým předpisem, určí a zdůvodní jejich vlastnosti ◀využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů ◀aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních a logaritmických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi ◀modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí ◀aplikuje znalost funkcí při řešení úloh ◀provádí operace s mocninami a odmocninami ◀aplikuje vztahy mezi hodnotami gon. funkcí ◀aplikuje vztahy mezi goniometr. funkcemi ◀určí vzájemnou polohu lineárních útvarů v prostoru ◀využívá náčrt při řešení problému ◀zobrazí ve volné rovnoběžné projekci	Žák ◀sestrojí graf lineární funkce ◀vysvětlí geom. význam koeficientů lin. funkce ◀sestrojí graf lineární fce s absolutní hodnotou ◀načrtne graf kvadratické funkce ◀řeší geometricky kvadratickou nerovnici ◀převede odmocninu na mocninu s racionálním exponentem, provádí operace s mocninami ◀porovná některé dvojice čísel na základě funkční závislosti ◀řeší jednoduché exponenciální a log. rovnice ◀modeluje funkční závislosti reálných dějů ◀převede radiány na stupně a naopak ◀načrtne grafy základních goniometr. funkcí ◀čte hodnoty gon. funkcí z jednotkové kružnice ◀řeší jednoduché goniometrické rovnice s využitím goniometrickým vzorců a funkcí ◀aplikuje sinovou a kosinovou větu při řešení úloh ◀určí vzájemnou polohu dvou přímek, dvou rovin, přímky a roviny ◀načrtne i sestrojí ve volném rovnoběžném promítání hranol a jehlan a sestrojí jejich řez rovinou danou třemi	Funkce - pojem funkce, definiční obor - graf, obor hodnot, vlastnosti funkcí - lineární funkce - kvadratická funkce - lineární lomená funkce - mocninné funkce - funkce druhá odmocnina - mocniny s racionálním exponentem - výrazy s mocninami a odmocninami - exponenciální funkce a rovnice - logaritmické funkce a rovnice - funkce s absolutní hodnotou Goniometrie - periodická funkce - goniometrické funkce - goniometrické vzorce - goniometrické rovnice - trigonometrie obecného trojúhelníka - sinová a kosinová věta Stereometrie - volné rovnoběžné promítání - polohové vlastnosti	FYZ EVV PT: seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles	body		
---	-------------	--	--

Matematika

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
3. VG			
Žák ◀užívá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geom. útvarů v prostoru ◀třídí prostorové útvary ◀řeší stereometrické problémy z praxe ◀vyjádří analyticky přímku v rovině ◀určí vzájemnou polohu lineárních útvarů v rovině, vzdálenosti a odchylky ◀aplikuje funkční vztahy, trigonometrii, úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a irac. čísla ◀řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině ◀z vlastností kuželoseček určí její analytické vyjádření a naopak ◀řeší analytické úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky ◀řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem, určí počet kombinatorických skupin ◀upravuje výrazy s faktoriály a komb. čísla ◀využívá kombinatoriky při výpočtu pravděp. ◀diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a statistická sdělení ◀statisticky zpracovává data ◀reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vůči jejím odlišným charakteristikám ◀učivo nad rámec RVP G	Žák ◀rozliší a charakterizuje základní tělesa ◀užívá tabulky k výpočtům povrchů a objemů ◀pracuje výhodně s kalkulačkou ◀vyjádří parametricky i obecně přímku v rovině ◀určí vzdálenost dvou bodů ◀určí vzájemnou polohu bodu a přímky ◀určí vzájemnou polohu dvou přímek, jejich odchylku, příp. vzdálenost ◀pracuje s tabulkami a kalkulačkou ◀definuje kružnici, elipsu, parabolu, hyperbolu jako množinu bodů dané vlastnosti ◀z vlastností kuželoseček určí její analytické vyjádření a naopak ◀určí vzájemnou polohu přímky a kuželosečky ◀řeší jednoduché kombinatorické úlohy ◀určí počet variací, permutací, kombinací pro danou skupinu ◀upravuje výrazy s faktoriály ◀upravuje výrazy s kombinačními čísla ◀provede statistické šetření a zpracování, kriticky zhodnotí statistická sdělení ◀graficky zobrazí soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vůči jejím odlišným charakteristikám ◀zobrazí komplexní číslo v rovině ◀sčítá a násobí čísla v algebraickém tvaru ◀dělí komplexní čísla pomocí čísla komplexně sdruženého	Stereometrie - základní tělesa - povrchy a objemy těles Analytická geometrie v rovině - vektory a operace s nimi - analytická vyjádření přímky - vzájemná poloha přímek v rovině - kuželosečky Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika - variace a permutace - kombinace bez opakování - binomická věta, Pascalův trojúhelník - náhodný jev, sjednocení a průnik jevů - nezávislost jevů - analýza a zpracování dat, - statistický soubor - vážený aritm. průměr, medián, modus - percentil, kvartil, směrodatná odchylka - mezikvartilová odchylka Komplexní čísla * - algebraický tvar komplexního čísla - operace s komplexními čísla	FYZ ZSV ZEM BIO PT: seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

Matematika

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
4. VG			
Žák ◀formuluje a zdůvodňuje vlastnosti posloupností ◀aplikuje znalost posloupností při řešení úloh ◀interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice ◀učivo nad rámec RVP G	Žák ◀rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost, formuluje jejich vlastnosti ◀využívá znalostí o posloupnostech při řešení úloh ◀řeší úlohy na složené úrokování ◀aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice ◀rozpozná elementární funkci a sestojí její graf ◀rozhodne, zda je funkce v daném bodě spojitá ◀vypočítá jednoduchou limitu funkce ve vlastním i nevlastním bodě ◀derivuje elementární funkce	Posloupnosti - určení posloupnosti - vlastnosti posloupností - aritmetická posloupnost - geometrická posloupnost - limita posloupnosti* - nekonečné řady* Základy diferenciálního počtu - elementární funkce - spojitost funkce - limita funkce - derivace funkce	ZSV PT: efektivní řešení problémů

[obsah](#)

6.5 Dějepis

Garant oboru: Mgr. Radek Hrdlička

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost.

Časová dotace v předmětu dějepis pro vyšší stupeň gymnázia:

1. ročník	2 hodiny týdně
2. ročník	2 hodiny týdně
3. ročník	2 hodiny týdně
4. ročník	2 hodiny týdně

Časová dotace předmětu odpovídá 2 vyučovacím hodinám týdně. Hlavním cílem předmětu je osvojení si základních dějepisných vědomostí (data, jména, události a vztahy mezi nimi) a dovedností (práce s historickým atlasem, schopnost prezentovat osvojené učivo mluveným i psaným projevem).

Důraz je kladen na schopnost žáka charakterizovat politickou, kulturně-společenskou, náboženskou a hospodářskou situaci daného místa (státního útvaru, kontinentu) v určitém časovém období.

Osvojené vědomosti mají žákům zaručit dostatečný prostor pro vytvoření etických norem. Záměrem je také posílit pozitivní vztah k historii i současnosti českého státu.

Nezastupitelnou roli při výuce dějepisu hraje využívání moderních multimediálních technologií (výukové VHS kazety, CD ROMY, televizní pořady...).

Do výuky jsou průběžně začleňovány nové výsledky výzkumu. Studium dějepisu lze na vyšším stupni gymnázia zakončit maturitní zkouškou.

Kompetence k učení

- ❖ Rozvíjíme zájem žáků o poznávání historie regionu, státu, světa.
- ❖ Učíme žáky vyhledat, zpracovat a použít potřebné informace.
- ❖ Vedeme žáky k hodnocení vlastních studijních výkonů, dovedností a schopností.
- ❖ Využíváme různých metod k poznávání historie.
- ❖ Motivujeme žáky zadáváním zajímavých projektů souvisejících s historií.

Kompetence k řešení problému

- ❖ Vytváříme problémové úkoly s nutností je řešit.
- ❖ Nutíme žáky přemýšlet o příčinách a důsledcích jednání a jevů.
- ❖ Učíme žáky chápat vzájemné souvislosti a zákonitosti historických faktů.
- ❖ Rozvíjíme schopnost formulovat problém a hledat různá řešení.
- ❖ Vedeme žáky k samostatnému hodnocení výsledků práce.
- ❖ Podporujeme logické myšlení, schopnost analýzy, syntézy, úsudku, porovnání.
- ❖ Podporujeme samostatnost a tvořivost při řešení problémů.

- ❖ Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- ❖ Vedeme žáky k úvahám, jak některým problémům předcházet.

Kompetence komunikativní

- ❖ Rozvíjíme komunikační schopnosti žáků v rámci kolektivu.
- ❖ Učíme žáky naslouchat názorům jiných, obhajovat vhodně svůj názor a logicky argumentovat.
- ❖ Učíme žáky prezentovat výsledky a závěry jejich zjištění.
- ❖ Důraz klademe na kulturní úroveň projevu.
- ❖ Podporujeme snahy žáků publikovat v regionálním tisku.

Kompetence sociální a personální

- ❖ Vedeme žáky k týmové práci a vzájemné pomoci.
- ❖ Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- ❖ Žáky vedeme k respektování a dodržování pravidel.
- ❖ Odmítáme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- ❖ Pomáháme žákům funkčně se začlenit do kolektivu a do společnosti.
- ❖ Umožňujeme žákům vyzkoušet si různé sociální role i v souvislosti s historickým vývojem.
- ❖ Vedeme žáky, aby si uvědomovali svou jedinečnost, ale zároveň respektovali ostatní.

Kompetence občanské

- ❖ Vedeme žáky k praktickému využití znalostí z historie pro život v současnosti.
- ❖ Vychováváme žáky k respektování druhých (národnostní a kulturní rozdíly, tělesně postižení...).
- ❖ Rozvíjíme v žácích aktivní ochranu duchovních a materiálních výtvarů minulosti.
- ❖ Upevňujeme v žácích pocit zodpovědnosti za uchování a předání kulturního dědictví příštím generacím.
- ❖ Podporujeme praktické poznávání jiných kultur.
- ❖ Podporujeme zájem a účast žáků na veřejném dění.

Kompetence pracovní

- ❖ Vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení svých reálných možností při různých pracovních činnostech.
- ❖ Učíme žáky plánovat pracovní činnosti a získaná data zpracovávat.
- ❖ Vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí.
- ❖ Vedeme žáky k dodržování jejich úkolů a povinností.
- ❖ Podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu a používání cizího jazyka.
- ❖ Různými formami (exkurze, beseda...) seznamujeme žáky s různými profesemi souvisejícími s historií.

Kompetence k podnikavosti

- ❖ Vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a k posouzení svých reálných možností při profesní orientaci.
- ❖ Vybavíme žáka dovednostmi nezbytnými pro úspěšné absolvování přijímacího řízení na vysokou školu.

Dějepis

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
1. VG			
Žák ◀ charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého ◀ rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace ◀ ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky popíše materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých etapách pravěku ◀ charakterizuje pojem archeologická kultura ◀ ocení význam umění a rozvoje lidské řeči pro formování pravěké kultury ◀ charakterizuje proměnu způsobu života lidí způsobenou vynálezem kovů ◀ pochopí závislost způsobu života na různorodosti prostředí (střední Evropa x Egejsko) ◀ zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společností, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace ◀ zdůvodní význam židovské etiky pro současnou Evropu ◀ vydvihne význam vynálezů Předního východu (kolo, astronomie, kalendář)	Žák ◀ rozpoznává druhy historických pramenů ◀ v kontextu používá odborné termíny (platí pro všechna témata) ◀ popíše vzhled a charakterizuje životní návyky předchůdců současného člověka ◀ zdůvodní význam PVH pro studium historie ◀ definuje hlavní teorie vzniku a vývoje člověka ◀ objasní význam využívání vynálezů (oheň, pěstní klín) a jejich důsledky pro život lidí ◀ přehledně definuje typy pravěkých lidských společností (tlupa, matriarchát, patriarchát) ◀ vysvětlí význam přechodu lidské společnosti od kořistnického hospodářství k zemědělství (neolitická revoluce) ◀ vyjmenuje příklady archeologických kultur ◀ diskutuje s využitím obrázků o životě lidí v daných historických obdobích ◀ popíše život Keltů na našem území ◀ definuje příčiny tzv. stěhování národů ◀ uvede časové mezníky starověku ◀ charakterizuje způsob života lidí v Mezopotámii, Palestině a Fénicii ◀ definuje rozdíly v kultuře a náboženství mezi mezopotámskými národy a Hebreji ◀ ukáže na mapě jednotlivé říše a městské státy západní Asie ◀ rozpozná charakteristické znaky jednotlivých typů starověkých států	Pravěk Úvod: co je pravěk a archeologie Vznik a vývoj člověka Starší a střední doba kamenná Mladší doba kamenná Pozdní doba kamenná Doba bronzová Doba železná Doba římská Stěhování národů Starověk Úvod: typy starověkých států Mezopotámie Kultury Předního východu	PT: Člověk a životní prostředí

◀objasní vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím a dalšími neevropskými kulturními a náboženskými systémy ◀popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin ◀rozpozná souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací ◀vytvoří si názor na výhody a nevýhody, které s sebou přináší demokratické zřízení ◀hodnotí přínos řecké kultury a vědy současnému světu ◀zdůvodní civilizační přínos římské antiky pro dnešní Evropu ◀zdůvodní přínos starověké Indie a Číny (filozofie, praktické vynálezy)	zdůvodní potřebu písma kultur Mezopotámie ◀uvede nejvýznamnější architektonické památky Egypta ◀charakterizuje způsob života Egyptanů ◀uvede konkrétní příklady, jak přírodní podmínky Egypta ovlivňují život lidí ◀charakterizuje hlavní politické události starověkého Řecka a Makedonie ◀vhodně používá terminologii ◀uvádí konkrétní příklady politicko-správních systémů jednotlivých řeckých polis a argumentuje jejich výhody a nevýhody ◀uvede názvy konkrétních děl (a jejich autorů) řeckého antického umění ◀s mapou charakterizuje národnostní strukturu před-římského Apeninského poloostrova ◀vysvětlí přechod od etruského království k římské republice a dále k císařství ◀charakterizuje hlavní znaky jednotlivých politických režimů ◀orientuje se v hlavních historických událostech římské říše ◀uvádí konkrétní příklady římských architektonických památek ◀vysvětlí okolnosti vzniku křesťanství ◀ukáže na mapě oblast kulturního vlivu starověké Indie a Číny ◀charakterizuje strukturu indické společnosti a osvětlí práva a povinnosti jednotlivých vrstev kastovního systému ◀ozřejmí důvody romské migrace z Indie do Evropy ◀charakterizuje hlavní prvky hinduismu, buddhismu, konfucianismu a taoismu ◀charakterizuje přínos kultury starověké Číny	Egypt Starověké Řecko Starověký Řím Indie Čína	
--	---	---	--

Dějepis

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
2. VG			
Žák ◀objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě ◀definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5. až 15. století a jeho specifické projevy v jednotlivých státech ◀charakterizuje základní rysy vývoje na našem území ◀vymezí specifika islámské oblasti ◀rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14. až 17. století, zhodnotí jejich praktické dopady ◀porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k hospodářským i mocensko-politickým změnám ◀vymezí základní charakteristické rysy stavovství a absolutismu ◀srovná politické postavení českého státu a ostatních evropských území	Žák ◀vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním a východním kulturním okruhu ◀uvede konkrétní projevy vlivu náboženství a církve na život ve středověké společnosti ◀vysvětlí důsledky tatarských nájezdů pro JV Evropu ◀ukáže na mapě rozsah jednotlivých říší ◀zná jména klíčových postav středověku a charakterizuje jejich přínos dobově ◀uvede důvody soupeření mezi papežstvím a císařstvím ◀vysvětlí záminky, důvody, průběh a důsledky křížových výprav na politický, kulturní a hospodářský život středověku ◀definuje hlavní rysy renesančního umění a humanismu jakožto myšlenkové proudu ◀na konkrétních příkladech zhodnotí důsledky zámořských objevů pro obyvatelstvo Ameriky a Evropy ◀zná hlavní renesanční památky a umělecká díla (i jejich autory) ◀vysvětlí důvody, průběh a důsledky třicetileté války pro obyvatele raně novověkých států ◀charakterizuje hlavní rysy reformačních směrů (luteránství, kalvinismus) a objasní důvody rozvoje reformace ◀definuje hlavní rysy baroka ◀zná vybraná barokní díla, ke kterým přiřazuje jejich autory	Středověk utváření středověké Evropy (byzantsko-slovanská oblast, franká říše a oblast západní, východní a střední Evropy) islám a arabská říše, mongolská a turecká expanze křesťanství jako nové kulturní a společenské pojítko, vnitřní nejednota křesťanství, papežství a císařství, kruciáty, kacířství, Jan Hus Počátky novověku renesance a humanismus zámořské plavby reformace rivalita a kooperace raně novověkých evropských mocností, třicetiletá válka absolutismus a stavovství barokní kultura, politika, náboženství	PT: Základní problémy sociokulturních rozdílů

Dějepis

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
3. VG			
Žák ◀určí a zhodnotí myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich aplikaci v revoluci 18. a 19.století ◀posoudí význam ústavy	Žák ◀charakterizuje hlavní rysy osvícenství a myšlenek R. Descarta ◀na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systému ◀vysvětlí důvody expanzivních záměrů jednotlivých mocností ◀popíše jednotlivé události, vedoucí ke vzniku občanské společnosti ve Francii za francouzské revoluce ◀uvede konkrétní příklady politických změn po r. 1848 ◀charakterizuje nové politické a myšlenkové směry 10. století: konzervativismus, liberalismus, nacionalismus, socialismus a komunismus ◀charakterizuje průběh průmyslové revoluce a její dopady na hospodářské a sociální poměry ve společnosti ◀zná hlavní vynálezy a dokáže jednoduše popsat jejich fungování ◀vyjmenuje a charakterizuje základní rysy nových uměleckých směrů a uvádí příklady jejich čelních představitelů	Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti Osvícenství velké revoluce - francouzská, vznik USA, rok 1848 Evropa za napoleonských válek a po Vídeňském kongresu rozvoj výroby a vědy, proměna agrární společnosti ve společnost průmyslovou utváření novodobých národních společností, emancipační hnutí sociálních skupin imperialismus - mocenská a koloniální politika svět v předvečer první světové války vzdělanost a umění na přelomu 19. a 20.století	

Dějepis

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
4. VG			
Žák ◀charakterizuje první a druhou světovou válku, dokumentuje sociální a hospodářské důsledky ◀vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie ◀objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti jí čelit ◀vysvětlí souvislosti mezi světovou hospodářskou krizí a vyhrocením politických problémů ◀popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti ◀charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa ◀vysvětlí problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku, se zaměřením na vzájemné vztahy USA a SSSR a jejich politické projevy ve	Žák ◀zná základní termíny, váží se k dané problematice, rozumí jejich významu a dokáže je používat ◀svými slovy popíše jednotlivé vojenské a politické události první a druhé světové války (příčiny, záminky, hlavní válečné operace a jejich důsledky) ◀charakterizuje hlavní body židovského a romského holocaustu ◀vysvětlí politickou a hospodářskou situaci našeho území za první a druhé světové války, se zaměřením na akty odboje ◀popíše hlavní okolnosti vzniku samostatného ČSR a uvede konkrétní příklady toho, jak se zhoršení hospodářské situace během velké světové krize projevovalo na radikalizaci obyvatelstva především v tehdejší Německu ◀uvede konkrétní příklady děl nových uměleckých směrů z oblasti divadla, filmu, výtvarného umění ze světa i z ČSR v 1. ½ 20. století ◀vysvětlí události, které vedly k rozbití Československa ◀charakterizuje hlavní důsledky druhé světové války a zdůvodní jejich dopad na život lidí ◀vysvětlí důvody a jednotlivé projevy soupeření supervelmocí USA a SSSR ◀vysvětlí hlavní příčiny žido-arabských konfliktů a uvede konkrétní válečné projevy jejich nesnášenlivosti	Moderní doba I - situace v letech 1914 - 1945 první světová válka ve světě a v českých zemích revoluce v Rusku, bolševismus versailleský systém vznik Československa a jeho dějiny v meziválečném období světové dějiny v meziválečném období a růst mezinárodního napětí mnichovská krize a její důsledky kultura 1. ½ 20. století druhá světová válka ve světě a v Protektorátu Čechy a Morava Moderní doba II - soudobé dějiny Evropa a svět po válce studená válka - soupeření východní a západní mocenské bloku politická situace na Blízkém východu dekolonizace, třetí svět	PT: Základní problémy sociokulturních rozdílů PT: Role médií v moderních dějinách

střední Evropě a u nás ◀objasní hlavní specifika hospodářského a politického vývoje postkoloniálních států třetího světa	◀objasní důvody vedoucí k rozpadu východního bloku, s důrazem na situaci v ČSSR ◀charakterizuje politickou situaci Československa po druhé světové válce a nástup komunistů k moci ◀popíše příklady projevů běžného života v ČSSR v 2. ½. 20. století ◀objasní příčiny, průběh a důsledky balkánského konfliktu	pád komunistických režimů Evropa a svět v nedávné minulosti	
--	---	---	--

6.6 Základy společenských věd

Garant oboru: Mgr. Klára Kavanová Mušková

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost.

Časová dotace v předmětu základy společenských věd pro vyšší stupeň gymnázia:

1. ročník	1 hodina týdně
2. ročník	1 hodina týdně
3. ročník	2 hodiny týdně
4. ročník	2 hodiny týdně

Cílem předmětu je postupné formování a rozvíjení osobního a občanského profilu žáků. V návaznosti na učivo dalších předmětů orientuje žáky ve významných okolnostech společenského života a seznamuje je s postavením jednotlivců ve struktuře společenských vztahů. Integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z výuky a osobního života žáků s informacemi z dalších zdrojů, dílčí podněty hlouběji objasňuje, zdůvodňuje a dále rozšiřuje. Pomáhá utvářet vztahy žáků ke skutečnosti, formuje jejich vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života, pozitivní hodnotové orientace a žádoucí modely chování. Utváří a rozvíjí způsobilost žáků k mravně odpovědnému jednání, formuje u nich vědomí odpovědnosti za vlastní život a další životní dráhu, za důsledky svého rozhodování, za kvalitu svěřené práce, mezilidských vztahů a životního prostředí. Otevírá cestu k sebepoznávání a k přijímání pozitivních životních hodnot.

Vyučování se orientuje zejména na to, aby žáci:

- ❖ utvořili si ucelenou představu o mravních a právních předpokladech mezilidského a společenského soužití, o hospodářském životě společnosti, demokratických postupech při řízení státu a skupinovém rozhodování o lokálních a globálních problémech současné společnosti a o způsobech jejich řešení na národní i mezinárodní úrovni,
- ❖ naučili se orientovat v důležitých právních otázkách, poznali cesty, jak se projevovat jako odpovědný a aktivní občan demokratické společnosti, pochopili význam uvážlivého přístupu při navazování partnerských vztahů v souvislosti s perspektivním převzetím rodičovské role a dokázali se vyvarovat rizikových forem sexuálního chování,
- ❖ získali schopnost bezpečně se orientovat v základních otázkách zdravého životního stylu a prevence zneužívání návykových látek, dokázali k nim zaujímat žádoucí postoje, organizovat svůj denní režim v souladu se zásadami zdravého životního stylu, volit správná rozhodnutí ve prospěch zdraví a odmítat postupy poškozující zdraví,
- ❖ naučili se orientovat v základních životních hodnotách a rozmanitých životních situacích, předvídat situace konfliktů a krizové, účinně jim předcházet, případně na ně adekvátně reagovat, vytvářet uspokojivé vztahy k druhým lidem a ke společenstvím, v nichž budou prožívat dospělost a rozhodovat se pro společensky vhodné způsoby chování,

- ❖ osvojili si dovednost přiměřené mezilidské komunikace a společenského styku, schopnost se vyjadřovat, obhajovat a korigovat své názory, stanoviska a přesvědčení a diskutovat o nich, věcně argumentovat, ověřovat si získané poznatky, kriticky vnímat veřejné záležitosti, jednání druhých lidí i své vlastní projevy a respektovat práva a názory druhých.

Vyučovací předmět základy společenských věd směřuje především k pozitivnímu ovlivnění hodnotové orientace žáků tak, aby byli ve svém životě slušnými lidmi a informovanými aktivními občany svého demokratického státu, aby jednali uvážlivě a odpovědně vůči sobě i občanské komunitě. Základy společenských věd učí žáky kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce rozumět světu, v němž žijí.

Výuka předmětu navazuje na znalosti a dovednosti žáků, které získali v jiných předmětech např. dějepisu, zeměpisu aj. Upevňuje, prohlubuje a doplňuje tyto znalosti na další úrovni. Studium základů společenských věd lze na vyšším stupni gymnázia zakončit maturitní zkouškou.

Kompetence k učení

- ❖ Vedeme žáky k hodnocení vlastních studijních výkonů, dovedností, schopností a k jejich posouzení s reálnými možnostmi.
- ❖ Během studia žáky vedeme ke zpracování a prezentaci vlastních prací a projektů obsahujících klíčové informace použitelné pro další studium a život.
- ❖ Individuálním přístupem k žákům podporujeme jejich motivaci a vytváříme podmínky k dosažení úspěchu.
- ❖ Snažíme se poskytovat nadstandardní atraktivní informace v rámci tématu, a tím prohloubit zájem žáků o učivo.

Kompetence občanské

- ❖ Vedeme žáky k uvědomění, pochopení a dodržování základních pravidel chování ve společnosti.
- ❖ Vychováváme žáky k respektování druhých (národnostní a kulturní rozdíly, tělesně postižení...).
- ❖ Snažíme se připravit žáky pro budoucí život jako svobodné, zodpovědné a samostatně uvažující osobnosti, které jsou schopny uplatňovat svá práva ve společnosti a plnit své povinnosti.

Kompetence k řešení problémů

- ❖ Požadujeme po žácích, aby přemýšleli o příčinách a důsledcích jednání a jevů.
- ❖ Rozvíjíme žakovu schopnost samostatně vyhledat problém a navrhnout jeho vhodné řešení.
- ❖ Podporujeme logické myšlení, schopnost analýzy, syntézy, úsudku, porovnání a aplikace vzorových úloh na nové problémy.
- ❖ Umožňujeme žákům prezentovat dosažené výsledky, k čemuž mohou využívat odborné učebny.

Kompetence sociální a personální

- ❖ Snažíme se žáky naučit týmové práci a vzájemné pomoci.
- ❖ Žáky vedeme k respektování a dodržování pravidel.
- ❖ Při praktických činnostech řešení problémových úkolů využíváme skupinovou práci.
- ❖ Vedeme žáky k odmítavým postojům k asociálním jevům a aktivnímu přístupu na jejich odstraňování.
- ❖ U žáků usilujeme o zaujmutí stanoviska k problému, jeho vyjádření a obhájení.
- ❖ Pomáháme žákům nahlížet na svou osobu a začlenit se do společnosti.
- ❖ Umožňujeme žákům vyzkoušet si různé sociální role.
- ❖ Vyžadujeme, aby si žák uvědomoval svoji jedinečnost, ale zároveň respektoval ostatní lidi.

Kompetence komunikativní

- ❖ Rozvíjíme komunikační schopnosti žáků v rámci kolektivu, s jednotlivými spolužáky, učiteli i ostatními lidmi ve škole i mimo školu.
- ❖ Učíme žáky naslouchat názorům jiných, obhajovat vhodnou formou svůj vlastní názor a logicky argumentovat.
- ❖ Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme žáky ke spolupráci při vyučování.
- ❖ Podporujeme snahy žáků vydávat vlastní časopis a vedeme je k publikování v regionálním tisku.

Kompetence k podnikavosti

- ❖ Vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a k posouzení svých reálných možností při profesní orientaci.
- ❖ Vedeme žáky k tomu, aby se dokázali pružně zorientovat na trhu práce (gymnázium spolupracuje s pracovním úřadem) a nenechali se odradit případným neúspěchem.
- ❖ V rámci předmětu základy společenských věd vybavíme žáka dovednostmi nezbytnými pro úspěšné absolvování přijímacího řízení do zaměstnání.

Základy společenských věd

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
1. VG			
Žák ◀se orientuje v hlavních psychologických disciplínách, dokáže objasnit kořeny předvědecké psychologie a s porozuměním objasnit základní směry soudobé psychologie ◀objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka ◀porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života, vymezi, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví ◀vyloží, jak člověk vnímá, prožívá, poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat ◀poznává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium s ohledem na vlastní psychické předpoklady, uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení ◀využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace ◀na příkladech ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi ◀klasifikuje patologické psychické	Žák ◀umí v kontextu a s porozuměním používat základní termíny z oboru psychologie a sociální psychologie ◀se orientuje v dějinách psychologie na elementární úrovni ◀rozděluje a porovnává temperamentové typologie ◀dokáže pojmenovat a vysvětlit základní procesy myšlení, klasifikovat intelektové schopnosti ◀rozumí motivům svého jednání a dokáže s nimi zacházet v rámci autoregulace ◀volí individuálně vhodné strategie učení ◀uvědomuje si rozmanitost nástrojů komunikace, dokáže pojmenovat její jednotlivé druhy a uvést praktické příklady ◀chápe proces vrůstání člověka do společnosti, porovnává vliv rodiny, školy a prostředí na socializaci jedince, využívá sociální adaptabilitu ve společnosti ◀dokáže vyjmenovat jednotlivé etapy vývoje jedince ◀uvědomuje si a dokáže interpretovat rozdíl mezi patologií a normou ◀umí pojmenovat nejčastější projevy psychické patologie	1. Úvod do studia předmětu ZSV Úvod do psychologie – člověk jako jedinec hlavní psychologické disciplíny 2. Základy psychologie Psychika – její biologická a sociální podmíněnost Poznávací procesy - čítí a vnímání, představy, paměť, myšlení a řeč, Psychické stavy Psychologie činnosti, jednání a chování, aktivace, hra, učení a práce, vůle Psychologie osobnosti - teorie, struktura Aktivačně motivační vlastnosti, výkonové vlastnosti Vztahově postojové vlastnosti Seberegulační vlastnosti, dynamické vlastnosti Psychické poruchy a zásady duševní hygieny 3. Základy sociologie Vymezení sociologie jako vědy, vznik a vývoj Hlavní sociologické směry a osobnosti Metody práce v sociologii Společnost a příroda, společnost a kultura Socializace, soc. pozice a soc. role Sociální komunikace, konflikty, asertivita Sociální skupiny, jejich druhy a charakteristika Sociální organizace společnosti, soc. instituce, soc. rituály	PT: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT: Psychosociální aspekty multikulturality

jevy, dokáže určit jejich projevy		Soc. deviace, soc. patologické jevy	
-----------------------------------	--	-------------------------------------	--

Základy společenských věd

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
2. VG			
Žák ◀interpretuje a zasazuje do kontextu dějin vývoj sociologického myšlení ◀uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem ◀respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin, na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky ◀objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a ve větších sociálních celcích ◀posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji, rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní ◀objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně patologického jednání na jedince a společnost	Žák ◀umí v kontextu a s porozuměním používat základní termíny z oboru sociologie ◀se orientuje v dějinách sociologie na elementární úrovni ◀dokáže vysvětlit rozdíl mezi kvalitativním a kvantitativním sociologickým výzkumem ◀chápe a interpretuje význam socializačních procesů jedince ve společnosti ◀objasní odlišnosti malých a velkých sociálních skupin ◀rozlišuje a uvede typy skupinových konfliktů ◀se orientuje v globálních problémech soudobého světa a jejich původu, dokládá konkrétními příklady ◀si stanovuje praktická východiska pro volbu povolání ◀chápe a dokáže vysvětlit význam kultury a multikulturní tolerance ◀klasifikuje a pojmenovává patologické jevy ve společnosti ◀chápe základní politologické problematiky ve vztahu ke společnosti v rámci témat: společnost, společenské útvary a struktura společnosti	Opakování z psychologie Úvod do sociologie – člověk ve společnosti, předmět a metody sociologie, vývoj sociologického myšlení funkce sociologie Společnost a společenské útvary – sociální skupina a člověk jako její součást Struktura společnosti – sociální stratifikace a nerovnost, vrstvy a třídy, status a mobilita Mění se společnost – sociální změna a moderní společnost, multikulturní a multietnická společnost, netolerance, xenofobie a rasismus Stát a demokracie – stát, státní moc a společnost, demokracie a nedemokratické systémy Politika a my – politický život ve státě, politická participace a pluralita, politická ideologie, médi a politický život, politický extremismus Já jako občan českého státu – český stát a státnost, právní základy českého státu Společnost a stát v dějinách myšlení – Historické teorie společnosti a státu (antická, křesťanská, renesanční a novověká politická filosofie) Myšlení o moderní společnosti a státu Opakování témat: společnost, společenské útvary a struktura společnosti Vývoj lidského společenství Socializace a osobnost, sociální role, sociální pozice a status sociální struktura Sociální útvary, skupina, agregát, dav, malá sociální skupina	PT: Základní problémy sociokulturních rozdílů PT: - Sociální komunikace - Spolupráce a soutěž PT: Člověk a životní prostředí PT: - Média a mediální produkce - Uživatelé - Účinky mediální produkce a vliv médií

		Skupinové konflikty Instituce a organizace, sociální kontrola, státní politika a moc, veřejné mínění, globální problémy Člověk ve sféře práce, volba povolání, nezaměstnanost Volný čas, životní styl, kultura, rodina Patologické jevy ve společnosti	
--	--	---	--

Základy společenských věd

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
3. VG			
Žák ◀objasní podstatu a funkci státu v historii i současnosti ◀vyloží princip demokracie a porovná s nedemokratickými systémy ◀objasní funkci ústavy v moderním státě ◀zná a obhajuje lidská práva a principy rovnosti lidí ◀objasní odlišnost a původ morální a právní normy ◀uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy, jak a kde je uveřejňují ◀rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany ◀ve svém jednání respektuje platné právní normy ◀vysvětlí základní mechanismy fungování trhu ◀rozlišuje finanční prostředky a peníze, vysvětlí rozdíl mezi různými druhy finančních prostředků ◀objasní funkci banky, je schopen srovnat a zhodnotit různé druhy bankovních produktů, interpretuje úkol ČNB ◀vysvětlí důvody evropské integrace a její význam pro vývoj Evropy	Žák ◀analyzuje a porovnává funkci státu v minulosti a současnosti ◀uvede, jaké oblasti života upravuje ústava ◀vysvětlí princip plurality politických stran ◀dokáže vyjmenovat a vysvětlit základní lidská práva, obhájí jejich důležitost ◀vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů ◀na příkladu ukáže možné následky neznalosti smlouvy ◀rozlišuje trestný čin a přestupek, vymezí podmínky trestní postížitelnosti občana ◀rozeznává, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním ◀užívá v kontextu pojmy nabídky, poptávky, tržního mechanismu, inflace ◀sestaví rozpočet domácnosti ◀chápe význam investic ◀dokáže pojmenovat a vysvětlit základní druhy finančních produktů ◀porovnává a obhajuje úlohu státu v různých typech ekonomik ◀dokáže vysvětlit funkci OSN, NATO, EU, UNICEF, UNESCO, WHO	Opakování z psychologie a sociologie Základy teorie vědy Úvod do politologie – občan ve státě podstata státu formy států demokratický právní stát ústava ČR a Listina základních práv a svobod Úvod do teorie práva – občan a právo právní normy, předpisy a vztahy právo občanské, rodinné, pracovní, trestní, správní Úvod do ekonomie a ekonomiky ČR charakteristika trhu (nabídka, poptávka, subjekty trhu) finance (vznik a vývoj, funkce) úloha státu v tržní ekonomice bankovní soustava ČR Mezinárodní vztahy, globální svět mezinárodní organizace	PT: - Základní problémy sociokulturních rozdílů PT: - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce - Žijeme v Evropě

◀rozlišuje funkci orgánů EU ◀uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí jejich význam v chodu světového společenství ◀chápe principy logické argumentace, dedukce a indukce ◀uvědomuje si negativa propagandy a kritický přistupuje k informacím	◀je informován o projektech humanitární pomoci a rozpoznává její různé typy ◀dokáže popsat principy fungování EU, její řídicí orgány a kritéria přijetí nových členských zemí ◀dokáže logicky argumentovat, vytvářet hypotézy a ověřovat je ◀pozná manipulativní strategie v mezilidské komunikaci a dokáže na ně vhodně reagovat	EU a evropská integrace Základy neformální logiky teorie argumentace propaganda	
--	---	---	--

Základy společenských věd

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
4. VG			
Žák ◀objasní podstatu filosofického tázání, porovná východiska filosofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k uchopení skutečnosti a člověka ◀rozliší hlavní filosofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filosofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filosofického myšlení ◀posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem ◀rozlišuje významné náboženské systémy v kontextu kultur, z nichž vycházejí, identifikuje projevy náboženské nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení ◀chápe význam morálního kodexu a nepsané konvence	Žák ◀dokáže interpretovat podstatu a původ vzniku filosofie ◀prakticky porovná a odliší nejasná rozhraní mýtu, filosofie, náboženství a vědy ◀komparuje jednotlivé filosofické náhledy na vybraný problém ◀chápe a interpretuje souhrn dějinných souvislostí vedoucích ke vzniku určité filosofie ◀si uvědomí a uvede konkrétní příklady shodných prvků světových náboženství ◀kriticky a s vlastní reflexí přistupuje k jednotlivým filosofickým problémům ◀v kontextu používá elementární filosofické pojmy ◀chápe problematiku utopií, kabinetní filosofie a ideálu ◀je schopen rozboru konkrétního filosofického textu a seznamuje se s ukázkami filosofické literatury ◀porovnává etický náhled různých kultur ◀uvědomí si kořeny morálních zásad	Úvod do filosofie a religionistiky předmět a hlavní problémy filosofie Přehled dějin filosofie počátky v Indii a Číně antické Řecko – sofisté, Sókrates, Platónova teorie idejí, Aristotelés, předchůdci atomismu, Démokritos, helénistická filosofie křesťanství a patristika scholastika filosofie a přírodní věda v období renesance a humanismu novověká filosofie, empirismus a racionalismus francouzské osvícenství německá filosofie (Hegel, Kant) Filosofické směry 19. a 20. století pozitivismus, voluntarismus, marxismus Současné filosofické směry pragmatismus, existencialismus, fenomenologie Filosofie na prahu 21. století Základy etiky	PT: - Základní problémy sociokulturních rozdílů PT: - Morálka všedního dne

7 Fyzika

Garant oboru: Mgr. Klára Hunešová

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda.

Časová dotace v předmětu fyzika pro vyšší stupeň gymnázia:

1. ročník	2 hodiny týdně
2. ročník	2 hodiny týdně
3. ročník	2 hodiny týdně
4. ročník	1 hodina týdně

Výuka fyziky je zaměřena na osvojení základních vědomostí a dovedností v tomto oboru, které přispívají ke vzdělanostnímu rozhledu a k intelektuálnímu rozvoji maturanta. Velká pozornost je též kladena na využití fyzikálních poznatků v praxi. Součástí výuky jsou mezipředmětové vztahy s matematikou, chemií, zeměpisem, biologií, estetickou výchovou a průřezová témata: globální problémy, jejich příčiny a důsledky, životní prostředí a morálka všedního dne.

Studium fyziky lze na vyšším stupni gymnázia zakončit maturitní zkouškou.

Kompetence k učení

- ❖ Učíme žáky používat obecně užívané termíny, znaky, symboly.
- ❖ Učíme aktivně přijímat výklad fyziky.
- ❖ Vedeme k logickému uvažování a k logickým zápisům při řešení fyzikálních úloh.
- ❖ Nabízíme zajímavé problémové úlohy a dáváme prostor pro jejich řešení.
- ❖ Propojujeme poznatky z přírodovědných předmětů.
- ❖ Necháváme pracovat žáky s tabulkami, knihou, kalkulačkou...
- ❖ Necháváme žáky samostatně experimentovat, měřit, pozorovat.
- ❖ Podporujeme logické myšlení a schopnost aplikace vzorových úloh na nové problémy.

Kompetence k řešení problémů

- ❖ Zařazujeme problémové úlohy z praxe blízké žákům.
- ❖ Zpracováváme a vyhodnocujeme výsledky, posuzujeme reálnost řešení.
- ❖ Vedeme k vytrvalosti při počátečním neúspěchu.
- ❖ Učíme kriticky přijímat výsledky řešení.
- ❖ Vyvozujeme závěry z experimentů.
- ❖ Vedeme žáky k hledání jejich vlastních chyb.

Kompetence komunikativní

- ❖ Vedeme žáky ke stručným a jasným formulacím a k používání odborných fyzikálních pojmů.
- ❖ Necháváme žáky vyjádřit vlastní zkušenosti v souladu s probíranou tematikou.
- ❖ Dáváme prostor pro dotazy.
- ❖ Umožňujeme prezentaci výsledků vlastních prací

Kompetence sociální a personální

- ❖ Snažíme se žáky naučit spolupráci a vzájemné pomoci.
- ❖ Oceňujeme dobrou práci žáků, odmítáme nedbalou práci.
- ❖ Začleňujeme formy skupinové práce při vyučování.
- ❖ Učíme zdravému sebevědomí, ale zároveň k respektu ostatních.
- ❖ Vedeme k ohleduplnému a uctivému jednání.

Kompetence občanské

- ❖ Vedeme žáky k dodržování všech pokynů, zejména při fyzikálních měřeních.
- ❖ Vychováváme žáky k respektování odlišností národnostních, kulturních, tělesných.
- ❖ Vedeme žáky k ekologickému chování, k jejich zodpovědnému přístupu k sobě i k druhým.

Kompetence k podnikavosti

- ❖ Vedeme žáky k diskusi o fyzikálních problémech, přibližujeme teoretickou fyziku praxi.
- ❖ Při řešení fyzikálních úloh hledáme nejefektivnější řešení.
- ❖ Zobrazujeme problémovou situaci graficky, pokud to lze.
- ❖ Odhadujeme výsledky měření či teoretických úloh.
- ❖ Vedeme k samostatné práci a nutnosti vyhledávat informace v různých zdrojích.
- ❖ Vedeme žáky k opatrnému zacházení s fyzikálními pomůckami.
- ❖ Podněcujeme pro poučení se z vlastních chyb.
- ❖ Vedeme k asertivnímu přijímání kritiky, ke zdvořilému vyjádření případného nesouhlasu.

Fyzika – zařazení tematických celků podle ročníků

Fyzikální veličiny a jejich měření	fyzikální veličiny a jejich měření (1.VG)
Pohyby těles a jejich vzájemné působení	kinematika, dynamika (1.VG) mechanické kmitání a vlnění (2.VG)
Stavba a vlastnosti látek	kinetická teorie látek, termodynamika, vlastnosti látek (2.VG)
Elektromagnetické jevy, světlo	elektromagnetické jevy (3.VG) světlo (4.VG)
Mikrosvět	fyzika mikrosvěta (4.VG)

Fyzika

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
1. VG			
Žák ◀ měří vybrané fyz. veličiny vhodnými metodami ◀ zpracuje a vyhodnotí výsledky měření ◀ rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyz. problémů a úloh ◀ užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených ◀ určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici sil ◀ využívá Newtonovy pohybové zákony k předvídání pohybu těles ◀ využívá zákony zachování některých důležitých fyz. veličin při řešení problémů a úloh	Žák ◀ vyjmenuje základní fyzikální veličiny, užívá jejich značení a jednotek ◀ změří vybrané fyzikální veličiny, určí aritmetický průměr a odchylku měření ◀ rozlišuje skaláry a vektory při řešení úloh ◀ určí výpočtem nebo graficky dráhu, rychlost, čas, příp. zrychlení pro pohyb rovnoměrný a rovnoměrně zrychlený ◀ určí v konkrétních situacích síly působící na těleso ◀ skládá síly a určí výslednici sil ◀ určí momenty sil působící na těleso ◀ předvídá pohyb těles podle působících sil na těleso aplikací Newtonových zákonů ◀ vypočte práci a výkon při zvedání a posunutí tělesa ◀ objasní přeměnu mechanické energie na práci nebo jiný druh energie ◀ využívá zákon zachování hmoty, hybnosti a energie při řešení úloh	Fyzikální veličiny a jejich měření - soustava fyzikálních veličin a jednotek - absolutní a relativní odchylka měření Kinematika pohybu - vztažná soustava, poloha a změna polohy tělesa, jeho rychlost a zrychlení Dynamika pohybu - hmotnost a síla, hybnost tělesa - Newtonovy pohybové zákony - inerciální soustava - tlaková síla, tlak, třecí síla, síla pružnosti - gravitační a tíhová síla, gravitační pole Mechanická práce, mechanická energie - práce, výkon, souvislost změny mechanické energie s prací - zákony zachování hmotnosti, hybnosti a energie Mechanika tuhých těles a tekutin - moment síly - tlak v kapalinách a plynech	MAT

Fyzika

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
2. VG			
Žák ◀ objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou ◀ aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh ◀ využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn plynu ◀ analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles ◀ porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů ◀ objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění	Žák ◀ popíše strukturu látek různých skupenství ◀ objasní souvislost struktury látek s termodynamickou teplotou ◀ objasní vliv změny termodynamické teploty na vnitřní energii tělesa ◀ rozlišuje teplo a teplotu ◀ aplikuje termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh ◀ využívá stavovou rovnici ideálního plynu při předvídání stavových změn plynu ◀ analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles ◀ porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů ◀ uvede příklady mechanických oscilátorů ◀ objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění ◀ posoudí vliv nadměrné hlasitosti zvuku na zdraví organismu	Kinetická teorie látek - charakter pohybu a vzájemných interakcí částic v látkách různých skupenství Termodynamika - termodynamická teplota, vnitřní energie a její změna, teplo, první a druhý termodynamický zákon - měrná tepelná kapacita, různé způsoby přenosu vnitřní energie v rozličných systémech Vlastnosti látek - normálové napětí, Hookův zákon - povrchové napětí kapaliny - kapilární jevy - součinitel teplotní roztažnosti pevných látek a kapalin - skupenské teplo - měrné skupenské teplo - děje v plynech, stavová rovnice Mechanické kmitání a vlnění - kmitání mechanického oscilátoru - perioda a frekvence kmitání - postupné vlnění, stojaté vlnění - vlnová délka a rychlost vlnění - zvuk, jeho hlasitost a intenzita	MAT CHE ZEM EVH PT: - Morálka všedního dne

Fyzika

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
3. VG			
Žák ◀ porovná účinky elektrického pole na vodič a izolant ◀ využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů ◀ aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech ◀ využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení	Žák ◀ rozliší vliv elektrického pole na izolant a vodič ◀ řeší jednoduché elektrické obvody s využitím Ohmova zákona ◀ změří elektrický proud v obvodu ◀ změří napětí na spotřebiči, na zdroji napětí ◀ vysvětlí princip vedení proudu v kovech, kapalinách, plynech, polovodičích ◀ rozliší stacionární a nestacionární magnetické pole ◀ objasní princip elektromagnetické indukce ◀ vysvětlí princip výroby střídavého napětí a proudu v generátorech ◀ vysvětlí princip elektromotoru ◀ objasní význam transformátoru při přenosu elektrického napětí	Elektromagnetické jevy - elektrický náboj a jeho zachování - intenzita elektrického pole - elektrické napětí, kondenzátor - elektrický proud v látkách - elektrický odpor - Ohmův zákon pro část obvodu - Ohmův zákon pro uzavřený obvod - energie a výkon stejnosměr. proudu - polovodičová dioda - magnetické pole - pole magnetů a vodičů s proudem - magnetická indukce - indukované napětí - harmonické střídavé napětí a proud, jejich frekvence - výkon střídavého proudu - generátor střídavého proudu - elektromotor - transformátor - elektromagnetický oscilátor - elektromagnetická vlna - přenos informací pomocí elektromagnetického vlnění	MAT CHE PT: - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky PT: - Životní prostředí regionu a České republiky

Fyzika

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
4. VG			
Žák ◀ porovná šíření různých druhů elektromagnetického vlnění v různých prostředích ◀ využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy ◀ využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročastic k řešení fyzikálních problémů ◀ posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance ◀ využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek ◀ navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření	Žák ◀ chápe světlo jako viditelné elektromagnetické záření ◀ objasní duální charakter světla ◀ zobrazí chování paprsku na rozhraní dvou prostředí ◀ určí obraz předmětu na rovinném a kulovém zrcadle ◀ určí vlastnosti zobrazeného předmětu tenkou čočkou ◀ vnímá foton jako energetické kvantum ◀ využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročastic k řešení fyzikálních problémů ◀ posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance ◀ využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek ◀ chrání své zdraví před nebezpečnými druhy záření	Světlo - vlnové vlastnosti světla - šíření a rychlost světla v různých prostředích, stálost rychlosti světla v inerciálních soustavách a některé důsledky této zákonitosti - zákony odrazu a lomu světla - index lomu, optické spektrum - interference světla - zobrazení odrazem na rovinném a kulovém zrcadle - zobrazení lomem na tenkých čočkách - zorný úhel - oko jako optický systém, lupa - spektrum elektromagnetického záření Fyzika mikrosvěta - foton a jeho energie - korpuskulárně vlnová povaha záření a mikročastic - kvantování energie elektronů v atomu, spontánní a stimulovaná emise, laser, jaderná energie, syntéza a štěpení jader atomů, řetězová reakce, jaderný reaktor	BIO MAT PT: - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky

6.8 Chemie

Garant oboru: Mgr. Jaroslav Truhlář

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda.

Časová dotace v předmětu chemie pro vyšší stupeň gymnázia:

1. ročník	2 hodiny týdně
2. ročník	2 hodiny týdně
3. ročník	2 hodiny týdně
4. ročník	1 hodina týdně

Výuka probíhá jednak v kmenových třídách (obecné části), jednak v odborné učebně (praktické části, laboratorní cvičení).

Důraz je kladen především na osvojení si základních vědomostí a dovedností v chemických oborech, pochopení vztahů mezi nimi i ostatními přírodovědnými vědami. Žáci se ve výuce seznamují s poznatky anorganické a organické chemie, jejími zákonitostmi a využitím v praxi. Získané poznatky jsou prohlubovány a upevňovány praktickými činnostmi - laboratorní cvičení, prezentace, seminární práce. Studium chemie lze na vyšším stupni gymnázia zakončit maturitní zkouškou. Do výuky je integrováno průřezové téma Environmentální výchovy (Člověk a životní prostředí).

Kompetence k učení

- ❖ Učíme žáky porozumět textu a zadání, umět s ním pracovat, umět vyhledat informace v textu.
- ❖ Vedeme žáky k hodnocení vlastních studijních výkonů, dovedností, schopností a k jejich posouzení s reálnými možnostmi.
- ❖ Motivujeme žáky zadáváním zajímavých projektů v rámci výuky i domácí práce, přípravou na soutěže a olympiády.
- ❖ Snažíme se poskytovat nadstandardní atraktivní informace v rámci tématu, a tím prohloubit zájem žáků o učivo.
- ❖ Individuálním přístupem k žákům podporujeme jejich motivaci a vytváříme podmínky k dosažení úspěchu.
- ❖ Během studia žáky vedeme ke zpracování a prezentaci vlastních prací a projektů obsahujících klíčové informace použitelné pro další studium a život.

Kompetence k řešení problému

- ❖ Zadáváme problémové úkoly z praxe, s návazností na známé okolí žáků.
- ❖ Rozvíjíme žakovu schopnost samostatně vyhledat problém a navrhnout jeho vhodné řešení.

- ❖ Vedeme žáky k samostatnému hodnocení výsledků práce a to i v případě, kdy neodpovídají očekávaným výstupům
- ❖ Podporujeme logické myšlení, schopnost analýzy, syntézy, úsudku, porovnání a aplikace vzorových úloh na nové problémy.
- ❖ Necháváme žáky vyhledávat informace k dané problematice, třídít je a zpracovávat.
- ❖ Umožňujeme žákům prezentovat dosažené výsledky, k čemuž mohou využívat odborné učebny.

Kompetence komunikativní

- ❖ Učíme žáky naslouchat názorům jiných, obhajovat vhodnou formou svůj vlastní názor a logicky argumentovat.
- ❖ Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme žáky ke spolupráci při vyučování.
- ❖ Umožňujeme žákům podílet se na zpracování dokumentace z aktivit ve výuce biologie.
- ❖ Podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami.

Kompetence sociální a personální

- ❖ Snažíme se žáky naučit týmové práci a vzájemné pomoci.
- ❖ Žáky vedeme k respektování a dodržování pravidel.
- ❖ Při praktických činnostech řešení problémových úkolů využíváme skupinovou práci.
- ❖ U žáků usilujeme o zaujetí stanoviska k problému, jeho vyjádření a obhájení.
- ❖ Vyžadujeme, aby si žák uvědomoval svoji jedinečnost, ale zároveň respektoval ostatní lidi.

Kompetence občanské

- ❖ Vedeme žáky k uvědomění, pochopení a dodržování základních pravidel chování ve společnosti.
- ❖ Vychováváme žáky k respektování druhých (národnostní a kulturní rozdíly, tělesně postižení...).
- ❖ Klademe důraz na žáky jako ekologicky myslící jedince (třídění odpadu, projekty environmentální výchovy).
- ❖ Snažíme se připravit žáky pro budoucí život jako svobodné, zodpovědné a samostatně uvažující osobnosti, které jsou schopny uplatňovat svá práva ve společnosti a plnit své povinnosti

Kompetence k podnikavosti

Žák

- ❖ Cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření.
- ❖ Rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě.

- ❖ Uplatňuje vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace.
- ❖ Získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit.
- ❖ Usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně kriticky hodnotí dosažené výsledky, upravuje další činnost s ohledem na stanovený cíl; motivuje se k dosahování úspěchu.
- ❖ Posuzuje rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést.
- ❖ Chápe podstatu a principy podnikání, zvažuje jeho možná rizika, vyhledává a posuzuje příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory.

Chemie

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
2. VG			
Žák ◀ předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků ◀ využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích ◀ využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin ◀ charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí ◀ předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin ◀ využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy ◀ zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin ◀ aplikuje pravidla systematického názvosloví, organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů ◀ aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech ◀ charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí ◀ využívá znalost základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v chemii	Žák ◀ z postavení prvku v periodické soustavě odvodí některé jeho vlastnosti a možné chemické změny a reakce ◀ znalosti o vzniku a vlastnostech chemické vazby mezi atomy využívá k odvození struktury a vlastností chemických látek ze struktury a vlastností látek vyvozuje jejich chování v chemických dějích ◀ znalost názvosloví anorganických sloučenin aplikuje při popisu vlastností a struktury ◀ orientuje se v přehledu prakticky významných prvků a jejich sloučenin, teoreticky vyhledá jejich přírodní zdroje, vyhodnotí ekologicky negativní vlivy ◀ na základě znalostí o vlastnostech látek, s využitím metod chemické analýzy vyvozuje jejich chemické reakce ◀ ze znalosti struktury a vlastností atomu uhlíku odvodí jeho význam pro organické sloučeniny a jeho výskyt v nich ◀ znalost názvosloví organických sloučenin aplikuje při popisu jejich vlastností a struktury ◀ orientuje se ve vztahu mezi strukturou organických sloučenin a jejich chemickými vlastnostmi a reakcemi ◀ třídí organické sloučeniny do skupin podle jejich společných vlastností, s využitím znalosti metod chemické analýzy charakterizuje hlavní sloučeniny a jejich zdroje, posoudí vliv na životní prostředí	elektrochemie-redoxní potenciály elektrolýza galvanické články, kovy a kovová vazba, výskyt a zpracování kovů, průmyslově využívané způsoby výroby přechodné prvky I.B až VIII.B skupina - d prvky lanthanoidy, actinoidy, f-prvky struktura, obecné vlastnosti, chemické reakce, přehled, vlastnosti a použití hlavních sloučenin, výskyt v přírodě, výroba a těžba surovin a vliv na životní prostředí úvod do studia organické chemie, složení organických sloučenin, názvosloví, izomerie klasifikace organických reakcí, indikční a mezomerní efekt úvod do problematiky uhlovodíků uhlovodíky s jednoduchými vazbami-fyzikální a chemické vlastnosti, příprava, výroba, přehled hlavních sloučenin uhlovodíky s dvojnými vazbami-fyzikální a chemické vlastnosti, příprava, výroba, přehled hlavních sloučenin uhlovodíky s trojnými vazbami-fyzikální a chemické vlastnosti, příprava, výroba, přehled hlavních sloučenin areny-fyzikální a chemické vlastnosti, příprava, výroba, přehled hlavních sloučenin přírodní zdroje uhlovodíků a jejich zpracování	FYZ BIO

--	--	--	--

Chemie

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
3. VG			
Žák ◀ aplikuje pravidla systematického názvosloví, organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů ◀ aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech ◀ charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí ◀ využívá znalost základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v chemii ◀ objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organizmech	Žák ◀ znalost názvosloví organických sloučenin aplikuje při popisu jejich vlastností a struktury ◀ orientuje se ve vztahu mezi strukturou organických sloučenin a jejich chemickými vlastnostmi a reakcemi ◀ třídí organické sloučeniny do skupin podle jejich společných vlastností, s využitím znalosti metod chemické analýzy ◀ charakterizuje hlavní sloučeniny a jejich zdroje, posoudí vliv na životní prostředí ◀ charakterizuje strukturu molekul hlavních přírodních látek ◀ vysvětlí, jaký je vztah mezi strukturou přírodních látek a jejich funkcí v organizmech ◀ orientuje se v přehledu hlavních zástupců skupin přírodních látek	halogenderiváty- struktura, obecné vlastnosti, chemické reakce, přehled, vlastnosti a použití hlavních sloučenin výroba a těžba surovin a vliv na životní prostředí nitrosloučeniny a aminosloučeniny- struktura, obecné vlastnosti chemické reakce, přehled, vlastnosti a použití hlavních sloučenin, výskyt v přírodě, výroba a těžba surovin a vliv na životní prostředí kyslíkaté deriváty -struktura, obecné vlastnosti, chemické reakce, přehled, vlastnosti a použití hlavních sloučenin, výskyt v přírodě, výroba a těžba surovin a vliv na životní prostředí syntetické polymery-struktura, obecné vlastnosti, přehled, vlastnosti a použití hlavních sloučenin, výroba, vliv na životní prostředí obecná charakteristika a rozdělení biochemie, heterocyklické sloučeniny – alkaloidy terpeny a steroidy	FYZ BIO

Chemie

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
4. VG			
Žák ◀ objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organizmech ◀ charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam	Žák ◀ charakterizuje strukturu molekul hlavních přírodních látek - vysvětlí, jaký je vztah mezi strukturou přírodních látek a jejich funkcí v organizmech - orientuje se v přehledu hlavních zástupců skupin přírodních látek ◀ znalost struktury a funkcí přírodních látek - aplikuje na jejich metabolické přeměny a jejich vzájemné vztahy - vysvětlí průběh hlavních metabolických dějů a drah - orientuje se v jejich vzájemných vztazích, vazbách a regulačních mechanismech	popisná biochemie sacharidy- obecné vlastnosti a třídění, přehled jednoduchých a složených monosacharidů bílkoviny- obecné vlastnosti a třídění, přehled bílkovin lipidy- obecné vlastnosti a třídění, přehled lipidů dynamická biochemie charakteristika a rozdělení metabolických dějů sacharidy- katabolismus, anabolismus bílkoviny- katabolismus, anabolismus lipidy- katabolismus, anabolismus vzájemné vztahy metabolických dějů, regulace metabolismu	FYZ BIO

6.9 Biologie

Garant oboru: Mgr. Jaroslav Truhlář

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda.

Časová dotace v předmětu biologie pro vyšší stupeň gymnázia:

1. ročník	2 hodiny týdně
2. ročník	2 hodiny týdně
3. ročník	2 hodiny týdně
4. ročník	2 hodiny týdně

Výuka probíhá jednak v kmenových třídách (obecné části), jednak v odborné učebně (praktické části, laboratorní cvičení).

Hlavní důraz je kladen především na osvojení si základních vědomostí a dovedností v biologických oborech, pochopení vztahů mezi nimi i ostatními přírodovědnými vědami. Získané poznatky jsou prohlubovány a upevňovány praktickými činnostmi - laboratorní cvičení, prezentace, seminární práce. Studium biologie lze na vyšším stupni gymnázia zakončit maturitní zkouškou. Do výuky jsou integrována průřezová témata Environmentální výchovy (Problematika vztahů organismů a prostředí, Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky). Integrovány jsou i výstupy z předmětu Geologie.

Kompetence k učení

- ❖ Učíme žáky porozumět textu a zadání, umět s ním pracovat, umět vyhledat informace v textu.
- ❖ Vedeme žáky k hodnocení vlastních studijních výkonů, dovedností, schopností a k jejich posouzení s reálnými možnostmi.
- ❖ Motivujeme žáky zadáváním zajímavých projektů v rámci výuky i domácí práce, přípravou na soutěže a olympiády.
- ❖ Snažíme se poskytovat nadstandardní atraktivní informace v rámci tématu, a tím prohloubit zájem žáků o učivo.
- ❖ Individuálním přístupem k žákům podporujeme jejich motivaci a vytváříme podmínky k dosažení úspěchu.
- ❖ Během studia žáky vedeme ke zpracování a prezentaci vlastních prací a projektů obsahujících klíčové informace použitelné pro další studium a život.

Kompetence k řešení problému

- ❖ Zadáváme problémové úkoly z praxe, s návazností na známé okolí žáků.
- ❖ Rozvíjíme žakovu schopnost samostatně vyhledat problém a navrhnout jeho vhodné řešení.

- ❖ Vedeme žáky k samostatnému hodnocení výsledků práce a to i v případě, kdy neodpovídají očekávaným výstupům.
- ❖ Podporujeme logické myšlení, schopnost analýzy, syntézy, úsudku, porovnání a aplikace vzorových úloh na nové problémy.
- ❖ Necháváme žáky vyhledávat informace k dané problematice, třídit je a zpracovávat.
- ❖ Prezентujeme dosažené výsledky, k čemuž využíváme odborné učebny.

Kompetence komunikativní

- ❖ Učíme žáky naslouchat názorům jiných, obhajovat vhodnou formou svůj vlastní názor a logicky argumentovat.
- ❖ Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme žáky ke spolupráci při vyučování.
- ❖ Vedeme žáky k podílení na zpracování dokumentace z aktivit ve výuce biologie.
- ❖ Podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami.

Kompetence sociální a personální

- ❖ Snažíme se žáky naučit týmové práci a vzájemné pomoci.
- ❖ Žáky vedeme k respektování a dodržování pravidel.
- ❖ Při praktických činnostech řešení problémových úkolů využíváme skupinovou práci.
- ❖ U žáků usilujeme o zaujmutí stanoviska k problému, jeho vyjádření a obhájení.
- ❖ Vyžadujeme, aby si žák uvědomoval svoji jedinečnost, ale zároveň respektoval ostatní lidi.

Kompetence občanské

- ❖ Vedeme žáky k uvědomění, pochopení a dodržování základních pravidel chování ve společnosti.
- ❖ Vychováváme žáky k respektování druhých (národnostní a kulturní rozdíly, tělesně postižení...).
- ❖ Klademe důraz na žáky jako ekologicky myslící jedince (třídění odpadu, projekty environmentální výchovy).
- ❖ Snažíme se připravit žáky pro budoucí život jako svobodné, zodpovědné a samostatně uvažující osobnosti, které jsou schopny uplatňovat svá práva ve společnosti a plnit své povinnosti.

Kompetence k podnikavosti

Žák

- ❖ Cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření.
- ❖ Rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě.
- ❖ Uplatňuje vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace.

- ❖ Získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit.

- ❖ Usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně kriticky hodnotí dosažené výsledky, upravuje další činnost s ohledem na stanovený cíl; motivuje se k dosahování úspěchu.
- ❖ Posuzuje rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést.
- ❖ Chápe podstatu a principy podnikání, zvažuje jeho možná rizika, vyhledává a posuzuje příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory.

Biologie

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
1. VG			
Žák ◀odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností ◀porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi ◀objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk ◀vysvětlí význam diferenciaci a specializaci buněk pro mnohobuněčné organizmy ◀odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci ◀charakterizuje bakterie z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska ◀zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby ◀žák charakterizuje protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska ◀charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy ◀zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby ◀zhodnotí pozitivní a negativní význam virů ◀popíše stavbu těla rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů ◀objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin ◀pozná a pojmenuje významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky ◀zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti	Žák ◀dokáže rozpoznat živé soustavy od neživých a určit jejich charakteristické vlastnosti ◀se orientuje ve významných hypotézách o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi a zvládne je porovnat ◀dovede charakterizovat stavbu, funkci a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk ◀úměrně věku a svým schopnostem chápe a vysvětlí význam diferenciaci a specializaci buněk pro mnohobuněčné organizmy ◀dokáže nabyté znalosti o evoluci recentních organismů použít pro odvození jejich hierarchie ◀charakterizuje bakterie z různých hledisek ◀uvědomuje si metody ochrany a léčby proti bakteriálním onemocněním. ◀charakterizuje protista z různých hledisek ◀uvědomuje si nebuněčnou podstatu virů ◀uvědomuje si metody ochrany a léčby proti virovým onemocněním. ◀rozpozná pozitivní a negativní význam virů ◀dokáže popsat stavbu těla rostlin, stavbu rostlinných orgánů a jejich funkci ◀rozumí základním životním cyklům rostlin a způsobům rozmnožování ◀prakticky určí významné rostlinné druhy v terénu, osvojí si možné metody dokumentace rostlinného materiálu a získané poznatky dokáže aplikovat v ekosystémových vztazích ◀uvědomuje si důležitost rostlin jakožto primárních producentů i jejich využití v různých odvětvích lidské činnosti ◀ze stavby a funkce rostlinného těla odvodí jejich vztah k životním podmínkám ◀dokáže vyjmenovat zvláště ohrožené druhy rostlin, uvědomuje si	rozdělení biologických věd, metody výzkumu v biologii a vývoj biologického poznání obecné znaky živých organismů, vznik a vývoj živých soustav, evoluce vznik a vývoj živých soustav hypotézy o vzniku života prokaryotní buňka - stavba eukaryotní buňka-stavba a funkce endosymbiotická teorie teorie vzniku mnohobuněčnosti kolonie, cenobium, tkáň (pletiva), orgány, orgánové soustavy biologická evoluce-hl. mechanismy, vývoj názorů mikroevoluce specializace-vznik druhu makroevoluce systém prokaryot - bakterie, stavba a funkce vakcinace, sterilizace, pasterizace a jiné metody ochrany antibiotika protista - stavba a funkce podbuněčné organismy-viry a fágy viry - parazité člověka důležitost studia virů využití virů v šlechtitelství botanika-úvod,charakteristika a členění botanických věd rostlinná buňka a pletiva organologie-vegetativní orgány rostlin -	ZEM CHE

◀posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla ◀zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany ◀pozná a pojmenuje významné zástupce hub a lišejníků ◀posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků	jejich důležitost a je schopen navrhnout možnosti jejich ochrany ◀určí významné druhy hub a lišejníků a uvede jejich ekologické nároky ◀charakterizuje houby a lišejníky z různých hledisek	morfologie a anatomie základy rostlinné fyziologie rozmnožování nižších, nahosemenných a krytosemenných rostlin rostlinná taxonomie, systém a evoluce podříše nižších rostlin-obecné znaky podříše nižších rostlin-systém podříše nižších rostlin-obecné znaky, generativní orgány vyšší rostliny-systém rostliny výtrusné rostliny nahosemenné rostliny krytosemenné ekologie rostlin rostlinná společenstva a ekosystémy člověk a rostliny houby a lišejníky - obecné znaky, stavba a funkce využití hub a lišejníků	
--	--	--	--

Biologie

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
2. VG			
Žák ◀ charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce ◀ popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav ◀ pozná a pojmenuje významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky ◀ posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti ◀ charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci ◀ charakterizuje základní typy chování živočichů ◀ zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany	Žák ◀ vyjmenuje obecné znaky jednotlivých taxonů a aplikuje je na jednotlivé zástupce ◀ orientuje se ve vývoji jednotlivých orgánových soustav a posoudí jejich evoluční původ v souvislosti s adaptací k prostředí ◀ prakticky určí významné živočišné druhy v terénu, osvojí si možné metody dokumentace zoologického materiálu a získané poznatky dokáže aplikovat ekosystémových vztazích ◀ charakterizuje význam živočichů pro celou biosféru a pro člověka z hlediska hospodářského využití ◀ uvědomuje si pozitivní a negativní vztahy mezi živočišnými druhy navzájem včetně vztahů k člověku ◀ chápe a vysvětlí základní typy chování živočichů a jejich vzájemné vztahy ◀ dokáže vyjmenovat zvláště ohrožené druhy živočichů, uvědomuje si jejich důležitost a je schopen navrhnout možnosti jejich ochrany	Zoologie a zoologické obory Systém a evoluce živočichů-obecně, přehled taxonů Tkáně orgány a orgánové soustavy, jejich vývoj a evoluce jednobuněčnost, mnohobuněčnost Výtrusovci, nálevníci Diblastica-houby, žahavci-stavba těla, systém Triblastica-pláštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci bezobratlí - souhrn: srovnávání morfologie, anatomie a fyziologie orgánů a orgánových soustav strunatci-charakteristika, tělesný plán pláštěnci, obratlovci, kruhoústí, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci souhrn obratlovců - srovnání morfologie, anatomie a fyziologie orgánů a orgánových soustav ekologie živočichů etologie živočišná společenstva, národní parky a jiná chráněná území	ZEM

Biologie

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
3. VG			
Žák ◀ podle předloženého schématu popíše a vysvětlí evoluci člověka ◀ využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle ◀ charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru ◀ využívá znalosti o genetických zákonitostech pro pochopení v rozmanitosti organismů ◀ analyzuje možnosti využití znalostí z oblastí genetiky v běžném životě	Žák ◀ je schopen popsat evoluci člověka a na základě předloženého schématu ji vysvětlit a orientuje se ve vztazích mezi jednotlivými stádii vývoje ◀ k pochopení fyziologických procesů v lidském těle využívá znalosti o orgánových soustavách ◀ uvědomuje si faktory ovlivňující jednotlivé etapy ontogenetického vývoje člověka, tento vývoj stručně charakterizuje a dokáže vztáhnout ke znalostem o stavbě orgánových soustav ◀ porovná rozmanitost organismů a posoudí, jak souvisí s genetickými zákonitostmi ◀ získané znalosti z oblastí genetiky je schopen teoreticky aplikovat v běžném životě	fylogenetický vývoj a evoluce člověka, lidské rasy úvod do biologie člověka opěrná, pohybová, oběhová a mizní soustava tělní tekutiny dýchací a trávicí soustava, metabolismus vylučovací, kožní a nervová soustava funkce a činnost nervové soustavy, vyšší nervová činnost hormonální řízení organismu a žlázy s vnitřní sekrecí rozmnožovací soustava prenatální a postnatální vývoj, zdraví člověka genetika-hlavní pojmy klasická genetika (Mendelistická)-dědičnost znaků, Mendelovy zákony, vazba genů, populační genetika, molekulární genetika metody genetiky - člověk metody genetiky - živočichové Genetické inženýrství-princip používaných metod, GMO, praktické využití	ZEM CHE

Biologie

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
4. VG			
Žák ◀porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy ◀využívá vybrané metody identifikace minerálů ◀analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů ◀určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných magmatických, sedimentárních a metamorfovaných hornin ◀zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí různé způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu ◀určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a navrhne různé způsoby efektivního hospodaření s půdou v příslušném regionu ◀posuzuje geologickou činnost člověk z hlediska možných dopadů na životní prostředí ◀posoudí význam i ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu ◀vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání surovin v daném regionu ◀používá správně základní ekologické pojmy ◀objasňuje základní ekologické vztahy	Žák ◀chápe a objasní vztahy mezi jednotlivými zemskými sférami a popíše jejich složení a strukturu ◀určí některé druhy minerálů na základě vybraných metod ◀orientuje se v průběhu a příčinách geologických procesů, je schopen je vztáhnout k energetické bilanci Země ◀běžné magmatické, sedimentární a metamorfované horniny rozpozná podle nerostného složení a struktury ◀vyhledá údaje o využitelnosti různých druhů vod a na jejich základě vyhodnotí hospodaření s vodou ◀vyhledá údaje o využitelnosti různých druhů půd a na jejich základě vyhodnotí hospodaření s vodou ◀vyhodnotí teoreticky dopady geologické činnosti na životní prostředí ◀teoretickou znalost dopadů geologické činnosti aplikuje na situaci v regionu ◀vyhledá údaje o ukládání odpadů v regionu a posoudí efektivitu jejich využití ◀dokáže vysvětlit a použít ekologické pojmy v správných souvislostech ◀orientuje se v základních vztazích v ekosystému	vznik a vývoj planety Země vznik a vývoj jednotlivých geosfér, vzájemné vztahy vznik nerostů, fyzikální a chemické vlastnosti, mineralogický systém přehled, vlastnost a využití hlavních druhů geologické děje - rozdělení a charakteristika vnitřní geologické děje, tektonika, sopečná činnost, zemětřesení vnější geologické děje, zvětrávání, činnost vnějších geologických činitelů vznik a rozdělení hornin vyvřelých, přehled, vlastnost a využití hlavních druhů vznik a rozdělení hornin usazených, přehled, vlastnost a využití hlavních druhů vznik a rozdělení hornin přeměněných, přehled, vlastnost a využití hlavních druhů podzemní vody vznik, složení, vlastnosti význam, ochrana hydrogeologický cyklus povrchové vody vznik, složení, vlastnosti význam, ochrana hydrogeologický cyklus pedologie, vznik půdy, půdotvorní činitelé třídění půd na druhy a typy, přehled hlavních zástupců, vlastnosti a využití ekosystémy, společenstva, vztahy, abiotické a biotické složky včetně činnosti člověka	ZEM CHE PT: - Problematika vztahů organismů a prostředí člověk a životní prostředí - Životní prostředí regionu a České republiky

		environmentalistika a současné problémy těžby nerostných surovin environmentalistika a současné problémy v odpadovém hospodářství ekologie - charakteristika, cíle, vývoj planeta Země, biosféra, vztahy biogeochemické cykly, populace - rostlinné i živočišné - hlavní charakteristiky biotopy, společenstva a ekosystémy společenstva - složení, hlavní charakteristiky biosféra a člověk, ekologické problémy globální a místní ekologické programy, udržitelný rozvoj	
--	--	--	--

[obsah](#)

6.10 Zeměpis

Garant oboru: Mgr. Luděk Polák

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost.

Časová dotace v předmětu zeměpis pro vyšší stupeň gymnázia:

1. ročník	2 hodiny týdně
2. ročník	2 hodiny týdně
3. ročník	2 hodiny týdně
4. ročník	1 hodina týdně

Výuka probíhá jednak v kmenových třídách (obecné části) a jednak v odborné učebně Centra IKT. Cílem studia geografie je, aby žák porozuměl základním i vybraným odborným pojmům, chápal souvislosti mezi minulostí a přítomností a na základě těchto vědomostí odvozoval jevy budoucí. Nedílnou součástí je orientace v mapě, získávání a zpracování statistických dat a propojování poznatků získaných v jiných vědních oborech. Samozřejmostí jsou multimediální prezentace a práce s internetem. Studium zeměpisu lze na vyšším stupni gymnázia zakončit maturitní zkouškou.

Kompetence k učení

- ❖ Učíme žáky porozumět textu a zadání, umět s ním pracovat, umět vyhledat informace.
- ❖ Vedeme žáky k hodnocení vlastních studijních výkonů, dovedností, schopností a k jejich posouzení s reálnými možnostmi.
- ❖ Motivujeme žáky zadáváním zajímavých projektů v rámci výuky i domácí práce, přípravou na soutěže a olympiády.
- ❖ Snažíme se poskytovat nadstandardní atraktivní informace v rámci tématu, a tím prohloubit zájem žáků o učivo.
- ❖ Podněcujeme zájem žáků o učivo pestrou nabídkou filmových a počítačových prezentací.
- ❖ Individuálním přístupem k žákům podporujeme jejich motivaci a vytváříme podmínky k dosažení úspěchu.
- ❖ Během studia žáky vedeme ke zpracování a prezentaci vlastních prací a projektů obsahujících klíčové informace použitelné pro další studium a život.
- ❖ Snažíme se vytvářet žákům optimální podmínky, situace a prostředí, které přispívají k jejich dobrému pocitu z učení.

Kompetence občanské

- ❖ Vedeme žáky k uvědomění, pochopení a dodržování základních pravidel chování ve společnosti.
- ❖ Vychováváme žáky k respektování druhých (národnostní a kulturní rozdíly, tělesně postižení...).
- ❖ Klademe důraz na žáky jako ekologicky myslící jedince (třídění odpadu, projekty environmentální výchovy).

- ❖ Podporujeme poznávání kultur jiných národů.

Kompetence k řešení problému

- ❖ Zadáváme problémové úkoly z praxe.
- ❖ Požadujeme po žácích, aby přemýšleli o příčinách a důsledcích jednání a jevů.
- ❖ Rozvíjíme žakovu schopnost samostatně vyhledat problém a navrhnout jeho vhodné řešení.
- ❖ Podporujeme logické myšlení, schopnost analýzy, syntézy, úsudku, porovnání a aplikace vzorových úloh na nové problémy.
- ❖ Necháváme žáky vyhledávat informace k dané problematice, třídit je a zpracovávat.
- ❖ Umožňujeme žákům prezentovat dosažené výsledky, k čemuž mohou využívat odborné učebny.

Kompetence sociální a personální

- ❖ Snažíme se žáky naučit týmové práci a vzájemné pomoci.
- ❖ Žáky vedeme k respektování a dodržování pravidel.
- ❖ Při praktických činnostech řešení problémových úkolů využíváme skupinovou práci.
- ❖ U žáků usilujeme o zaujetí stanoviska k problému, jeho vyjádření a obhájení.

Kompetence komunikativní

- ❖ Rozvíjíme komunikační schopnosti žáků v rámci kolektivu, s jednotlivými spolužáky, učiteli i ostatními lidmi ve škole i mimo školu.
- ❖ Učíme žáky naslouchat názorům jiných, obhajovat vhodnou formou svůj vlastní názor a logicky argumentovat.
- ❖ Vyžadujeme po žácích prezentaci vybraných témat před třídou.

Kompetence k podnikavosti

- ❖ Vedeme žáky k získání přehledu o ekonomických zákonitostech v regionu i ve světě.
- ❖ Ze statistických dat vyvozujeme situaci na trhu práce.
- ❖ Podněcujeme žáka k uplatňování aktivního přístupu, iniciativy a tvořivosti při tvorbě projektů.
- ❖ Výběrem vhodných témat pomáháme žákům při profesní orientaci.

Zeměpis

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
1. VG			
Žák ◀porovnává postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy ◀porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (včetně deskové tektoniky) a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí ◀objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů ◀objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině ◀hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti ◀rozliší hlavní biomy světa ◀rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi ◀orientuje se pomocí map v krajině ◀používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii ◀vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území	Žák ◀objasní teorie vzniku vesmíru a Země ◀popíše stavbu Země a příčiny i důsledky pohybů Země ◀zná vnitřní síly Země i formy jejich projevů ◀pozná vnější síly Země podle charakteristických znaků ◀charakterizuje jednotlivé geosféry ◀chápe souvislosti mezi jednotlivými geosférami ◀uveď význam jednotlivých sfér pro člověka i to, jak je člověk ovlivňuje ◀čte z různých typů map, rozumí jejich měřítku a legendám ◀zná rizika a zásady pobytu a pohybu v přírodě	Země jako vesmírné těleso Fyzickogeografická sféra Systém fyzickogeografické sféry na planetární a regionální úrovni Geografická kartografie a topografie Geografický a kartografický vyjadřovací jazyk Terénní geografická výuka, praxe a aplikace	BIO FYZ CHE MAT

Zeměpis

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
2. VG			
Žák ◀zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva ◀analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa ◀identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení ◀zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezí jádrové a periferní oblasti světa ◀zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů ◀rozliší a porovná státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti ◀lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji ◀vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál ◀používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů ◀čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje	Žák ◀jmenuje typické znaky základních lidských ras ◀vysvětlí demografickou revoluci ◀rozlišuje přirozenou a mechanickou měnu obyvatel, jejich příčiny i z toho plynoucí důsledky ◀uvede problémy s růstem počtu obyvatel ◀chápe proces urbanizace a s ním spojenou problematiku ◀vyjmenuje globální problémy ◀charakterizuje nejvýznamnější světová náboženství ◀rozdělí světové hospodářství na jednotlivé sektory, které charakterizuje ◀uvede nejznámější mezinárodní organizace a některé jejich členy ◀určí světová ohniska konfliktů a zná jejich příčiny ◀vyhledá aktuální geografická data, které zpracuje a prezentuje	Obyvatelstvo Kulturní a politické prostředí Sídla a osídlení Světové hospodářství Socioekonomická sféra Geografické informační a navigační systémy	DÉJ MAT IVT PT: - Člověk a životní prostředí PT: - Základní problémy sociokulturních rozdílů PT: - Globalizační a rozvojové procesy - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky

Zeměpis

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
3. VG			
Žák ◀rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi ◀lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezení jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná ◀analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní (společenské) krajinné složky a prvky krajiny ◀zhodnotí některá rizika působení přírodních faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni ◀zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi	Žák ◀vymezení světové regiony na základě vybraných kritérií ◀uvede světový význam jednotlivých regionů ◀chápe historické souvislosti ◀jmenuje typické znaky regionů i jednotlivých států ◀dokáže předpovědět vývoj regionů	Makroregiony světa Krajina Vývoj interakce příroda	DĚJ BIO PT: - Člověk a životní prostředí PT: - Základní problémy sociokulturních rozdílů

Zeměpis

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
4. VG			
Žák ◀ lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky, rozlišuje jejich specifika ◀ zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje České republiky ◀ vymezení místní region (podle bydliště, školy) na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům ◀ analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní (společenské) krajinné složky a prvky krajiny ◀ zhodnotí některá rizika působení přírodních faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni	Žák ◀ vymezení evropské regiony a charakterizuje je ◀ dokáže zhodnotit význam jednotlivých států v rámci Evropy, světa a ČR ◀ zhodnotí polohu ČR ◀ uvede základní geografické údaje ČR ◀ popíše politický, hospodářský a demografický vývoj ČR ◀ určí a charakterizuje jednotlivé regionální vazby na okolí regionu ◀ zhodnotí postavení místního regionu v rámci ČR ◀ zná problematiku ochrany přírody v ČR	Česká republika Místní region Krajina Vývoj interakce příroda	DĚJ BIO PT: - Životní prostředí regionu a České republiky

[obsah](#)

6.11 Informatika a výpočetní technika

Garant oboru: Mgr. Luděk Polák

Vzdělávací oblast: Informatika a informační a komunikační technologie.

Časová dotace v předmětu informatika a výpočetní technika pro vyšší stupeň gymnázia:

1. ročník	1 hodina týdně
2. ročník	1 hodina týdně
3. ročník	1 hodina týdně
4. ročník	2 hodiny týdně

Výuka probíhá v odborné učebně IKT.

Důraz je kladen na osvojení si základních dovedností a poznatků z oboru, a to jak teoretických, tak i praktických. Vzhledem k rychlému vývoji tohoto oboru je nutné neustále začleňovat nové poznatky do výuky a vypouštět již nepoužívané. Studium informatiky a výpočetní techniky lze na vyšším stupni gymnázia zakončit maturitní zkouškou.

Kompetence k učení

- ❖ Učíme žáky porozumět textu a zadání, umět s ním pracovat, umět vyhledat informace v textu.
- ❖ Vedeme žáky k hodnocení vlastních studijních výkonů, dovedností, schopností a k jejich posouzení s reálnými možnostmi.
- ❖ Motivujeme žáky zadáváním zajímavých projektů v rámci výuky i domácí práce, přípravou na soutěže a olympiády.
- ❖ Snažíme se poskytovat nadstandardní atraktivní informace v rámci tématu a tím prohloubit zájem žáků o učivo.
- ❖ Individuálním přístupem k žákům podporujeme jejich motivaci a vytváříme podmínky k dosažení úspěchu.
- ❖ Během studia žáky vedeme ke zpracování a prezentaci vlastních prací a projektů obsahujících klíčové informace použitelné pro další studium a život.

Kompetence k řešení problému

- ❖ Zadáváme problémové úkoly z praxe, s návazností na známé okolí žáků.
- ❖ Rozvíjíme žakovu schopnost samostatně vyhledat problém a navrhnout jeho vhodné řešení.
- ❖ Vedeme žáky k samostatnému hodnocení výsledků práce a to i v případě, kdy neodpovídají očekávaným výstupům.
- ❖ Podporujeme logické myšlení, schopnost analýzy, syntézy, úsudku, porovnání a aplikace vzorových úloh na nové problémy.
- ❖ Necháváme žáky vyhledávat informace k dané problematice, třídit je a zpracovávat.

- ❖ Umožňujeme žákům prezentovat dosažené výsledky, k čemuž mohou využívat odborné učebny.

Kompetence komunikativní

- ❖ Učíme žáky naslouchat názorům jiných, obhajovat vhodnou formou svůj vlastní názor a logicky argumentovat.
- ❖ Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme žáky ke spolupráci při vyučování.
- ❖ Umožňujeme žákům podílet se na zpracování fotodokumentace z aktivit ve výuce IVT.
- ❖ Podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami.

Kompetence sociální a personální

- ❖ Snažíme se žáky naučit týmové práci a vzájemné pomoci.
- ❖ Žáky vedeme k respektování a dodržování pravidel.
- ❖ Při praktických činnostech řešení problémových úkolů využíváme skupinovou práci.
- ❖ U žáků usilujeme o zaujetí stanoviska k problému, jeho vyjádření a obhájení.
- ❖ Vyžadujeme, aby si žák uvědomoval svoji jedinečnost, ale zároveň respektoval ostatní lidi.

Kompetence občanské

- ❖ Vedeme žáky k uvědomění, pochopení a dodržování základních pravidel chování ve společnosti.
- ❖ Vychováváme žáky k respektování druhých (národnostní a kulturní rozdíly, tělesně postižení...).
- ❖ Klademe důraz na žáky jako ekologicky myslící jedince (třídění odpadu, projekty environmentální výchovy).
- ❖ Snažíme se připravit žáky pro budoucí život jako svobodné, zodpovědné a samostatně uvažující osobnosti, které jsou schopny uplatňovat svá práva ve společnosti a plnit své povinnosti

Kompetence k podnikavosti

- ❖ Vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a k posouzení svých reálných možností při profesní orientaci.
- ❖ Vedeme žáky k tomu, aby se dokázali pružně zorientovat na trhu práce.
- ❖ Seznamujeme žáky s možností vyhledávání pracovních příležitostí.

Informační technologie			
Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
1. VG			
Žák ◀Ovládá, propojuje a aplikuje dostupné prostředky ICT ◀využívá teoretické i praktické poznatky o funkcích jednotlivých složek hardwaru a softwaru k tvůrčímu a efektivnímu řešení úloh ◀organizuje účelně data a chrání je proti poškození či zneužití ◀orientuje se v možnostech uplatnění ICT v různých oblastech společenského poznání a praxe	Žák ◀vyjmenuje oblasti lidské činnosti s využitím ICT ◀charakterizuje činnost základních součástí PC ◀charakterizuje činnost základních periferních zařízení ◀využívá vhodné správy dat v rámci OS	Informatika Hardware Software Informační sítě Digitální svět Údržba a ochrana dat Ergonomie, hygiena a bezpečnost práce s ICT	AJ MAT

Informační technologie			
Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
2. VG			
Žák ◀zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu	Žák ◀používá pravidla při tvorbě textových dokumentů ◀dokáže efektivně vytvářet tabulky v tabulkovém kalkulátoru ◀pomocí vybraných funkcí zpracovává číselná data v tabulkovém kalkulátoru ◀v tabulkovém kalkulátoru vytváří grafy ◀třídí a filtruje data	Publikování Aplikační software pro práci s informacemi	AJ MAT PT: Média a mediální produkce

Informační technologie			
Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
3. VG			
Žák ◀ aplikuje algoritmický přístup k řešení problémů ◀ zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu ◀ využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání a týmové spolupráci ◀ využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů	Žák ◀ sestaví vývojový diagram k jednoduchým matematickým úlohám ◀ vytvoří vlastní multimediální prezentaci ◀ vyhledává informace a způsoby realizace zadaných úkolů ◀ využívá možností vybraných aplikací k vytvoření prezentace	Internet Sdílení odborných informací Publikování Aplikační software	MAT EVV

Informační technologie			
Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
4. VG			

Žák ◀ posuzuje tvůrčím způsobem aktuálnost, relevanci a věrohodnost informačních zdrojů a informací ◀ využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými, bezpečnostními a legislativními požadavky ◀ zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu	Žák ◀ v týmu zpracuje vybrané úkoly ◀ seznámí se databázovou aplikací ◀ ovládá základy jazyka HTML	Informační etika, legislativa Internet Aplikační software	
---	---	--	--

[obsah](#)

6.12 Estetická výchova hudební

Garant oboru: Mgr.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura.

Časová dotace v předmětu estetická hudební pro vyšší stupeň gymnázia:

1. ročník	2 hodiny týdně
2. ročník	2 hodiny týdně
3. ročník	-----
4. ročník	-----

Estetická výchova hudební (dále jen hudební výchova) je zařazena do 1. a 2. ročníku čtyřletého studia a kvinty a sexty osmiletého studia. Žáci si mohou zvolit předmět estetická výchova – hudební, či výtvarná jako jeden ze dvou oborů vzdělávací oblasti Umění a kultura. Předmět je dotován dvěma hodinami týdně. Předmět vychází ze vzdělávacího obsahu Hudebního oboru a je do něj integrováno téma Umělecká tvorba komunikace. Vzdělávací obsah se realizuje prostřednictvím produkce, recepce a reflexe. Prohlubuje znalosti, rozvíjí dovednosti a upevňuje získané vědomosti pomocí těchto činností: vokální (jednohlasý a vícehlasý zpěv, intonace, práce s mluveným slovem), instrumentální (hra na jednoduché nástroje), poslechové (aktivně vnímají hudbu, orientují se v hudební skladbě, seznamují se s dobou vzniku díla a životem autora).

Cílem estetické výchovy k hudbě je ve smyslu estetického vztahu člověka ke světu a jeho hudebního vnímání. Smyslem je ukázat žákům možnosti umění: ukázat, že estetické aktivity přispívají ke kvalitě života, k míře životní pohody a ovlivňují jak psychické, tak fyzické zdraví člověka. Jejich zárodky drímají ve všech lidech a čekají jen na své probuzení, aby se z nich rodila umělecká citlivost nebo i samo umění.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, poslechových, instrumentálních a hudebně pohybových činností k porozumění hudebnímu umění. Hudební činnosti rozvíjejí celkovou osobnost žáka a přispívají k rozvoji jeho individuálních hudebních schopností a dovedností. Žák získává orientaci v základních hudebních stylech a žánrech minulosti i současnosti a je veden k vnímání hudby jako specifické formy komunikace mezi lidmi a národy. Významnou složku tvoří přehled nejvýznamnějších hudebních skladatelů a jejich děl. Žák je veden k tomu, aby chápal význam hudby v historickém kontextu. Hudební výchova upevňuje vztah k české hudební tradici a přispívá k chápání různorodosti odlišných hudebních kultur.

Výuka probíhá v odborné učebně hudební výchovy s využitím doprovodných hudebních nástrojů, vyučovacích pomůcek (učebnice, zpěvníky, encyklopedie, Orffeovy nástroje), dostupné audiovizuální techniky a prostřednictvím různých forem práce.

Kompetence k učení

- ❖ Vedeme žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění a porovnávání informací.
- ❖ Vedeme žáky k používání odborné terminologie.

- ❖ Vedeme žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a hudbou okolo nás.
- ❖ Vedeme žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů.

Kompetence k řešení problémů

- ❖ Předkládáme žákům vhodné náměty ke zpracování a řešení problémů.
- ❖ Vedeme žáky ke kritickému myšlení a hodnocení hudby, jež nás obklopuje.
- ❖ Motivujeme žáky, aby sami přicházeli s novými hudebními podněty.
- ❖ S chybami a omyly žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení.

Kompetence komunikativní

- ❖ Zajímáme se o náměty, názory a zkušenosti žáků.
- ❖ Umožníme žákům prezentaci před třídou (referáty, vlastní hudební vystoupení).
- ❖ Vedeme žáky k hodnocení různých hudebních pořadů a produkcí.

Kompetence sociální

- ❖ Vedeme žáky k taktu, ohleduplnosti, toleranci a vzájemnému naslouchání.
- ❖ Umožňujeme každému žáku zažít různou formou pocit úspěchu.
- ❖ Vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování mezi žáky i k dospělým.

Kompetence pracovní

- ❖ Vyžadujeme dohodnutá pravidla při práci.
- ❖ Formujeme postoj žáků k emotivnímu prožitku z hudby.
- ❖ Rozšiřujeme jejich kulturní rozhled a snažíme se přispět ke zvýšení kulturnosti ve společnosti.

Kompetence občanské

- ❖ Vytváříme žákům prostor, aby se mohli vyjadřovat ke společenskému dění.
- ❖ Motivujeme je k návštěvám kulturních představení.
- ❖ Snažíme se zajistit kvalitní koncertní i jiné kulturní akce pro žáky.
- ❖ Zajímáme se o mimoškolní hudební aktivity žáků.
- ❖ Pomáháme nadaným žákům v přípravě na soutěžní vystoupení.

Estetická výchova hudební

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
1. VG			
Žák ◀uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě ◀využívá svých dispozic při zpěvu a mluveném projevu ◀reprodukuje zpívaný vzor na základě svých schopností ◀dotváří hudební melodie, popř. vytváří vlastní, jednoduše improvizuje ◀rytmizuje jednoduché texty ◀rozliší a reprodukuje základní intervaly od primy do oktávy ◀rytmizuje jednoduché texty ◀používá rytmické nástroje Orffova instrumentáře v doprovodech k písňím ◀používá i některé melodické nástroje při individuálních i skupinových činnostech dle svých schopností ◀orientuje se v notovém zápise jednoduchých vokálních a instrumentálních skladeb ◀reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji dle svých dispozic a schopností		Vokální činnosti ➤ Hlasová výchova – správné dýchání, hlasová hygiena, rozezpívání, artikulace ➤ Zpěv – jednohlasé písně lidové i umělé, kánony, dvojhlasé písně ➤ Intonace – zpěv hudebních motivů, imitace, intonační nácvik ➤ Zhudebnění vlastních jednoduchých motivů nebo skladeb ➤ Základní intervaly, základy harmonie – T, S, D ➤ Hudebně výrazové prostředky Instrumentální činnosti ➤ Rytmizace textů a písni rytmickými nástroji – Orffův instrumentář ➤ Tvorba instrumentálních doprovodů – jednoduchá aranžmá ➤ Hudební nástroje – přehled, využití v instrumentální Hudební ➤ Vývoj notace, Stupnice a tónina – kvintový, kvartový kruh Hudebně pohybové činnosti ➤ Tanec – pohyb na hudbu, lidové tance, společenský tanec, pantomima	ČJL

◀vyděljuje podstatné znaky z proudu znějící hudby, rozpozná hudebně výrazové prostředky užitě ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku ◀popíše a na příkladech ukáže důležité znaky tvorby a interpretace hudebního díla, vysvětlí, v čem tkví přínos skladatele a interpreta ◀orientuje se ve vývoji hudebního umění, v rozdílnosti hudebního myšlení v jednotlivých etapách, podle charakteristických znaků rozlišuje hudební slohy. Na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla. ◀odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích ◀interpretuje a kriticky hodnotí hudbu, na základě svých schopností a zkušeností vytváří vlastní soudy, preference, které dokáže v diskusi obhájit ◀přistupuje k hudebnímu dílu jako k autorově reflexi světa a na základě svých zkušeností toto poselství interpretuje ◀uvědomuje si rozdílnost přístupu k hudbě a k hudební tvorbě, při vnímání hudby si vytváří vlastní postoje a hodnoty,		Poslechové činnosti ➤ Hudebně výrazové prostředky – melodie, rytmus, tempo, dynamika, barva a harmonie – jejich význam ve skladbě ➤ Vývoj hudebního myšlení – sloh: rytmicko-monomelodický polymelodický ➤ melodicko-harmonický ➤ Vývoj hudby od pravěku – teorie vzniku hudby, hudba starověku a středověku, renesance, baroko ➤ Hudební žánry ➤ Hudba artificiální a nonartificiální ➤ Rozbor uměleckého díla – porovnání rozboru interpretace určených skladeb artificiální a nonartificiální hudby, vlastní reflexe uměleckého díla ➤ Populární hudba – doba předjazzová, jazz, swing, 40. léta a éra zpěvákých hvězd, evropská předválečná populární hudba ➤ Úloha skladatele a interpreta v hudbě, vztah tvůrce a příjemce uměleckého díla ➤ Hudební průmysl ➤ Hudba a její běžné využití v životě člověka	DĚJ, EVV, ČJL
--	--	---	----------------------

na jejichž základě je schopen se s hudbou ztotožnit nebo ji odmítnout.			
--	--	--	--

Estetická výchova hudební

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
2. VG			
Žák ◀uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě. ◀využívá svých dispozic při zpěvu a mluveném projevu ◀reprodukuje zpívaný vzor na základě svých schopností ◀dotváří hudební melodie, popř. vytváří vlastní, jednoduše improvizuje ◀rytmizuje jednoduché texty ◀rozliší a reprodukuje základní intervaly od primy do oktávy		Vokální činnosti ➤ Hlasová výchova – správné dýchání, hlasová hygiena, rozezpívání, artikulace, ➤ Lidský hlas a sluch ➤ Zpěv – jednohlasé písně lidové i umělé, kánony, dvojhlasé písně ➤ Intonace – zpěv hudebních motivů, imitace, intonační nácvik ➤ Zhudebnění vlastních jednoduchých motivů nebo skladeb ➤ Základní intervaly ➤ Hudebně výrazové prostředky – melodie, harmonie, rytmus, tempo, dynamika	ČJL, BIO

◀rytmizuje jednoduché texty. ▶používá rytmické nástroje Orffova instrumentáře v doprovodech k písním ▶používá i některé melodické nástroje při individuálních i skupinových činnostech dle svých schopností ▶orientuje se v notovém zápise jednoduchých vokálních a instrumentálních skladeb. ▶reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji dle svých dispozic a schopností. ▶vyděljuje podstatné znaky z proudu znějící hudby, rozpozná hudebně výrazové prostředky užití ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku		Instrumentální činnosti ➤ Rytmizace textů a písní rytmickými nástroji – Orffův instrumentář ➤ Tvorba instrumentálních doprovodů – jednoduchá aranžmá ➤ Hudební nástroje – přehled, využití v instrumentální hudbě ➤ Vývoj notace ➤ Stupnice a tónina – kvintový, kvartový kruh Hudebně pohybové činnosti ➤ Tanec – pohyb na hudbu, lidové tance, společenský tanec, pantomima Poslechové činnosti ➤ Hudebně výrazové prostředky – melodie, rytmus, tempo, dynamika, barva a harmonie – jejich význam ve skladbě	DĚJ, EVV, ČJL
--	--	--	----------------------

◀popíše a na příkladech ukáže důležité znaky tvorby a interpretace hudebního díla, vysvětlí, v čem tkví přínos skladatele a interpreta ▶orientuje se ve vývoji hudebního umění, v rozdílnosti hudebního myšlení v jednotlivých etapách, podle charakteristických znaků rozlišuje hudební slohy ▶na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla ▶odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích ▶interpretuje a kriticky hodnotí hudbu, na základě svých schopností a zkušeností vytváří vlastní soudy, preference, které dokáže v diskusi obhájit ▶přístupuje k hudebnímu dílu jako k autorově reflexi světa a na základě svých zkušeností toto poselství interpretuje ▶uvědomuje si rozdílnost přístupu jednotlivých lidí k hudbě a k hudební tvorbě, při vnímání hudby si vytváří vlastní postoje a hodnoty, na jejichž základě je schopen se s hudbou ztotožnit nebo ji odmítnout ▶upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, dokáže se od takové hudby distancovat		Vývoj hudebního myšlení – sloh: ➤ melodicko-harmonický ➤ sonický ➤ Vývoj hudby od klasicismu, romantismus, impresionismus a směry 20. století ➤ Hudební žánry ➤ Populární hudba – rok-and-roll, rock, folk a country, big beat, moderní hudba od 70. let 20. století ➤ Hudební průmysl ➤ Hudba a její běžné využití v životě člověka	
---	--	---	--

6.12 Estetická výchova výtvarná

Vzdělávací oblast: Umění a kultura.

Časová dotace v předmětu estetická výchova výtvarná pro vyšší stupeň gymnázia:

1. ročník	2 hodiny týdně
2. ročník	2 hodiny týdně
3. ročník	-----
4. ročník	-----

V hodinách estetické výchovy výtvarné (dále jen výtvarné výchovy) si klademe za cíl kultivovat smyslové vnímání žáků a rozvíjet jejich tvořivost, zrakovou paměť, fantazii i schopnost symbolického vyjadřování a komunikace. Vhodný námět pro vlastní tvorbu by měl žákům poskytnout podmínky pro utváření a kultivaci postojů k lidem, sobě samému, přírodě, umění i věcem (nebude opomenuta ani reflexe nejožehavějších problémů současnosti, jakými jsou toxikomanie, extrémistická hnutí, rasismus, xenofobie, environmentální globální problémy světa aj.). Stejnou důležitost přičítáme i základnímu seznámení s výtvarnými technikami kresby, malby, grafiky, modelování a užitého umění a jejich výrazovými prostředky. Vždy však musí zůstat na zřeteli individualita každého žáka, tj. jeho způsob nazírání a prožívání světa včetně individuálního výrazového projevu. Studium estetické výchovy výtvarné lze na vyšším stupni gymnázia zakončit maturitní zkouškou v rámci nepovinného předmětu.

Obsah učiva

Z výše uvedených důvodů zapojujeme do výuky:

TEMATICKÉ PRÁCE = práce z představy na náměty:

Život žáků (okolí, příroda, vztahy)

Lidé

Ilustrace (na hudební, divadelní, filmový či literární podnět)

Fantastické výjevy (oživené věci, rekonstrukce minulé doby aj.)

Parafráze uměleckého díla

PRÁCE PODLE MODELU – vždy sledujeme některé z výtvarných problémů:

Tvar (vzhledem k funkci)

Materiál

Proporce (vzájemné velikosti i proporce jednotlivých objektů)

Barva (barevné kontrasty)

Světlo – stín (vlastní, nevlastní, odsvit)

Prostor (ukotvení)

Kompozice

Struktura (u přírodnin)

Vedle těchto aktivních zobrazovacích činností jsou do výuky zařazovány také aktivní činnosti experimentální zaměřené na seznámení s technikou, jejichž hlavním cílem je objevování vlastního výtvarného názoru jednotlivých žáků.

Nedílnou součástí hodin výtvarné výchovy jsou také činnosti receptivní. Recepce nejen vlastního výtvarného díla sleduje především snahu o porozumění symbolice výtvarné výpovědi, emocionálnímu vyladění autora, jeho záměru a vztahu k tématu.

Ve vyšších ročnících gymnázia jsou do výuky začleňovány hodiny věnované dějinám výtvarné kultury a teorii výtvarného umění, navazující na vlastní tvorbu žáků a její recepci.

Přirozenou a nutnou složkou všech okruhů jsou společné návštěvy stálých expozic, výstav soudobého umění, vzdělávacích programů galerií a muzeí, významných uměleckých památek, filmů, pořadů o umění a besed s výtvarnými umělci.

Hodnocení předmětu

Adekvátní zvládnutí výtvarné techniky a materiálu.

Aktivní, tvořivý a individuální přístup k práci.

Autenticita, opravdovost.

Příprava na vyučování: pomůcky a materiály.

Zodpovědné zpracování zadaných referátů.

Ve vyšších ročnících připravenost a znalost dějin výtvarné kultury a teorie výtvarného umění.

Kompetence k učení

- ❖ Učíme žáky porozumět uměleckému sdělení, umět s ním pracovat, umět obohatit jím svou osobnost.
- ❖ Vedeme žáky k hodnocení vlastních dovedností, schopností a k jejich posouzení s reálnými možnostmi.
- ❖ Motivujeme žáky zadáváním zajímavých projektů v rámci výuky i domácí práce, přípravou na soutěže a olympiády.
- ❖ Snažíme se poskytovat nadstandardní atraktivní informace v rámci tématu, a tím prohloubit zájem žáků o učivo.
- ❖ Podněcujeme zájem žáků o učivo pestrá nabídkou předmětových exkurzí, výstav, besed, přednášek, filmových a divadelních představení.
- ❖ Individuálním přístupem k žákům podporujeme jejich motivaci a vytváříme podmínky k dosažení úspěchu.
- ❖ Během studia žáky vedeme ke zpracování a prezentaci vlastních prací a projektů obsahujících klíčové informace použitelné pro další studium a život.
- ❖ Snažíme se vytvářet žákům optimální podmínky, situace a prostředí, které přispívají k jejich dobrému pocitu z učení.
- ❖ Umožňujeme organizaci volnočasových aktivit žáků.

Kompetence občanské

- ❖ Vedeme žáky k uvědomění, pochopení a dodržování základních pravidel chování ve společnosti (ve škole jsou tato pravidla zakotvena v jasně stanoveném školním řádu).
- ❖ Vychováváme žáky k respektování druhých (osobnostní, národnostní a kulturní rozdíly, tělesné postižení...).
- ❖ Klademe důraz na žáky jako ekologicky myslící jedince (třídění odpadu, projekty environmentální výchovy).
- ❖ Snažíme připravit žáky pro budoucí život jako svobodné, zodpovědné a samostatně uvažující osobnosti, které jsou schopny uplatňovat svá práva ve společnosti a plnit své povinnosti.
- ❖ Podporujeme praktické poznávání kultur jiných národů (výměnné pobyty, zájezdy...).
- ❖ Naším cílem je také podporovat zájem a účast žáků na veřejném dění.

Kompetence k řešení problému

- ❖ Zadáváme problémové úkoly z praxe, s návazností na známé okolí žáků.
- ❖ Požadujeme po žácích, aby přemýšleli o příčinách a důsledcích jednání a jevů.
- ❖ Rozvíjíme žakovu schopnost samostatně nahlédnout výtvarný problém a navrhnout jeho vhodné řešení.
- ❖ Vedeme žáky k samostatnému hodnocení výsledků práce a to i v případě, kdy neodpovídají očekávaným výstupům.
- ❖ Podporujeme schopnost analýzy, syntézy, úsudku, porovnání a aplikace osvojených výtvarných technik na nová témata.
- ❖ Necháváme žáky vyhledávat informace k dané problematice, třídit je a zpracovávat.

Kompetence sociální a personální

- ❖ Snažíme se žáky naučit týmové práci a vzájemné pomoci.
- ❖ Žáky vedeme k respektování a dodržování pravidel.
- ❖ Při praktických činnostech řešení problémových úkolů využíváme skupinovou práci.
- ❖ Vedeme žáky k odmítavým postojům k asociálním jevům a aktivnímu přístupu na jejich odstraňování.
- ❖ U žáků usilujeme o zaujmutí stanoviska k problému, jeho vyjádření a obhájení.
- ❖ Pomáháme žákům nahlížet na svou osobu a začlenit se do společnosti.
- ❖ Umožňujeme žákům vyzkoušet si různé sociální role.
- ❖ Vyžadujeme, aby si žák uvědomoval svoji jedinečnost, ale zároveň respektoval ostatní lidi.

Kompetence komunikativní

- ❖ Rozvíjíme komunikační schopnosti žáků v rámci kolektivu, s jednotlivými spolužáky, učiteli i ostatními lidmi ve škole i mimo školu.
- ❖ Učíme žáky naslouchat názorům jiných, obhajovat vhodnou formou svůj vlastní názor a logicky argumentovat.

- ❖ Podporujeme snahy žáků vydávat vlastní časopis.
- ❖ Umožňujeme žákům podílet se na zpracování fotodokumentace ze školního života.
- ❖ Každoročně připravujeme nové kulturní vystoupení, kterým se škola prezentuje na veřejnosti (vystoupení v Centru sociální péče, příležitostná vystoupení při akcích školy).
- ❖ Podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami.
- ❖ Podporujeme komunikaci s jinými školami.

Kompetence k podnikavosti

- ❖ Vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a k posouzení svých reálných možností při profesní orientaci.
- ❖ Vybavíme žáka dovednostmi nezbytnými pro úspěšné absolvování přijímacího řízení do zaměstnání.
- ❖ Výběrem volitelných předmětů pomáháme žákům při profesní orientaci.
- ❖ Nabízíme různorodou zájmovou aktivitu mimo vyučování.

Estetická výchova výtvarná

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
1. VG			
Žák ◀ rozpoznává specifičnost různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci ◀ při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti, znalosti rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu ◀ své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci ◀ vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti, dokáže objasnit její význam v uměleckém procesu i v životě	Žák ◀ porovnává různé znakové systémy výtvarného umění ◀ v konkrétních případech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky ◀ na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace ◀ nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů ◀ na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká díla působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot ◀ uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku, snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí ◀ vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti	Pravěké umění paleolit a neolit pravěké kultury na našem území, Keltové tvarování prstencové (hadové) keramiky rozmývaná kresba rudkou a uhlím na plastickém podkladu – hledání tvarů zvířat šperky z přírodních materiálů Egypt a Mezopotámie znaky nejstarších kultur doby bronzové srovnání monumentálních architektur obou civilizací egyptské sochařství a malířství kolorovaný sádrový rytý charakter egyptského malířství – tématem egyptská mytologie egyptské mýty vyprávěné obrázkovým písmem Řecko kultura egejské oblasti klasické antické Řecko obecná charakteristika řeckého umění architektura, sochařství a malířství v jednotlivých obdobích řecké antiky lidské tělo v pohybu – silueta dotvářená vnitřní kresbou, kombinovaná technika kontrapost – studijní kresba podle modelu Řím osídlení Apeninského poloostrova, první vyspělá kultura tohoto území srovnání řecké a římské kultury křesťanská antika výtvarné zpracování Nového zákona římská kapitálka – výtvarná hra s písmem	PT: - Problematika vztahů organismů a prostředí - Člověk a životní prostředí PT: - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - Sociální komunikace - Spolupráce a soutěž

		Raný středověk v Čechách a v Evropě předrománská Evropa a Velká Morava byzanc románské umění papírové modely velkorománských kostelů iniciály inspirované předrománskou tradicí ikony z ústřížků současných časopisů – mozaika Gotika periodizace, historické souvislosti architektura, malířství, sochařství gotická Praha Karla IV. lineární kresebný přepis kamenných kruzeb inspirace skříňovými oltáři a vitrážemi Renesance Novověk periodizace italské a zaalpské renesance architektura, malba, sochařství kresba architektury zaměřená na perspektivní prostorovou konstrukci studijní kresby částí lidského těla parafráze slavných obrazů – výtvarná hra s využitím moderních výrazových prostředků	
--	--	--	--

Estetická výchova výtvarná

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
2. VG			
Žák ◀ dokáže objasnit roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření ◀ využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy ◀ rozlišuje umělecké slohy a směry z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření ◀ vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií ◀ na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filosofické okolnosti vzniku uměleckých děl ◀ objasní podstatné rysy aktuálního přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku tzv. obecného vkusu a estetických norem	Žák ◀ na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě ◀ na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření, aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu ◀ samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění ◀ vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od netradičních až po konvenční ◀ dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu	Baroko a rokoko vyspělý novověk, atmosféra doby architektura, malířství, sochařství selské baroko kresba barokních soch ve vodňanském regionu Klasicismus a osvícenství výtvarné vyjádření symetrie Romantismus srovnání malířského přístupu s klasicistním uměním jako cesta k sebevyjádření Realismus a impresionismus principy, kořeny, představitelé barevná skvrna jako prostředek malby Postimpresionisté odklon od tradice, život, dílo a přínos P. Cézanna, V. van Gogha, P. Gauguina malby zátiší inspirované P. Cézannem Symbolismus a secese využití ornamentu ve výtvarné tvorbě návrh plakátu Avantgardní umělecké směry počátku 20. století fauvismus, expresionismus, futurismus, kubismus destrukce skutečnosti P. Picassa asambláž Abstraktní umění P. Mondrian Dada a surrealismus Akční malba a informel Nová figurace Pop-art Fotorealismus Op-art	PT: - Problematika vztahů organismů a prostředí - Člověk a životní prostředí PT: - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - Sociální komunikace - Spolupráce a soutěž

		Happening, performance Land art Konceptuální umění	
--	--	--	--

[obsah](#)

6.13 Tělesná výchova

Garant oboru: Mgr. Radek Čejka

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví.

Časová dotace v předmětu tělesná výchova pro vyšší stupeň gymnázia:

1. ročník	2 hodiny týdně
2. ročník	2 hodiny týdně
3. ročník	2 hodiny týdně
4. ročník	2 hodiny týdně

Tělesná výchova je povinná pro všechny dívky a chlapce s výjimkou krátkodobých nebo dlouhodobých úlev. Je prováděna ve specifických podmínkách tělovýchovných zařízení (tělocvična, hala) a přírody. Důraz je kladen na bezpečnost žáků, hygienickou nezávadnost prostředí, estetičnost, účelnost vybavení.

Tělesná výchova představuje nejdůležitější formu pohybového učení a pohybové kultivace žáků a je hlavním zdrojem poznatků a námětů pro zdravotní, rekreační i sportovní využití pohybu v režimu školy i mimo školu. Tělesná výchova je zaměřena na upevnění, doplnění a praktické ověření uceleného systému informací, dovedností, návyků a postojů. Ve svých cílech, obsahu a metodách navazuje na tělesnou výchovu realizovanou na 2. stupni ZŠ a nižším stupni víceletého gymnázia.

Vyučovací předmět tělesná výchova vychází ze vzdělávacího oboru Tělesná výchova z RVP G a dochází k integraci části obsahu ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví z RVP G (Zdravý způsob života a péče o zdraví, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence. V předmětu jsou dále integrovány tematické okruhy z průřezového tématu: Osobnostní a sociální výchovy (Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace a Spolupráce a soutěž).

Výuka vychází z diagnostiky a všestranného poznávání žáků. Obsah vzdělávání tvoří široké spektrum informací a pohybových nabídek podle konkrétní úrovně žáků, jejich rozvojových a zdravotních potřeb a zájmů, podmínek školy atd. Respektuje výrazné pohybové a výkonnostní rozdíly dané vývojovými a pohlavními odlišnostmi, dosavadními pohybovými zkušenostmi a zájmy žáků. Poskytuje informace vedoucí k pochopení významu, účelu a způsobu manipulace s pohybovým zatížením, je cílena na zdravotně orientovanou zdatnost žáků, na obohacování a kultivaci pohybových dovedností i prožitků ze zvládnuté pohybové činnosti.

Záměrně jsou uplatňovány činnosti, při nichž žáci vstupují do různých sociálních rolí a skupinových vztahů, zažívají různou míru odpovědnosti a pravomoci, musí samostatně rozhodovat a hodnotit, překonávat překážky, vybírat z alternativ atd.

V tělesné výchově jsou poznatky souvisejících se zdravým životním stylem získané v jiných předmětech spojovány s konkrétními pohybovými činnostmi a žák si ověřuje jejich platnost. Opačně jsou dovednosti a návyky z tělesné výchovy přenášeny do denního režimu žáků ve škole i mimo školu.

Vyučovací a učební proces je založen na vzájemné spolupráci učitele a žáka, na jejich vzájemném respektu, snaze pomoci žákovi, nepřipustit jeho fyzické či psychické poškození.

Tělesná výchova je vedena tak, aby přinášela žákům radost z pohybové činnosti, uspokojení z dosažených výsledků, ze vzájemných vztahů, vytvářených při společné činnosti, z ohleduplnosti, vzájemné pomoci a z celkové atmosféry ve výuce. Výuka je doplňována přednáškami a video ukázkami, pravidelnými závody a herními turnaji regionálního i republikového typu. Součástí výuky je v prvním či druhém ročníku lyžařský výcvikový kurz a ve třetím ročníku kurz vodácký – případně turistický. Výuka ve všech ročnících je na konci roku doplněna kurzem Ochrana člověka za mimořádných událostí.

Hodnocení a klasifikace žáků je chápána jako součást výchovného působení a vytváření vztahu k tělesné výchově a sportu jako celoživotní potřebě. Žák je hodnocen za změnu ve vlastním výkonu (dovednosti) či snahu o tuto změnu, za zvládnutí konkrétního splnitelného cíle (díličního úkolu), za zájem o tělesnou výchovu a sport, za aktivitu a vztah k pohybu, za snahu prakticky využívat některé osvojené pohybové činnosti v denním režimu. Studium tělesné výchovy lze na vyšším stupni gymnázia zakončit maturitní zkouškou v rámci nepovinného předmětu.

Výchovně vzdělávací postupy směřují k utváření klíčových kompetencí vycházející ze strategií popsaných na úrovni školy. Z nich se ve výuce předmětu Tělesná výchova nejčastěji uplatňují následující:

Kompetence k učení

- ❖ Umožňujeme žákům samostatnou přípravu, organizaci, řízení a vyhodnocování soutěží, závodů a jiných pohybových akcí na úrovni třídy (školy).
- ❖ Připravujeme pro žáky příležitosti k cílenému ověřování účinnosti některého z modelů kondičních programů pro rozvoj zdravotně orientované zdatnosti - sledování, zaznamenávání, vyhodnocování.
- ❖ Předkládáme žákům dostatek zpětných informací o jejich činnosti, o úrovni jejich pohybových dovedností, o předvedených výkonech – vše v návaznosti na vstupní instrukce a kritéria hodnocení.
- ❖ Uplatňujeme ve výuce didaktický styl, kdy si žák z nabídky samostatně volí obtížnost pohybové činnosti podle svých možností atd.
- ❖ Uplatňujeme motivaci v souladu s individuálními pohybovými zájmy a předpoklady žáků.
- ❖ Začleňujeme do výuky takové interakční formy, které umožní zažít úspěch každému žákovi v rámci týmů i samostatně.
- ❖ Zařazujeme diferencované činnosti odpovídající výkonnosti žáků (nejen pro žáky s omezením či oslabené).
- ❖ Hodnotíme žáky podle individuálního zlepšení jejich výkonu. Uplatňujeme vzájemné hodnocení žáků a sebehodnocení.
- ❖ Vytváříme příležitosti a prostor pro dostatečné osvojení pohybových dovedností.
- ❖ Vytváříme příležitosti pro ověření výkonnosti a svalové nerovnováhy (pohybové testy, apod.).
- ❖ Nabízíme příležitosti pro osvojení a praktické využití kompenzačních cvičení.
- ❖ Upozorňujeme žáky na informační zdroje související se zdravím, pohybem a sportem. Zadáváme úkoly, které vedou k vyhledávání informací o pohybových a sportovních aktivitách.
- ❖ Vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví jako nejdůležitější životní hodnotu. Klademe důraz na hygienu při TV a dodržování zásad bezpečnosti při všech sportovních aktivitách.

Kompetence k řešení problémů

- ❖ Navozujeme problémové situace, které motivují žáky k týmové spolupráci, nutnosti stanovit taktiku hry, řešit herní situace a problémy (např. sestavováním družstev z rozdílně technicky a fyzicky výkonných žáků).
- ❖ Umožňujeme žákům podílet se na přípravě a realizaci vlastních sportovních akcí. Učíme žáky jednat přiměřeně ve vypjatých situacích, hájit své stanovisko, vyjádřit svůj názor a postoj.
- ❖ Využíváme problémové učení pro rozvoj logického myšlení a analyticko-syntetický pohled na problém.

Kompetence komunikativní

- ❖ Dbáme na kulturní vyjadřování v hodinách tělesné výchovy, učíme žáky vyjadřovat se přesně, konkrétně, jednoznačně a srozumitelně používáním správného názvosloví a terminologie.
- ❖ Při mezitřídních i celoškolních soutěžích podporujeme vzájemnou komunikaci mezi věkově rozdílnými skupinami žáků.
- ❖ Důrazem na dodržování pravidel vedeme žáky ke hře v duchu „fair – play“ a zásadám olympionismu.
- ❖ Vedeme žáky ke komunikaci orientovanou na oblast sportu a sportovních výkonů.
- ❖ Učíme žáky naslouchat názorům druhých a prosazovat své vlastní v duchu asertivního jednání.

Kompetence sociální a personální

- ❖ Podporujeme sportovní činnosti ve skupinách, kde je nutná spolupráce a podíl celé skupiny na dosaženém výsledku, a to nejen při kurzech, sportovních turnajích a soutěžích.
- ❖ Vyžadujeme v hodinách dodržování pravidel bezpečnosti, zařazujeme cviky, které vedou žáka k vzájemné pomoci - dopomoc a záchrana. Umožníme žákům podílet se na vytváření pravidel chování při sportovních činnostech.
- ❖ Učíme žáky pracovat v týmech, podporujeme možnost zapojení i neprůbojných a málo iniciativních žáků a rozvíjíme jejich schopnost zastávat různé role; vnímat své vzájemné odlišnosti jako podmínku úspěšné spolupráce. Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.

Kompetence občanské

- ❖ Netolerujeme v hodině sociálně patologické jevy, nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci. Důsledně dbáme na dodržování pravidel slušného chování.
- ❖ Uplatňujeme pozitivní hodnocení a motivaci žáků.
- ❖ Podporujeme zájem a účast žáků na sportovních soutěžích a akcích pořádaných na místní i regionální úrovni.

- ❖ Vyžadujeme vhodné sportovní vybavení pro výuku. Dohlížíme na to, aby příprava cvičebního nářadí splňovala zásady bezpečnosti, a tím vedeme žáky k ochraně zdraví.
- ❖ Učíme žáky chování v krizových nebo zdraví a život ohrožujících situacích, s technikou první pomoci.

Kompetence k podnikavosti

- ❖ Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestáme, kvalitní práci pochválíme.
- ❖ Zařazujeme průběžně hodnocení a vedeme žáky k sebehodnocení. Vhodnou motivací vedeme žáky k postupnému pohybovému sebezdokonalování a posilujeme jejich sebevědomí.
- ❖ Podporujeme vlastní iniciativu a tvořivost.
- ❖ Vedeme žáky ke stanovování reálných cílů, k průběžné kontrole jejich naplňování a kritickému hodnocení
- ❖ Motivujeme žáky k dosahování úspěchů osobních i skupinových.

Tělesná výchova

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
1. VG			
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Žák ◀organizace svého pohybového režimu pomocí vhodné a dostupné pohybové aktivity v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami ◀ověří pomocí jednoduchých testů svoji úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy ◀usiluje o optimální rozvoj své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí a pro vlastní použití upraví vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení a rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti ◀vybere a samostatně upraví vhodné soubory cvičení zaměřené na kompenzaci jednostranného zatížení a na prevenci a případnou korekci svalové nerovnováhy ◀samostatně připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné pohybové zatížení ◀zná a využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci ◀uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí ◀poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách	Žák ◀zná svoji současnou úroveň pohybových dovedností a znalostí ◀aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem ◀zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, vytváří varianty osvojených pohybových her ◀podle své úrovně zvládne a procvičí samostatně jednotlivé TV aktivity (hry, atletiku, gymnastiku, pořadová cvičení, rozvečky) ◀zvládá organizaci prostoru a činnosti, výběr sportovní výstroje a výstroje ◀chápe význam pohybových aktivit a relaxačních cvičení pro zdraví ◀uplatňuje základy chování a bezpečnosti při TV, sportu a při sport. soutěžích i v méně známém prostředí ◀uplatňuje základy správné životosprávy, odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím ◀usiluje o aktivní podporu zdraví ◀poskytne první pomoc i v nestandardních podmínkách ☐ ◀vhodná příprava na horskou túru na lyžích, na pobyt v zimní přírodě ◀ ☐ vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím a vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví; dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch	Zdravotně zaměřená cvičení Zdravotně orientovaná zdatnost - složky Kondiční testy Individuální pohybový režim Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Kompenzační, vyrovnávací, relaxační, posilovací, dechová cvičení Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí Rizikové faktory při pohybových cvičeních a jejich eliminace Regenerace, tělesná a duševní hygiena Relaxace a péče o zdraví První pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách. Improvizované ošetření poranění a odsun raněného Výstroj a výstroj pro pobyt v přírodě a lyžování Pohybové dovednosti a pohybový výkon s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity Tradiční i netradiční náčiní Přípravná, kondiční, tvořivá a estetická cvičení Pohybové odlišnosti a handicap (věk, pohlaví, výkonnost...) Gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí Posilovací a kompenzační cvičení Estetické a kondiční formy cvičení s	PT: - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Osobnostní a sociální výchova Vztah žáka k sobě samému k ostatním lidem, k okolnímu prostředí, k normám i hodnotám. Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění Vzájemné poznávání se ve skupině /třídě Péče o dobré vztahy - empatie, podpora, pomoc Smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci.

◀zná zásady bezpečnosti a orientace v zimní krajině ◀usiluje o zdravý způsob života a pečuje o zdraví ◀zná správné modely chování při mimořádných událostech ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ Žák ◀provádí v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži ◀zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností, které používá při svém pohybovém sebezdokonalování ◀posoudí kvalitu osvojované pohybové činnosti a jejích složek částí, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní osvojené postupy vedoucí k potřebné změně ◀přizpůsobuje svou pohybovou činnost skladbě ostatních sportujících s přihlédnutím a respektováním individuálních rozdílů (věk, pohlaví, výkonnost, atd.) ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ Žák ◀užívá osvojené tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, organizátora soutěží ◀volí dle osvojované pohybové činnosti vhodnou výzbroj a výstroj ◀aktivně naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému	aktivní podpory zdraví ◀zná a uplatňuje zásady zdravé výživy ◀vysvětlí na příkladech správné chování při mimořádných událostech ◀Prokáže praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události ◀Zná způsoby likvidace následků hromadného zasažení obyvatel Žák ◀ovládá činnosti podporující pohybové učení ◀zná základní tělovýchovné pojmy, povely, signály ◀bude znát pravidla osvojovaných her, závodů a soutěží ◀zhodnotí kvalitu vlastní pohybové činnosti a v případě nutnosti provede korekci vedoucí k odstranění jejích nedostatků ◀posuzuje, měří a hodnotí pohybové činnosti ◀zvládá pohybové dovednosti a návyky v gymnastice v úpolových cvičeních, v atletice, v pohybových hrách se zaměřením na rychlost, vytrvalost, výbušnost, ve sportovních hrách (košíková, kopaná, florbal, odbíjená, softball) ◀zná druhy lyží ◀získá základní lyžařské dovednosti a návyky (jízda na vleku, jízda šikmo svahe, brždění, odšlapování, základní oblouk,....) Žák ◀jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje ◀organizuje pohybové činnosti a soutěže na úrovni školy ◀změří, zaznamená a vyhodnotí základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	hudbou a rytmickým doprovodem - rytmická gymnastika Úpoly – základy sebeobrany Atletika - sprinty, vytrvalý běh na dráze a v terénu, štafetový běh, skok do dálky a do výšky, hody, vrh koulí Přípravná atletická cvičení (běž. abeceda, odrazová příprava...) Sportovní hry (košíková, florbal, kopaná, odbíjená, softball...) - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel Turistika a pobyt v přírodě Plavání – zdokonalování plaveckých technik, skoky do vody, dopomoc, záchrana tonoucího Další netradiční pohybové činnosti a aktivity (dle zájmu žáků) Sporty vyžadující zvláštní klimatické, prostorové nebo materiální podmínky - Specifické poznatky, návyky: lyžařská výstroj a výzbroj, základní techniky sjezdového a běžeckého lyžování Lyžování běžecké, sjezdové snowboarding (výběr dle zájmu žáků a podmínek školy) Komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech Organizace, propagace a vyhodnocení pohybových činností a akcí - v nestandardních podmínkách; Sportovní výstroj a výzbroj – účelnost funkčnost, bezpečnost... Historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci... Olympismus, fair play, sport handicap Pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží	
--	---	---	--

pohlavní, ochranu přírody při sportu ◀respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí, spolupracuje na taktice vedoucí k úspěchu družstva ◀respektuje pravidla osvojovaných sportů, rozhoduje a spolurozhoduje utkání závody, soutěže na úrovni školy ◀sleduje dle pokynů určené pohybové výkony, sportovní výsledky a činnosti související s pohybem a zdravím – data eviduje, vyhodnotí a vhodně prezentuje ◀zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	◀orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace ◀bude mít možnost účastnit se na sportovních soutěžích mezi školami nejen v rámci AŠSK	Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech – sportovní role Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování Zásady jednání a chování při různých činnostech (lyžování, snowboarding...)	
--	---	---	--

Tělesná výchova

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
2. VG			
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Žák ◀ organizace svého pohybového režimu pomocí vhodné a dostupné pohybové aktivity v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami ◀ ověří pomocí jednoduchých testů svoji úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy ◀ usiluje o optimální rozvoj své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí a pro vlastní použití upraví vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení a rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti ◀ vybere a samostatně upraví vhodné soubory cvičení zaměřené na kompenzaci jednostranného zatížení a na prevenci a případnou korekci svalové nerovnováhy ◀ samostatně připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné pohybové zatížení ◀ zná a využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci ◀ uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém	Žák ◀ zná svoji současnou úroveň pohybových dovedností a znalostí ◀ aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem ◀ zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, vytváří varianty osvojených pohybových her ◀ podle své úrovně zvládne a procvičí samostatně jednotlivé TV aktivity (hry, atletiku, gymnastiku, pořadová cvičení, rozevíčky) ◀ zvládá organizaci prostoru a činnosti, výběr sportovní výzbroje a výstroje ◀ chápe význam pohybových aktivit a relaxačních cvičení pro zdraví ◀ uplatňuje základy chování a bezpečnosti při TV, sportu a při sport. soutěžích i v méně známém prostředí ◀ uplatňuje základy správné životosprávy, odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím ◀ usiluje o aktivní podporu zdraví ◀ poskytne první pomoc i v nestandardních podmínkách ◀ vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím a vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví; dovede posoudit různé způsoby chování lidí z	Zdravotně zaměřená cvičení Zdravotně orientovaná zdatnost - složky Kondiční testy Individuální pohybový režim Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Kompenzační, vyrovnávací, relaxační, posilovací, dechová cvičení Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí Rizikové faktory při pohybových cvičeních a jejich eliminace Regenerace, tělesná a duševní hygiena Relaxace a péče o zdraví První pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách Improvizované ošetření poranění a odsun raněného Civilizační choroby, poruchy příjmu potravy Pohybové dovednosti a pohybový výkon s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity Tradiční i netradiční náčiní Přípravná, kondiční, tvořivá a estetická cvičení	PT: - Sociální komunikace

prostředí ◀ poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách ◀ zná rizika ohrožující zdraví a ví jak jim předcházet ◀ zná správné modely chování při mimořádných událostech ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ Žák ◀ provádí v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži ◀ zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností, které používá při svém pohybovém sebezdokonalování ◀ posoudí kvalitu osvojované pohybové činnosti a jejích stěžejních částí, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní osvojené postupy vedoucí k potřebné změně ◀ přizpůsobuje svou pohybovou činnost skladbě ostatních sportujících s přihlédnutím a respektováním individuálních rozdílů (věk, pohlaví, výkonnost, atd.)	hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory ◀ zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování ◀ je si vědom důsledků při porušování paragrafů TZ souvisejících s výrobou a držením návykových látek, dále se všemi formami individuálního i skupinového násilí. ◀ vysvětlí na příkladech správné chování při mimořádných událostech ◀ prokáže praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události ◀ zná způsoby likvidace následků hromadného zasažení obyvatel Žák ◀ ovládá činnosti podporující pohybové učení ◀ zná základní tělovýchovné pojmy, povely, signály ◀ bude znát pravidla osvojovaných her, závodů a soutěží ◀ zhodnotí kvalitu vlastní pohybové činnosti a v případě nutnosti provede korekci vedoucí k odstranění jejích nedostatků ◀ posuzuje, měří a hodnotí pohybové činnosti ◀ zvládá pohybové dovednosti a návyky v gymnastice v úpolových cvičeních, v atletice, v pohybových hrách se zaměřením na rychlost, vytrvalost, výbušnost, ve sportovních hrách (košíková, kopaná, florbal, odbíjená, softball)	Pohybové odlišnosti a handicap (věk, pohlaví, výkonnost...) Gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí Posilovací a kompenzační cvičení Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - rytmická gymnastika Úpoly – základy sebeobrany Atletika - sprinty, vytrvalý běh na dráze a v terénu, štafetový běh, skok do dálky a do výšky, hody, vrh koulí Průpravná atletická cvičení (běžecká abeceda, odrazová příprava...) Sportovní hry (košíková, florbal, kopaná, odbíjená, softball...) - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel Další netradiční pohybové činnosti a aktivity (dle zájmu žáků) Komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech Organizace, propagace a vyhodnocení pohybových činností a akcí - v nestandardních podmínkách; Sportovní výstroj a výzbroj – účelnost funkčnost, bezpečnost... Historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci... Olympismus, fair play, sport handicap Pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech – sportovní role Měření výkonů a posuzování pohybových	
---	--	--	--

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ Žák ◀užívá osvojené tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, organizátora soutěží ◀volí dle osvojované pohybové činnosti vhodnou výzbroj a výstroj ◀aktivně naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu ◀respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí, spolupracuje na taktice vedoucí k úspěchu družstva ◀respektuje pravidla osvojovaných sportů, rozhoduje a spolurozhoduje utkání závody, soutěže na úrovni školy ◀sleduje dle pokynů určené pohybové výkony, sportovní výsledky a činnosti související s pohybem a zdravím – data eviduje, vyhodnotí a vhodně prezentuje ◀zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	Žák ◀jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje ◀organizuje pohybové činnosti a soutěže na úrovni školy ◀změří, zaznamená a vyhodnotí základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky ◀orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace ◀bude mít možnost účastnit se na sportovních soutěžích mezi školami nejen v rámci AŠSK	dovedností - měření, evidence, vyhodnocování	
--	---	---	--

Tělesná výchova

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
3. VG			
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Žák ◀ organizace svého pohybového režimu pomocí vhodné a dostupné pohybové aktivity v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami ◀ ověří pomocí jednoduchých testů svoji úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy ◀ usiluje o optimální rozvoj své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí a pro vlastní použití upraví vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení a rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti ◀ vybere a samostatně upraví vhodné soubory cvičení zaměřené na kompenzaci jednostranného zatížení a na prevenci a případnou korekci svalové nerovnováhy ◀ samostatně připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné pohybové zatížení ◀ zná a využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci ◀ uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém	Žák ◀ zná svoji současnou úroveň pohybových dovedností a znalostí ◀ aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem ◀ zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, vytváří varianty osvojených pohybových her ◀ podle své úrovně zvládne a procvičí samostatně jednotlivé TV aktivity (hry, atletiku, gymnastiku, pořadová cvičení, rozevčičky) ◀ zvládá organizaci prostoru a činnosti, výběr sportovní výzbroje a výstroje ◀ chápe význam pohybových aktivit a relaxačních cvičení pro zdraví ◀ uplatňuje základy chování a bezpečnosti při TV, sportu a při sport. soutěžích i v méně známém prostředí ◀ uplatňuje základy správné životosprávy, odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím ◀ usiluje o aktivní podporu zdraví ◀ vysvětlí na příkladech správné chování při mimořádných událostech ◀ prokáže praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události ◀ zná způsoby likvidace následků hromadného zasažení obyvatel	Zdravotně zaměřená cvičení Zdravotně orientovaná zdatnost - složky Kondiční testy Individuální pohybový režim Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Kompenzační, vyrovnávací, relaxační, posilovací, dechová cvičení Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí Rizikové faktory při pohybových cvičeních a jejich eliminace Regenerace, tělesná a duševní hygiena Relaxace a péče o zdraví První pomoc při TV a sportu v různém prostředí Výzbroj a výstroj pro pobyt v přírodě a na vodě Pohybové hry - s různým zaměřením Pohybové hry pro zdokonalování pohybových dovedností, pohybové hry psychomotorické, dobrodružné (new games) aj. Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení.	PT: - Spolupráce a soutěž

prostředí ◀ poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách ◀ osvojí si další pohybové dovednosti ◀ odmítá drogy a jiné škodliviny ◀ uplatňuje vhodné a bezpečné chování ◀ zná zásady bezpečnosti a orientace v terénu a na vodě; smluvené orientační a výstražné značky a tabule; přivolání pomoci... ◀ zná správné modely chování při mimořádných událostech ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ Žák ◀ provádí v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži ◀ zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností, které používá při svém pohybovém sebezdokonalování ◀ posoudí kvalitu osvojované pohybové činnosti a jejích stěžejních částí, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní osvojené postupy vedoucí k potřebné změně ◀ přizpůsobuje svou pohybovou činnost skladbě ostatních sportujících s přihlédnutím a respektováním individuálních rozdílů (věk, pohlaví, výkonnost, atd.)	◀ zvládne základní první pomoc při stavech ohrožujících život, a to i v improvizovaných podmínkách ◀ vhodná příprava na vodácký kurz Žák ◀ ovládá zásady přípravy organismu před pohybovou činností a po ukončení pohybové činnosti ◀ dodržuje správné držení těla ve stoji, sedu, při zvedání břemen atd. ◀ zná základní tělovýchovné pojmy, činnosti na konkrétní povely a signály ◀ přiměřeně svým schopnostem zvládá akrobatické sestavy ◀ zvládá přiměřeně svým schopnostem gymnastické prvky ◀ zná techniky rytmického cvičení ◀ zná pravidla osvojovaných her, závodů a soutěží ◀ posuzuje, měří a hodnotí pohybové činnosti ◀ zhodnotí kvalitu vlastní pohybové činnosti a v případě nutnosti provede korekci vedoucí k odstranění jejích nedostatků ◀ chápe význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost ◀ přiměřeně svým schopnostem zvládá základní atletické disciplíny teoreticky i prakticky ◀ ovládá přiměřeným způsobem sportovní hry (HS) ◀ zná konstrukce lodí, jejich údržbu a servis ◀ základní vodácká pravidla pro pobyt na vodě	Gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí, záchrana a dopomoc při gymnastice Tanec a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem Průpravné úpoly Základní atletická pravidla soutěží, rozhodování o umístění ve skocích, hodech atd. Speciální běžecká cvičení, běžecké starty, sprinty... Skoky- skok do dálky, skok do výšky Hody a vrhy, Sportovní hry, Házená, Basketbal (osobní obranný systém, zónová obrana), Fotbal, Volejbal (odbíjení, příjem, podání, základy herních systémů) Florbal Softbal – pravidla, technika nadhozu a odpalu Další netradiční pohybové činnosti a aktivity (dle zájmu žáků) Sporty vyžadující zvláštní klimatické, prostorové nebo materiální podmínky – turistika, vodní turistika a pobyt v přírodě Specifické poznatky, návyky: výstroj a výzbroj Pohybové činnosti – vodácký výcvik Plavání – zdokonalování plaveckých technik, skoky do vody, dopomoc, záchrana tonoucího Komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech Organizace, propagace a vyhodnocení pohybových činností a akcí - v nestandardních podmínkách; Sportovní výstroj a výzbroj – účelnost	
---	---	--	--

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ Žák ◀užívá osvojené tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, organizátora soutěží ◀volí dle osvojované pohybové činnosti vhodnou výzbroj a výstroj ◀aktivně naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu ◀respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí, spolupracuje na taktice vedoucí k úspěchu družstva ◀respektuje pravidla osvojovaných sportů, rozhoduje a spolurozhoduje utkání závody, soutěže na úrovni školy ◀sleduje dle pokynů určené pohybové výkony, sportovní výsledky a činnosti související s pohybem a zdravím – data eviduje, vyhodnotí a vhodně prezentuje ◀zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	Žák ◀jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje ◀organizuje pohybové činnosti a soutěže na úrovni školy ◀změří, zaznamená a vyhodnotí základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky ◀orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace ◀bude mít možnost účastnit se na sportovních soutěžích mezi školami nejen v rámci AŠSK	funkčnost, bezpečnost... Historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci.... Olympismus, fair play, sport handicap Pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech – sportovní role Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech (turistický-vodácký kurz)	
--	---	--	--

Tělesná výchova

Očekávané výstupy z RVP GV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
4. VG			
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Žák ◀ organizace svého pohybového režimu pomocí vhodné a dostupné pohybové aktivity v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami ◀ ověří pomocí jednoduchých testů svoji úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy ◀ usiluje o optimální rozvoj své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí a pro vlastní použití upraví vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení a rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti ◀ vybere a samostatně upraví vhodné soubory cvičení zaměřené na kompenzaci jednostranného zatížení a na prevenci a případnou korekci svalové nerovnováhy ◀ samostatně připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné pohybové zatížení ◀ zná a využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci ◀ uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí ◀ poskytne první pomoc při sportovních	Žák ◀ zná svoji současnou úroveň pohybových dovedností a znalostí ◀ aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem ◀ zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, vytváří varianty osvojených pohybových her ◀ podle své úrovně zvládne a procvičí samostatně jednotlivé TV aktivity (hry, atletiku, gymnastiku, pořadová cvičení, rozevíčky) ◀ zvládá organizaci prostoru a činnosti, výběr sportovní výzbroje a výstroje ◀ chápe význam pohybových aktivit a relaxačních cvičení pro zdraví ◀ uplatňuje základy chování a bezpečnosti při TV, sportu a při sport. soutěžích i v méně známém prostředí ◀ uplatňuje základy správné životosprávy, odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím ◀ usiluje o aktivní podporu zdraví ◀ vysvětlí na příkladech správné chování při mimořádných událostech ◀ prokáže praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události ◀ zná způsoby likvidace následků hromadného zasažení obyvatel ◀ zvládne základní první pomoc při stavech ohrožujících život, a to i v improvizovaných	Zdravotně zaměřená cvičení Zdravotně orientovaná zdatnost - složky Kondiční testy Individuální pohybový režim Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Kompenzační, vyrovnávací, relaxační, posilovací, dechová cvičení Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí Rizikové faktory při pohybových cvičeních a jejich eliminace Regenerace, tělesná a duševní hygiena Relaxace a péče o zdraví První pomoc při TV a sportu v různém prostředí Pohybové hry - s různým zaměřením Pohybové hry pro zdokonalování pohybových dovedností, pohybové hry psychomotorické, dobrodružné (new Games) aj. Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí, záchrana a dopomoc při gymnastice Tanec a kondiční formy cvičení s hudbou a	PT: - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Psychohygiena

či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách ◀osvojí si další pohybové dovednosti ◀odmítá drogy a jiné škodliviny ◀uplatňuje vhodné a bezpečné chování ◀zná správné modely chování při mimořádných událostech ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ Žák ◀provádí v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži ◀zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností, které používá při svém pohybovém sebezdokonalování ◀posoudí kvalitu osvojované pohybové činnosti a jejích stěžejních částí, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní osvojené postupy vedoucí k potřebné změně ◀přizpůsobuje svou pohybovou činnost skladbě ostatních sportujících s přihlédnutím a respektováním individuálních rozdílů (věk, pohlaví, výkonnost, atd.) ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ Žák ◀užívá osvojené tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, organizátora soutěží ◀volí dle osvojované pohybové činnosti	podmínkách Žák ◀ovládá zásady přípravy organismu před pohybovou činností a po ukončení pohybové činnosti ◀dodržuje správné držení těla ve stoji, sedu, při zvedání břemen atd. ◀zná základní tělovýchovné pojmy, činnosti na konkrétní povely a signály ◀přiměřeně svým schopnostem zvládá akrobatické a jejich vazby a sestavy ◀zvládá přiměřeně svým schopnostem gymnastické prvky ◀zná techniky rytmického cvičení ◀zná pravidla osvojovaných her, závodů a soutěží ◀posuzuje, měří a hodnotí pohybové činnosti ◀zhodnotí kvalitu vlastní pohybové činnosti a v případě nutnosti provede korekci vedoucí k odstranění jejích nedostatků ◀chápe význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost ◀přiměřeně svým schopnostem zvládá základní atletické disciplíny teoreticky i prakticky ◀ovládá přiměřeným způsobem sportovní hry (HS) Žák ◀jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje	rytmickým doprovodem Průpravné úpoly Základní atletická pravidla soutěží, rozhodování o umístění ve skocích, hodech atd. Speciální běžecká cvičení, běžecké starty, sprinty... Skoky- skok do dálky, skok do výšky Hody a vrhy, Sportovní hry, Házená, Basketbal (osobní obranný systém, zónová obrana), Fotbal, Volejbal (odbíjení, příjem, podání, základy herních systémů) Florbal Softbal – pravidla, technika nadhozu a odpalu Další netradiční pohybové činnosti a aktivity (dle zájmu žáků) Komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech Organizace, propagace a vyhodnocení pohybových činností a akcí - v nestandardních podmínkách; Sportovní výstroj a výzbroj – účelnost funkčnost, bezpečnost... Historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci... Olympismus, fair play, sport handicap Pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech – sportovní role Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování	
---	---	--	--

vhodnou výzbroj a výstroj ◀aktivně naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu ◀respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí, spolupracuje na taktice vedoucí k úspěchu družstva ◀respektuje pravidla osvojovaných sportů, rozhoduje a spolurozhoduje utkání závody, soutěže na úrovni školy ◀sleduje dle pokynů určené pohybové výkony, sportovní výsledky a činnosti související s pohybem a zdravím – data eviduje, vyhodnotí a vhodně prezentuje ◀organizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	◀organizuje pohybové činnosti a soutěže na úrovni školy ◀změří, zaznamená a vyhodnotí základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky ◀orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace ◀bude mít možnost účastnit se na sportovních soutěžích mezi školami nejen v rámci AŠSK		
--	--	--	--

7 HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

V souladu s ustanoveními zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, vyhláškou č.13/2005 Sb., MŠMT ČR o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, ve znění pozdějších předpisů a na základě vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů

vydávám po projednání v pedagogické radě školy tato pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků jsou součástí Školního řádu Gymnázia Vodňany.

Úvod

Nedílnou součástí výchovně vzdělávací práce školy je hodnocení a klasifikace žáků. Jde o složitý proces, který klade vysoké požadavky na všechny účastníky výchovně vzdělávacího procesu. Cílem Pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků je stanovit všem jednoznačně platná kritéria pro hodnocení.

Hodnocení a klasifikace žáků gymnázia je součástí jejich výchovy a vzdělávání. Účelem hodnocení a klasifikace je přispívat k odpovědnému vztahu žáka k výchově a vzdělávání v souladu se školskými předpisy. Výsledky hodnocení a klasifikace uvede škola na vysvědčení.

Žák se účastní výchovně vzdělávacího procesu jako jeho aktivní subjekt. Pro školu je v tomto smyslu partnerem, který prostřednictvím sebehodnocení přebírá postupně za svůj osobní rozvoj stále větší díl odpovědnosti.

Hodnocení žáků

1 Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je:

- 1.1 jednoznačné,
- 1.2 srozumitelné,
- 1.3 srovnatelné s předem stanovenými kritérii,
- 1.4 věcné,
- 1.5 všestranné.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků musí plnit zároveň svou funkci:

- ✓ motivační,
- ✓ informativní,
- ✓ výchovnou,
- ✓ regulativní,
- ✓ diferenciací,
- ✓ prognostickou.

2 Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebním plánu jednotlivých předmětů a školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Čl. A

Zásady klasifikace a způsob získávání podkladů pro klasifikaci

1 Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník (dále jen učitel) uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi (např. učitel klasifikuje jen probrané učivo; před prověřováním znalostí mají žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva; účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí).

2 Klasifikační stupeň určuje učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Pokud předmět vyučuje více učitelů, určí stupeň prospěchu po vzájemné dohodě. Výjimku tvoří komisionální zkoušky (viz čl. I). Vyučující jsou povinni seznámit žáky s metodami a formami získávání podkladů pro klasifikaci v daném předmětu.

3 Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, kterých žák dosáhl za celé klasifikační období. Přihlíží se k systematičnosti v práci žáka po celé klasifikační období.

4 Hodnocení chování žáka ve škole i při akcích školy je nedílnou součástí celkového hodnocení žáka. Všechny projevy porušování norem chování, agresivity (včetně verbálních forem), netolerance či xenofobie je povinen řešit okamžitě ten pedagogický pracovník, který je projevu přítomen (popř. vykonává dohled nad žáky). V co nejkratší době informuje třídního učitele a v případě závažnějších přestupků ředitelku školy.

5 Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednávají na pedagogické radě.

6 Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitelka školy, zapíše učitelé příslušných předmětů číslíci výsledky celkové klasifikace do programu Bakalář a připraví návrhy na umožnění klasifikace v náhradním termínu.

7 Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

7.1 soustavným diagnostickým pozorováním žáka,

7.2 soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,

7.3 různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy,

7.4 kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými učebními osnovami,

7.5 analýzou různých činností žáka,

7.6 konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s pracovníky školních poradenských center,

7.7 rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.

8 Vyučující ve všech předmětech jsou povinni průběžně během školního roku hodnotit žáky, vhodně kombinovat podle typu předmětu a ročníku ústní a písemné ověřování získaných znalostí, vědomostí a dovedností a sebehodnocení žáka. **Učitel musí mít vždy dostatečné podklady pro hodnocení a klasifikaci žáka** (např. bodovací systém, popř. jiné metody a formy hodnocení). **Počet a druh zkoušek v daném klasifikačním období odpovídá hodinové dotaci předmětu ve školním vzdělávacím plánu či jeho charakteru a zohledňuje i věkové zvláštnosti žáků.** Stanovení počtu zkoušek je plně v kompetenci vyučujícího; dodrženy musí být minimální hodnoty pro klasifikaci povinných a volitelných předmětů. U předmětů s jednohodinovou týdenní dotací ve vzdělávacím programu školy jsou povinným minimem alespoň dvě známky z průběžného hodnocení výsledků vzdělávání žáka. U předmětů s dvouhodinovou týdenní dotací jsou závazným minimem alespoň tři známky. U předmětů s tří- a vícehodinovou týdenní dotací jsou závazným minimem alespoň čtyři známky z průběžného hodnocení výsledků vzdělávání žáka. Stanovení kritérií klasifikace pro nepovinné předměty je zcela v kompetenci vyučujícího.

9 Po ústním vyzkoušení, které probíhá vždy před kolektivem třídy nebo skupinou žáků navštěvující daný předmět, oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Učitel své hodnocení slovně zdůvodní. Výsledky hodnocení písemných zkoušek, prací a praktických činností oznámí žákovi zpravidla do týdne; nejpozději však do 10 pracovních dnů. Zákonným zástupcům sděluje vyučující klasifikaci a výsledky hodnocení žáka individuálně a neveřejně.

10 Termín písemného ověřování znalostí většího rozsahu oznamuje vyučující žákům zpravidla předem. O termínu písemné práce, která trvá více než 30 minut a zahrnuje učivo za delší časové období, informuje učitel žáky minimálně 5 dnů předem. V jednom dni mohou žáci všech ročníků konat pouze jednu zkoušku uvedeného charakteru.

11 Učitel je povinen vést evidenci o průběžném hodnocení žáka a v případě potřeby ji doložit zástupci ředitelky školy, ředitelce školy. Učitel je povinen uchovávat písemné práce žáků po celé období školního roku (tj. do 31.8.); nepodléhají-li archivaci. Zákonní zástupci žáka jsou informováni o hodnocení výsledků vzdělávání a o chování žáka vždy přímo učiteli jednotlivých předmětů, popř. třídním učitelem (třídní schůzky, konzultační odpoledne). Při mimořádném zhoršení prospěchu a chování žáka také výchovným poradcem školy či metodikem prevence; při dlouhodobě diagnostikovaných studijních problémech či přetrvávajících problémech v chování žáka ředitelkou školy.

12 Součástí klasifikace ve IV. ročníku nižšího stupně gymnázia je známka z „výstupního“ testu v příslušném pololetí. **V maturitním ročníku je ve 2. pololetí nutnou podmínkou klasifikace známka ze závěrečné práce z jednoho maturitního předmětu (nebo práce ze středoškolské odborné činnosti či práce pro nadaci města Vodňany, které byly realizované na vyšším gymnáziu), odevzdaná v předepsaném formátu (vždy do 31.3.).**

13 Pokud žák zamešká v daném klasifikačním období v některém předmětu více než 25% vyučovacích hodin, nebude v daném klasifikačním období z předmětu hodnocen. Ředitelka školy stanoví pro jeho hodnocení náhradní termín. Průběh zkoušky v náhradním termínu se řídí dle čl. K těchto pravidel; tj. Způsobem hodnocení žáka v náhradním termínu. Ve výjimečných případech může vyučující navrhnout konání zkoušky v náhradním termínu i žákovi, který zameškal méně než 25 % vyučovacích hodin daného předmětu, ale z důvodu absence nezískal dostatek podkladů pro hodnocení výsledků vzdělávání na vysvědčení.

Čl. B

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků (autoevaluace)

- 1 Kromě forem hodnocení práce žáků ze strany pedagogických pracovníků mají žáci možnost používat také formy sebehodnocení. Škola jim pro tyto formy vytváří odpovídající podmínky. Tím je zajišťována také zpětná vazba objektivitě hodnocení ze strany školy jako vzdělávací instituce.
- 2 Škola může žákům nabídnout účast na srovnávacích objektivizovaných testech (SCIO, KALIBRO), které jsou ověřenou formou vnější srovnávací evaluace.
- 3 Žák má právo vyjadřovat se ke své práci i svému hodnocení v jednotlivých předmětech. Organizaci sebehodnocení žáků v jednotlivém předmětu určuje vyučující po projednání se zástupcem ředitelky školy/ředitelkou školy.
- 4 Autoevaluace je přirozenou součástí výchovně vzdělávacího procesu, posiluje u žáků vědomí odpovědnosti za kvalitu svého vzdělávání a osobní progres.
- 5 Učitel vede žáka ke zdravému a objektivnímu sebehodnocení, ke schopnosti přímé aplikace získaných kompetencí v praxi, k schopnosti orientace v daném problému s využitím získaných vědomostí, znalostí, dovedností, dále i k schopnosti prosadit se v třídním kolektivu při řešení týmového úkolu, k schopnosti samostatné prezentace svých znalostí formou otevřených mluvních cvičení, psaných textů ve formě úvah, zamyšlení se a k schopnosti výběru.
- 6 Žák si v rámci svého vzdělávání přivyká na přirozenou situaci, kdy sebehodnocení doprovází hodnocení učitelem, skupinou či jiným žákem a bude s ním konfrontováno. Žák tak získává možnost porovnat si své hodnocení, s hodnocením pedagoga či ostatních spolužáků.
- 7 Při sebehodnocení se žák snaží pojmenovat především to, co se mu daří/nedaří, a navrhnout následný postup. Učitel podporuje u žáka zejména samostatnost a schopnost formulovat myšlenky.
- 8 Autoevaluace žáka nenahrazuje klasické hodnocení žáka učitelem, nýbrž je jeho vhodným doplněním a aktualizacím prvkem, který se snaží o co nejvyšší míru zapojení žáka do výchovně vzdělávacího procesu.

Čl. C

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

- 1 Na konci školního roku třídní učitel (nebo pověřený zástupce) vydá žákovi vysvědčení; za první pololetí obvykle výpis z vysvědčení.
- 2 Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen „klasifikace“).
- 3 Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

Čl. D

Stupně hodnocení a klasifikace v souladu s ustanovením §3 vyhlášky č. 13/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů

- 1 V denní formě vzdělávání se chování žáka hodnotí stupni hodnocení:
 - 1.1 1 – velmi dobré,
 - 1.2 2 – uspokojivé,
 - 1.3 3 – neuspokojivé.

2 Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- 2.1 **1 – výborný,**
- 2.2 **2 – chvalitebný,**
- 2.3 **3 – dobrý,**
- 2.4 **4 – dostatečný,**
- 2.5 **5 – nedostatečný.**

Hodnocení musí být vždy vyjádřeno celým stupněm prospěchu.

Není-li možné žáka hodnotit z některého předmětu, uvede se na vysvědčení u příslušného předmětu místo stupně prospěchu slovo „nehodnocen(a)“.

Pokud je žák z vyučování některého předmětu zcela uvolněn, uvede se na vysvědčení u příslušného předmětu místo stupně prospěchu slovo „uvolněn(a)“.

Čl. E

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni

- 1 **prospěl(a) s vyznamenáním,**
- 2 **prospěl(a),**
- 3 **neprospěl(a),**
- 4 **nehodnocen(a).**

1 Žák je hodnocen stupněm

1.1 **prospěl(a) s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 (chvalitebný), průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré,

1.2 **prospěl(a)**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 (nedostatečný) nebo odpovídajícím slovním hodnocením,

1.3 **neprospěl(a)**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 (nedostatečný) nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

2 Žák je nehodnocen

2.1. **nehodnocen(a)**, není-li ho možné hodnotit z některého předmětu na konci prvního pololetí ani v náhradním termínu.

Čl. F

Postup do vyššího ročníku, opakování ročníku

1 Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn, **pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku**. Do vyššího ročníku postoupí i žák nižšího stupně gymnázia, který již v rámci tohoto stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

2 Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do konce června daného školního roku. Není-li možné žáka hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí. Není-li žák hodnocen z povinného předmětu vyučovaného pouze v prvním pololetí ani v náhradním termínu, neprospěl.

3 Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník. Není-li žák hodnocen ani v tomto termínu, neprospěl.

4 Žák, který na konci druhého pololetí neprospěl nejvýše ze 2 povinných předmětů, nebo žák, který neprospěl na konci prvního pololetí nejvýše ze 2 povinných předmětů vyučovaných pouze v prvním pololetí, koná z těchto předmětů opravnou zkoušku nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelkou školy. Opravné zkoušky jsou komisionální.

5 Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitelka školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do doby náhradního termínu opravné zkoušky navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.

6 Má-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitelku školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitelka školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitelka školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

7 V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitelka školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu výchovného zaměření ředitelka školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků podle § 30 odst. 2 školského zákona. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitelka školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti.

8 Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitelka školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

9 Ředitelka školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

10 Žák, který splnil povinnou školní docházku, může zanechat vzdělávání na základě písemného sdělení doručeného ředitelce školy. Součástí sdělení nezletilého žáka je souhlas jeho zákonného zástupce.

11 Jestliže se žák, který splnil povinnou školní docházku, neúčastní po dobu nejméně 5 vyučovacích dnů vyučování a jeho neúčast není omluvena, vyzve ředitelka školy písemně zletilého žáka nebo zákonného zástupce nezletilého žáka, aby neprodleně doložil důvody žákovy nepřítomnosti; zároveň upozorní, že jinak bude posuzován, jako by vzdělávání zanechal. Žák, který do 10 dnů od doručení výzvy do školy nenastoupí nebo nedoloží důvod nepřítomnosti, se posuzuje, jako by vzdělávání zanechal posledním dnem této lhůty; tímto dnem přestává být žákem školy.

12 Žák, který po splnění povinné školní docházky nepostoupil do vyššího ročníku, přestává být žákem školy posledním dnem příslušného školního roku nebo po tomto dni dnem následujícím po dni, kdy nevykonal opravnou zkoušku nebo neprospěl při hodnocení v náhradním termínu, anebo dnem následujícím po dni nabytí právní moci rozhodnutí o nepovolení opakování ročníku.

Čl. G

Klasifikace chování

1 Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitelka po projednání v pedagogické radě. Návrh klasifikace chování žáka stupněm 2 a 3 předloží třídní učitel ředitelce školy písemně a doloží jej, včetně dokladu o projednání se zletilým žákem či zákonným zástupcem nezletilého žáka.

2 Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování, která stanoví školní řád. Zejména se jedná o pozdní příchody do školy, neomluvené hodiny, opakované neplnění studijních povinností, zdlouhavé omlouvání absence, neoznámení plánované absence třídnímu učiteli, ale i požívání alkoholických nápojů, drog a jiných návykových a zdraví škodlivých látek a projevy jakékoli diskriminace, např. z důvodů odlišené barvy pleti nebo odlišného pohlaví aj.

3 Kritéria pro jednotlivé stupně chování jsou následující:

Stupeň 1 - velmi dobré

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a aktivně prosazuje ustanovení řádu školy. Má kladný vztah ke kolektivu třídy a školy, přispívá k jeho upevňování a k utváření pracovních podmínek pro vyučování. Méně závažných přestupků se dopouští naprosto ojediněle.

Stupeň 2 - uspokojivé

Žák se dopustil závažného přestupku proti pravidlům chování nebo řádu školy. Zpravidla se přes důtku třídního učitele (popř. ředitelky školy) dopouští dalších přestupků, narušuje činnost kolektivu nebo se dopouští poklesků v mravním chování.

Stupeň 3 - neuspokojivé

Chování žáka ve škole je v rozporu s pravidly chování. Zpravidla se přes důtku ředitelky školy dále dopouští takových závažných provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova ostatních žáků. Záměrně narušuje činnost kolektivu.

Čl. H

Výchovná opatření

- 1 V souladu s ustanovením § 31 odst. 1) školského zákona výchovnými opatřeními jsou **pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření**. Kázeňským opatřením je podmíněné vyloučení žáka ze školy, vyloučení žáka ze školy a další kázeňská opatření, která nemají právní důsledky pro žáka. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitelka školy nebo třídní učitel.
- 2 V případě neomluvené absence budou uložena tato kázeňská opatření:
 - ✓ za 1 neomluvenou absenci – **důtku třídního učitele**,
 - ✓ za 2 až 8 neomluvených hodin – **důtku ředitelky školy** (závažný důvod pro hodnocení chování jako uspokojivého),
 - ✓ za 9 – 16 neomluvených hodin – **podmíněné vyloučení ze studia**, popřípadě **vyloučení ze studia**.

2.1 Uložení kázeňského opatření má jednotnou písemnou formu s odkazem na příslušné porušení ustanovení tohoto školního řádu a musí být zaznamenáno v třídním výkazu. Kopie těchto dokumentů ukládá třídní učitel, v případě důtky a pochvaly ředitelky školy.

2.2 Udělení/uložení pochvaly či kázeňského opatření oznámí třídní učitel (popř. ředitelka školy) i s jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci nezletilého žáka.

2.3 Ředitelka školy rozhodne v případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených školním řádem o podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka ze školy (jedná se o rozhodnutí v rámci správního řízení). **Žáka lze podmíněně vyloučit nebo vyloučit ze školy pouze v případě, že splnil povinnou školní docházku.** Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkovi školy se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených tímto řádem. Žák přestává být žákem školy dnem následujícím po dni nabytí právní moci rozhodnutí o vyloučení, nestanoví-li toto rozhodnutí konkrétně datum pozdější. Podmínečné vyloučení žáka ze školy je významnou indicií při hodnocení chování žáka za konkrétní klasifikační období.

2.4 **Za hrubé porušení školního řádu** jsou považovány vždy projevy šikanování, tj. cílené a opakované ubližující agresivní útoky. Stejně tak sem mohou patřit i mírné formy psychického útlaču, které byly již dříve prokázány a znovu se opakují.

- 3 **Pochvaly a ocenění ředitelky školy.** Ředitelka školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

- 4 **Pochvalami a oceněními jsou:**

4.1. **Pochvala ředitelky školy** – na gymnáziu je pochvala ředitelky školy udělována mimo jiné v následujících případech:

- ✓ vítězství v okresním kole soutěže pro žáky škol vyhlašováné MŠMT ČR,
- ✓ umístění do 3. místa krajského kola soutěže pro žáky školy vyhlašováné MŠMT ČR,
- ✓ účast v celostátním kole soutěže pro žáky školy vyhlašováné MŠMT,
- ✓ za významné umístění i v jiných soutěžích (uměleckých, sportovních aj.),
- ✓ za příkladnou reprezentaci školy v regionu.

4.2 **Pamětní list školy** – Gymnázium vydává všem nově přijatým žákům do prvního ročníku nižšího i vyššího stupně gymnázia pamětní listy školy.

- 5 Ředitelka školy prostřednictvím třídního učitele neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.
- 6 Udělení pochvaly se zaznamená do dokumentace školy.

7 Pochvaly a ocenění třídního učitele

7.1 **Pochvala třídního učitele** - třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelkou školy udělit **pochvalu třídního učitele** za výrazný projev školní iniciativy nebo za déle trvající úspěšnou práci.

7.2 Třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a její důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Udělení pochvaly se zaznamená do dokumentace školy.

8. Další kázeňská opatření /která nemají právní důsledky pro žáka

8.1 Při porušení povinností stanovených školním řádem může být podle závažnosti tohoto porušení žákovi uloženo(-a):

8.1.1 **Napomenutí třídního učitele** - ukládá třídní učitel bezprostředně po přestupku, kterého se žák dopustí; o udělení napomenutí uvědomí třídní učitel prokazatelně zástupce ředitelky školy a zákonné zástupce žáka. Napomenutí třídního učitele se uděluje za drobné porušení povinností, které jsou stanoveny ve školním řádu.

8.1.2 **Důtka třídního učitele** – ukládá ji třídní učitel po projednání se zástupcem ředitelky školy za drobné (i závažnější), ale především za opakované drobné porušování řádu školy.

8.1.3 **Důtka ředitelky školy** - ukládá ji ředitelka školy po projednání v pedagogické radě za vážná porušení povinností stanovených školním řádem. Důtka ředitelky školy je významnou indicií hodnocení chování žáka za konkrétní klasifikační období.

8.1.4 Ředitelka školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí uložení napomenutí nebo důtky i s důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy.

8.1.5. Tato výchovná opatření se ukládají průběžně během celého školního roku bez zbytečného odkladu následně po porušení povinností, které jsou stanoveny ve školním řádu. Třídní učitel oznámí uložení a důvody výchovného opatření neprodleně zástupci ředitelky školy a prokazatelným způsobem žákovi či zákonnému zástupci nezletilého žáka. Dále zajistí zaznamenání výchovného opatření do dokumentace školy.

ČI. CH

Klasifikace ve vyučovacích předmětech

1 Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech se hodnotí v souladu s požadavky učebního plánu a školního vzdělávacího programu. Používají se stupně **1 (výborný)**, **2 (chvalitebný)**, **3 (dobrý)**, **4 (dostatečný)**, **5 (nedostatečný)**, viz dále). Učitel může při hodnocení používat bodové hodnocení, které převede do klasifikačních stupňů.

2. **Váha známky** – konkrétní hodnocení (známky), které vyučující ve sledovaném klasifikačním období získává, mají různou váhu; např. známka z ústního zkoušení či ze čtvrtletní písemné práce. Výsledné hodnocení by nemělo být pouze

aritmetickým průměrem získaných známek u žáka ve sledovaném klasifikačním období. Znamky také nejsou jediným podkladem pro celkové hodnocení žákova prospěchu v daném předmětu.

3. Učitelé jsou povinni zapisovat žákům známky průběžně, nejméně však jedenkrát týdně (tj. vždy ke konci týdne) do studijních průkazů a elektronické klasifikace.

4. Klasifikaci za dané klasifikační období je učitel povinen prokazatelně stanovit (a také sdělit žákovi) do ředitelkou školy stanoveného termínu; a to zápisem do třídního výkazu a do elektronické matriky školy.

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se projevují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se u něho vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké nedostatky.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s pomocí učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné chyby a nedostatky není schopen opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat. Úroveň jeho vědomostí není předpokladem pro práci ve vyšším ročníku.

Čl. I

Komisionální zkoušky

1. Komisionální zkoušku koná žák v těchto případech

- koná-li opravné zkoušky,
- požádá-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka o komisionální přezkoušení,
- nařídí-li přezkoušení ředitelka školy, jestliže zjistí, že vyučující porušil pravidla hodnocení a klasifikace (žák je přezkoušen vždy za příslušné klasifikační období).

2 Zástupce ředitelka školy jmenuje komisi pro komisionální přezkoušení, která je nejméně tříčlenná. Jejím předsedou je zástupce ředitelky školy nebo jím pověřený učitel, zkoušející učitel (vyučující žáka danému předmětu) a přísedící, který má odbornou kvalifikaci pro výuku téhož nebo příbuzného předmětu. Členy komise jmenuje zástupce ředitelky školy. Výsledek zkoušky vyhlásí předseda veřejně v den konání zkoušky. Předseda komise zajistí, aby byl proveden zápis o obsahu a výsledcích zkoušky do stanoveného formuláře a byl podepsán členy komise.

3 Komisionální přezkoušení trvá nejvýše 45 minut včetně případného času na přípravu, předseda komise může v odůvodněných případech povolit prodloužení zkoušky maximálně o 15 minut. Klasifikační stupeň určí komise většinou hlasů, v případě rovnosti rozhoduje hlas předsedy. Rozhodnutí o klasifikaci je konečné. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení či výpis vysvědčení.

4 Žák může v jednom dni vykonat komisionální zkoušku pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení. Ředitelka školy může stanovit termín konání komisionální opravné zkoušky nejdříve na měsíc srpen příslušného školního roku, pokud nedojde k výslovné dohodě se zletilým žákem či zákonným zástupcem nezletilého žáka na dřívějším termínu konání opravné zkoušky (např. u žáka maturitního ročníku).

5 Žák, který nevykoná komisionální opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl.

6 Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitelka školy v souladu se školním vzdělávacím programem a platným učebním plánem.

Čl. J

Klasifikace v předmětech s převahou výchovného zaměření

1 Ve vyučovacích předmětech výchovného charakteru se při klasifikaci nepřihlíží k míře talentu, nýbrž ke schopnosti a motivaci žáka využít vlastních možností v rámci osobních mezí. Učitel přiměřeně zohledňuje míru zájmu a aktivního přístupu žáka k plnění úkolů zejména v oblasti praktických činností, píli žáka a jeho přístup ke vzdělávání.

Čl. K

Způsob hodnocení žáka v náhradním termínu

1. Učitel nehodnotí žáka v daném pololetí ve výjimečných případech, kdy žák dlouhodobě nedochází do školy, zejména ze zdravotních důvodů nebo z jiných závažných důvodů, tj. jeho celková absence je vyšší než 25%. Procento absence se počítá z odučených hodin předmětu ve sledovaném období (tj. v daném pololetí). Do absence se nezapočítává účast žáka na školních akcích (výměnné pobyty, účast v předmětových soutěžích, reprezentace školy aj.).
2. Ve výjimečných případech může vyučující navrhnout konání zkoušky v náhradním termínu i žákovi, který zameškal 25 % a méně vyučovacích hodin daného předmětu, ale z důvodu absence nezískal dostatek podkladů pro hodnocení výsledků vzdělávání na vysvědčení. Vyučující projedná svůj návrh nejméně 2 týdny před termínem ukončení klasifikace se zástupcem ředitelky školy, třídním učitelem a předsedou předmětové komise. Při jejich souhlasu může být žák hodnocen i v tomto případě dle způsobu hodnocení v náhradním termínu.
3. Není-li žák v řádném termínu klasifikován, stanoví ředitelka školy náhradní termín pro klasifikaci. Třídní učitel zapíše klasifikaci z daného předmětu do třídního výkazu a vyučující, který zjišťoval výsledky vzdělávání žáka klasifikací, provede zápis o obsahu a výsledcích zkoušky do stanoveného formuláře. Zkoušky v náhradním termínu může žák v jednom dni konat maximálně dvě. Termín náhradního hodnocení je volen vždy takovým způsobem, aby žákovi poskytoval adekvátní prostor k doplnění si vědomostí a dovedností daného vyučovacího předmětu.

4. Nebyl-li žák hodnocen z daného předmětu v prvním pololetí školního roku a není-li hodnocen ani za druhé pololetí, hodnotí se výsledky vzdělávání žáka klasifikací v náhradním termínu za celý školní rok.

Čl. L

Hodnocení vzdělávání podle individuálního plánu a hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

1. Vyučující zohlední vzdělávací potřeby žáka v souladu s § 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb. a vyhláškou MŠMT č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, ve znění pozdějších předpisů. Škola při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných využije dostupných vyrovnávacích a podpůrných opatření (dle této vyhlášky).
2. Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami budou vyučující přihlížet k povaze postižení nebo znevýhodnění. Vyučující budou preferovat vždy ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkon; v tomto smyslu budou vyučující volit i formy zkoušení.
3. U žáků s diagnostikovaným zdravotním postižením budou respektovat doporučení pracovníků školského poradenského zařízení či jiných odborníků a volit při získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci vhodné a přiměřené postupy.
4. Ředitelka školy může na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení povolit nezletilému žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na žádost jeho zákonného zástupce a zletilému žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na jeho žádost vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Rozhodnutí o vzdělávání dle individuálního vzdělávacího plánu ředitelka školy povolí i z jiného závažného důvodu (dle §18 školského zákona).
5. Gymnázium stanoví vždy na začátku školního roku (do konce září) pravidla pro hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných v jednotlivých předmětech. Zástupci ředitelky školy je předkládají předsedové jednotlivých předmětových komisí. Způsob hodnocení žáků je určen v souladu se školským vzdělávacím programem co nejvíce individuálně podle doložených potřeb žáků. Seznam žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných vypracovává pro celou školu výchovný poradce školy. Na nejbližší poradě pedagogických pracovníků s ním prokazatelně seznámí pedagogický sbor.

...blíže gymnázium...

